

OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus

Sisältö

OP Ryhmä	3	Tietotilinpäätös	73
OP Ryhmä lyhyesti	4	Data OP Ryhmän ytimessä	74
Pääjohtajan katsaus	5	Datasta arvoa	78
Toimintaympäristö	7	Kyberturvallisuus ja tietosuoja	81
Strategia	8	Tietotase ja tunnusluvut	85
Näin luomme arvoa	10		
OP Ryhmä vuonna 2023	11		
Avainluvut 2023	12		
Vuoden keskeiset tapahtumat 2023	14		
Vähittäispankki	16		
Yritys pankki	17		
Vakuutus	18		
Vastuullisuus	19		
OP Ryhmän vastuullisuusohjelma	20		
Ilmasto ja ympäristö	26		
Ihmiset ja yhteisöt	34		
Hyvä hallintotapa	42		
GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut	49		
Riippumattoman varmentajan varmennusraportti OP Osuuskunnan johdolle	71		

5

Pääjohtajan
katsaus

8

Strategia

16

Liiketoiminta-
alueet

20

OP Ryhmän
vastuullisuus-
ohjelma

Tämä OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus -katsaus kertoo, miten OP Ryhmä on toteuttanut perustehtävänsä ja strategiaansa vuonna 2023. Katsauksesta löydät tiiviin tietopaketin OP Ryhmästä, sen liiketoiminnoista, strategiasta ja vastuullisuudesta. Katsaus sisältää myös GRI-standardien mukaisen vastuullisuusraportoinnin ja OP Ryhmän tietotilinpäätöksen. Katsaus on osa OP Ryhmän vuosiraportointikokonaisuutta, johon sisältyvät lisäksi OP Ryhmän, OP Yritys pankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n tilinpäätökset ja toimintakertomukset sekä selvitykset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Kokonaisuuteen kuuluu myös OP Ryhmän riskiraportti sekä toimielinten palkitsemisraportti ja -politiikka. Kaikki nämä raportit löydät osoitteesta vuosi.op.fi/2023.

OP Ryhmän raportit 2023 → Toimintakertomus ja tilinpäätös → Riskiraportti → Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä → Toimielinten palkitsemisraportti → Toimielinten palkitsemispolitiikka

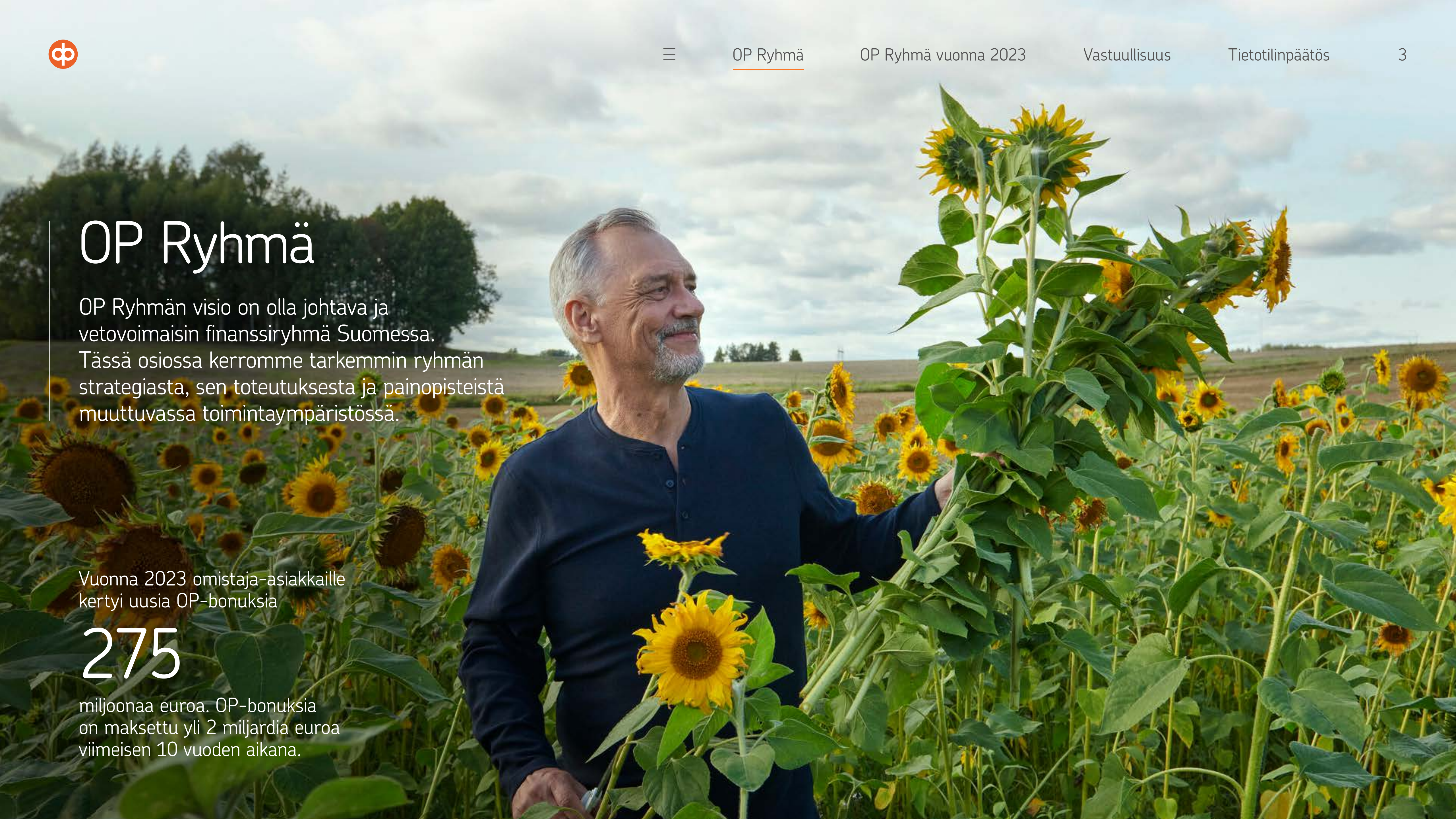
OP Ryhmä

OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Tässä osiossa kerromme tarkemmin ryhmän strategiasta, sen toteutuksesta ja painopisteistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vuonna 2023 omistaja-asiakkaille kertyi uusia OP-bonuksia

275

miljoonaa euroa. OP-bonuksia on maksettu yli 2 miljardia euroa viimeisen 10 vuoden aikana.

OP Ryhmä lyhyesti

Asiakkaidensa omistama OP Ryhmä on Suomen suurin finanssiryhmä. Perustehtävämme on edistää omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia.

2,1 miljoonaa omistaja-asiakasta

102 osuuspankkia

Keskusyhteisö

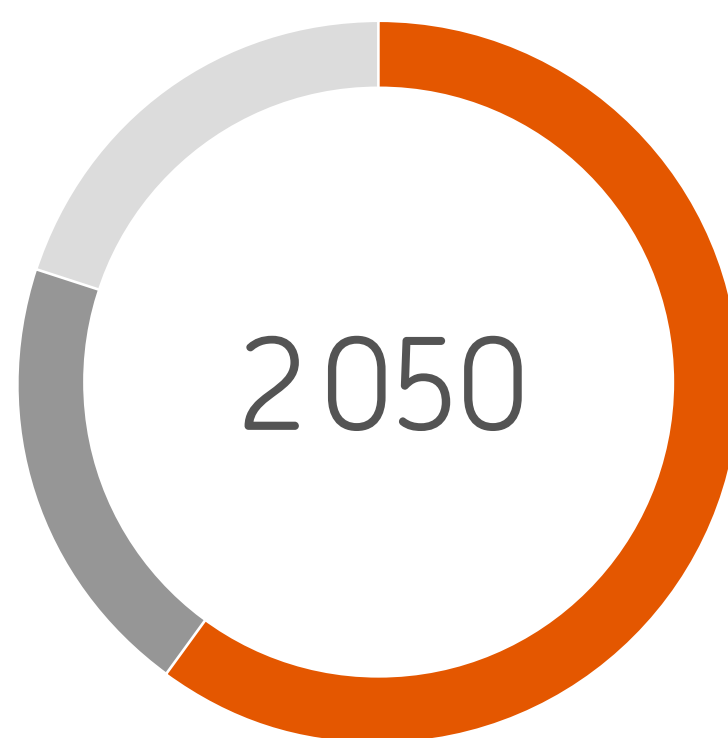
Vähittäispankki

Yrityspankki

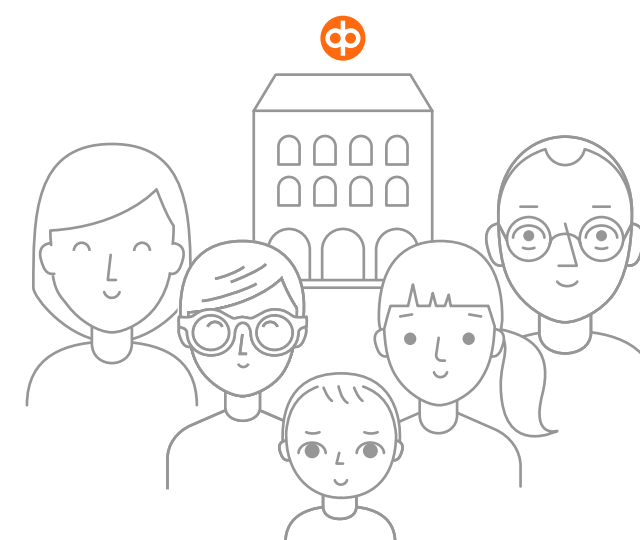
Vakuutus

Yli 13 000 OP-ryhmäläistä

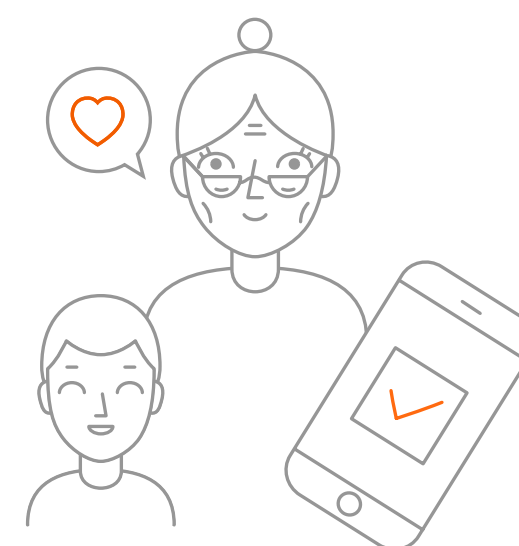
Liikevoitto, milj. €

- Vähittäispankki
- Yrityspankki
- Vakuutus

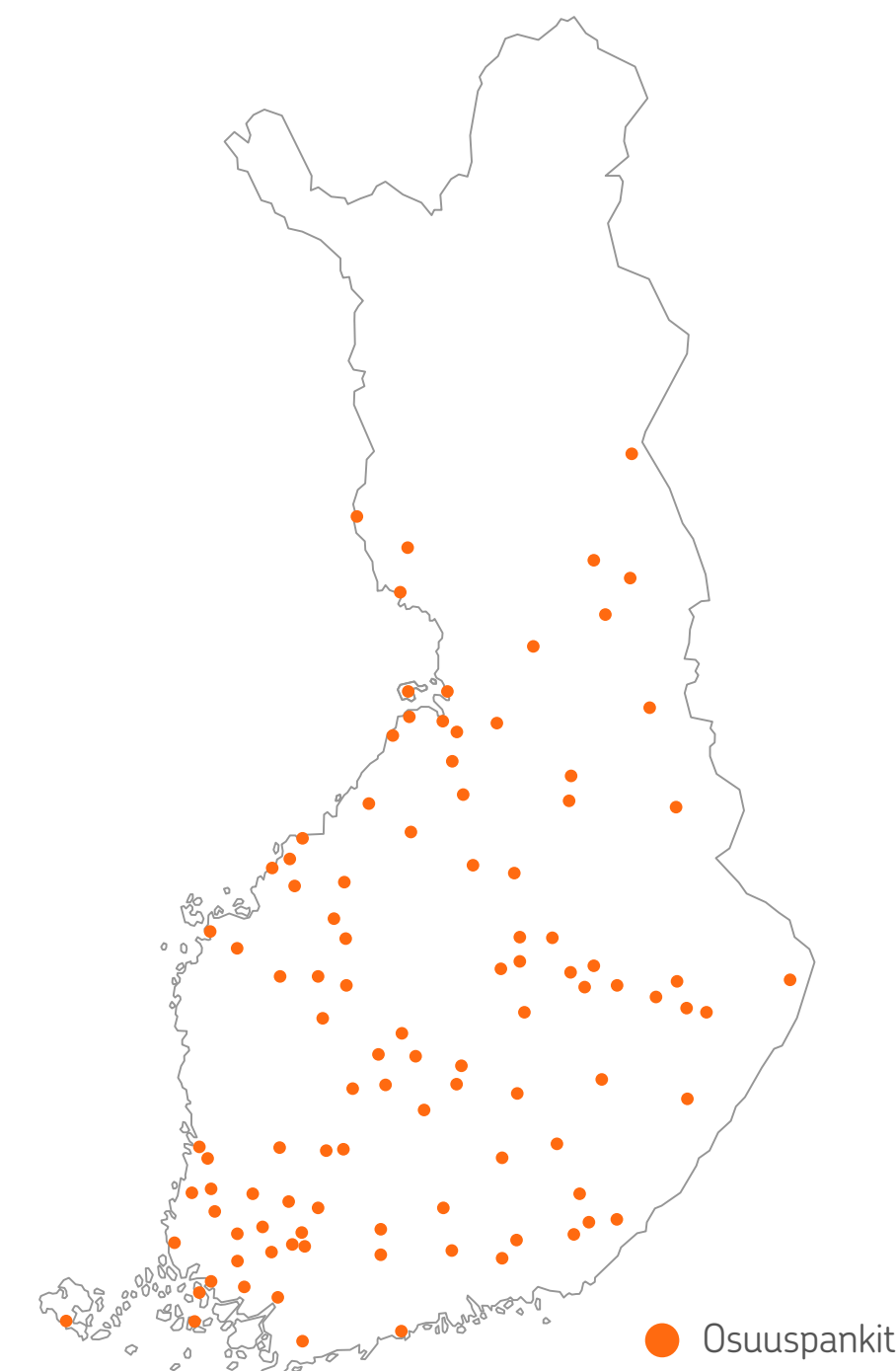
OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa.

OP Ryhmän mobiilikanavilla yli

1,6

miljoonaa aktiivista käyttäjää

Osuuspankit

Pääjohtajan katsaus

Epävarmoinakin aikoina OP Ryhmä edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Asiakkaidemme omistamana finanssiryhmänä käytämme taloudellista menestystämme vakavaraisuutemme vahvistamiseen ja omistaja-asiakkaidemme entistä parempien etujen mahdollistamiseen. Tulevaisuudessa vahvistamme entisestään rooliamme parempien taloudellisten valintojen valmentajana ja toiveikkaampien tulevaisuuksien suunnannäyttäjänä.

Suomen talous painui taantumaan

Suomen talous oli vuonna 2023 poikkeuksellisen epävarmassa ja epätasapainoisessa tilassa. Talous painui loppuvuonna maltilliseen taantumaan, työttömyys nousi hieman ja inflaatio pysyi hidastumisesta huolimatta edelleen selvästi aiempia vuosia korkeammalla tasolla. Markkinakorot pysyivät loppuvuoden laskusta huolimatta selvästi totuttua korkeammalla tasolla Euroopan keskuspankin pitäessä rahapoliittista ohjausta kireällä.

Asuntomarkkinoilla niin asuntokaupan volyymi kuin asuntoluottojen kysyntä olivat vuoden takaiseen verrattuna selvästi alhaisemmalla tasolla. Myös asuntojen hintojen lasku jatkui. Loppuvuonna markkinakorkojen lasku vauhditti osakemarkkinoita ja osakekurssit nousivat monissa

pörseissä. Sen sijaan Helsingin pörssissä osakeindeksit päätyivät koko vuoden kehityksen osalta miinukselle.

Geopoliittiset riskit pysyivät korkealla koko vuoden ja kasvoivat loppuvuonna erityisesti Lähi-idän kiristyneen tilanteen vuoksi.

Vahva tulos mahdollistaa entistä paremmat edut omistaja-asiakkaille

Toimintaympäristön haasteista huolimatta OP Ryhmän liiketoiminta kehittyi koko vuoden erittäin myönteisesti ja liikevoitto oli 2 050 miljoonaa euroa.

OP Ryhmä on yksi vakavaraisimmista suurista pankeista Euroopassa. Myös maksuvalmius säilyi erinomaisella tasolla. Vahva vakavaraisuus, erinomainen

maksuvalmius sekä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien laaja luottamus ovat tärkeitä tekijöitä niin pankille kuin vakuutusyhtiölle. OP Ryhmän osalta kaikki nämä tekijät ovat erinomaisessa kunnossa.

Vahvan tuloskehityksemme ansiosta tarjoamme lähes 2,1 miljoonalle omistaja-asiakkaallemme entistäkin paremmat edut vuonna 2024. Näin helpotamme kotitalouksien tilannetta näinä taloudellisesti haastavina aikoina. Maksamme vuodelta 2024 kertyvät OP-bonukset 40 prosentilla korotettuina emmekä peri vuonna 2024 omistaja-asiakkailtamme lainkaan kuukausimaksuja päivittäispalveluista. Korotettujen OP-bonusten ja päivittäispalveluihin liittyvän edun yhteenlaskettu kokonaisarvo nousee arviolta 400 miljoonaan euroon. Asiakkaidensa omistaman OP Ryhmän taloudellinen menestys tulee jatkossakin näkymään eri tavoin omistaja-asiakkaille annettavina taloudellisina ja muina etuina.

Vahva vakavaraisuus, erinomainen maksuvalmius sekä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien laaja luottamus ovat tärkeitä tekijöitä niin pankille kuin vakuutusyhtiölle.

Haluamme vaurastuttaa suomalaisia

Haluamme toimia asiakkaidemme parempien taloudellisten valintojen valmentajana. Viime vuosina olemme eri tavoin panostaneet asiakkaidemme talouden hallinnan helpottamiseen sekä pitkäjänteisen säästämisen ja sijoittamisen mahdollistamiseen ja tukemiseen. Varallisuudenhoito on yksi kasvumme painopiste-alueista, ja tavoitteenamme on tulevina vuosina ottaa selvä kasvuloikka tässä liiketoiminnassa.

Tulevaisuuteen varautuminen näkyi vahvasti koko viime vuoden aikana asiakkaidemme käyttäytymisessä. Säästämisen ja sijoittamisen tuotteiden kysynnän kasvu jatkui vahvana. Asiakkaidemme halu varautua tulevaisuuden mahdollisilta riskeiltä näkyi myös vakuutus tuotteiden kysynnän kasvuna.

Kehitymme vastuullisesti

Vuoden 2023 aikana jatkoimme ICT-investointeja erityisesti asiakaskokemuksen parantamiseksi sekä tietoturvan ja palvelujen toimivuuden varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa. Tekoälyn rooli korostuu jatkossa yhä enemmän ICT-kehittämisessämme ja tarjoamme sen avulla asiakkaillemme jatkossa entistäkin parempia palveluita. Osana ICT-kehittämistä panostamme merkittävästi tietoturvaan ja tietosuojaan niin henkilöstön laajamittaisen kouluttamisen kuin korkeatasoisten teknologisten ratkaisujen avulla. Vastuullinen datan käyttö on toimintamme ytimessä.

Vastuullisuus on kiinteä osa strategiaamme. Elokuussa julkistimme luottosalkkumme päästövähennystavoitteet

Tarjoamme lähes

2,1

miljoonalle omistaja-asiakkaallemme entistäkin paremmat edut vuonna 2024

Korotamme vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia

40 %

Lisäbonuksen arvo on arviolta 86 miljoonaa euroa

kolmelle asiakastoimialallemme: energiatuotannolle, maataloudelle ja asumiselle. Näiden toimialojen päästöt kattavat yli 90 prosenttia OP Ryhmän luottosalkusta. Toimialakohtaisilla päästövähennystavoitteilla haluamme kannustaa asiakkaitamme kohti hiilineutraalia taloutta ja siten osaltamme edistää vihreää siirtymää.

Yhdessä yli kaikkien aikojen – myös käynnissä olevan taantuman

OP Ryhmä on vahvassa kunnossa ja olemme valmiita tukemaan asiakkaitamme myös käynnissä olevassa maltillisessa taantumassa. Haluan lämpimästi kiittää kaikkia asiakkaitamme luottamuksesta OP Ryhmää kohtaan vuonna 2023. Haluamme olla luottamuksenne arvoisia myös kuluvana vuotena. Lämmin kiitos myös henkilöstöllemme ja hallinnollemme vuoden 2023 aikana tekemästänne erinomaisesta työstä.

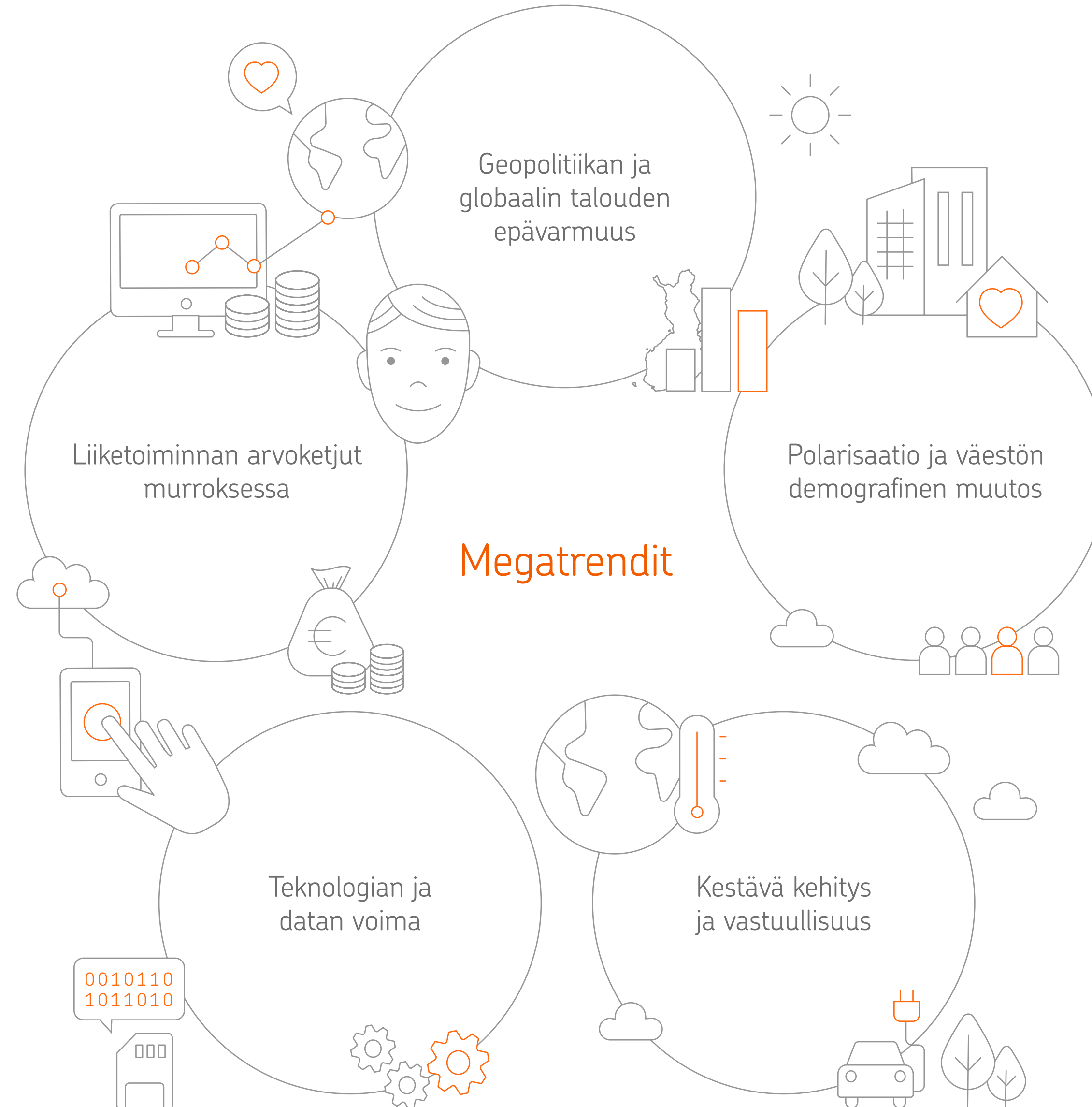
Timo Ritakallio
pääjohtaja

Toimintaympäristö

OP Ryhmässä finanssialan toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia.

Onnistuneen strategiaprosessin perustana ovat oletukset siitä, mihin suuntaan ja millä tavalla maailma kehittyy. Strategian taustalla olevat megatrendit ovat näkemyksemme siitä, millaiset ilmiöt ja muutosvoimat vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen.

Globaalissa maailmassa taloudet, pääomat ja ihmiset ovat kytköksissä toisiinsa. Geopolitiikan ja globaalın talouden epävarmuus leimaavat toimintaympäristöä. Polarisaatio ja väestön demografiset muutokset muokkaavat laajalti yhteiskuntarakenteita. Kestävän kehityksen perimmäisenä tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Teknologian kehittyminen mahdollistaa tehokkaamman toiminnan ja tarjoaa uusia tapoja luoda paremmin asiakkaiden tarpeita täyttäviä palveluita. Digitalisaatio ja alustatalous muokkaavat osaltaan liiketoiminnan arvoketjuja.

Vuonna 2023

- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa lisää geopolittisia jännitteitä ja moninapaisuutta
- Suomen Nato-jäsenyys lisää yritysten luottamusta ja kasvattaa työmarkkinoiden vetovoimaa ulkomaisten osaajien silmissä
- Euroopan energiakriisi, korkea inflaatio ja markkinakorkojen nopea nousu rasittavat yhteiskuntien ja kuluttajien taloutta
- Kuluttajien saatavilla olevat tekoälyä hyödyntävät digitaaliset palvelut monipuolistuvat ja yleistyvät
- Väestön demografinen muutos jatkuu, ja yhteiskuntien polarisaatio lisääntyy
- Kestävä kehitys sekä ilmastotavoitteita ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä tukeva työ vaikuttaa myös talouden toimintaan
- Vastuullisuuden vaatimukset kasvavat: sääntely lisääntyy ja asiakkaiden odotukset yrityksiä kohtaan nousevat

Strategia

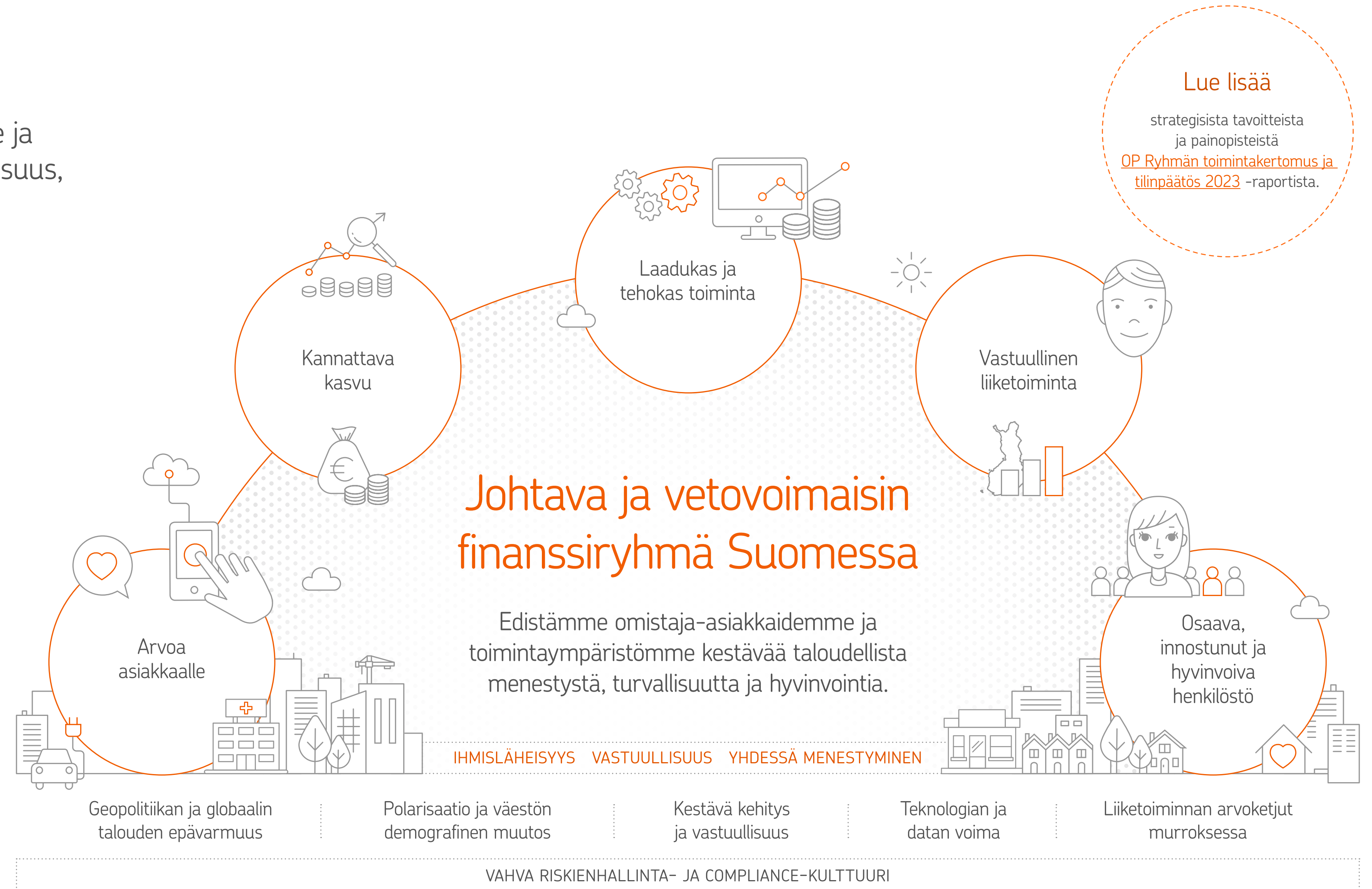
Perustehtävämme, arvomme, visiomme ja strategiamme painopisteet ovat kokonaisuus, jossa osat täydentävät toisiaan.

Perustehtävämme ja arvomme ohjaavat sekä toimintaamme että valintojamme ja antavat työllemme merkityksen. Visiomme olla Suomen johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä antaa meille suunnan. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja strategiset painopisteemme auttavat meitä saavuttamaan visiomme.

OP Ryhmän perustehtävä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Kaikkea toimintaamme ohjaavat arvomme ovat ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

Visiomme kuvaa sitä, millainen toimija meidän on oltava menestyäksemme, tapahtui maailmassa millaisia muutoksia tahansa. Meidän on oltava taloudeltamme ja markkina-asemaltamme vahva, ensisijainen valinta asiakkaillemme ja kumppaneillemme, finanssialan edelläkävijä ja uudistaja, vetovoimainen työnantaja sekä vastuullinen toimija.

Olemme asettaneet lähivuosien toiminnallemme viisi strategista painopistettä: arvoa asiakkaille, kannattava kasvu, laadukas ja tehokas toiminta, vastuullinen liiketoiminta sekä osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaiken toimintamme pohjana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuurimme.

Lue lisää

strategisista tavoitteista ja painopisteistä

[OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2023](#) -raportista.

Johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa

Edistämme omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia.

IHMISLÄHEISYYS VASTUULLISUUS YHDESSÄ MENESTYMINEN

Geopolitiikan ja globaalien talouden epävarmuus

Polarisaatio ja väestön demografinen muutos

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Teknologian ja datan voima

Liiketoiminnan arvoketjut murroksessa

VAHVA RISKIENHALLINTA- JA COMPLIANCE-KULTTUURI

Strategiset painopisteemme

> Arvoa asiakkaille

Luomme arvoa asiakkaillemme tarjoamalla sujuvinta palvelua kaikissa kanavissa. Asiakaskäyttäytyminen on muutoksessa, ja asiakkaat siirtyvät yhä enemmän digitaalisiin kanaviin. Tuomme uudet palvelut ensimmäisenä mobiilikanaviin, ja OP-mobiili onkin ollut jo pitkään asioinnin pääkanava.

OP Ryhmän menestys tuottaa arvoa omistaja-asiakkaille. Käytämme osan vuonna 2023 parantuneesta kannattavuudestamme helpottamaan lähes 2,1 miljoonan omistaja-asiakkaamme arkea ja maksamme vuodelta 2023 kertyvät OP-bonukset 30 prosentilla korotettuna. Emme peri omistaja-asiakkailtamme päivittäispalveluihin liittyviä kuukausimaksuja lokakuun 2023 ja maaliskuun 2024 väliseltä ajalta. Lisäksi vuodelta 2024 kertyvät OP-bonukset maksetaan 40 prosentilla korotettuna.

> Kannattava kasvu

Autamme suomalaisia vaurastumaan ja varautumaan. Tavoittelemme kasvua erityisesti varallisuudenhoidossa sekä vahinko- ja henkivakuutuksen osa-alueilla. Lisäämme säästämisen ja sijoittamisen palveluiden määrää kasvavalle sijoittamisesta kiinnostuneelle asiakaskunnallemme. Vuoden 2023 markkinaheilunnasta huolimatta suomalaiset kotitaloudet jatkoivat säännöllistä säästämistä ja sijoittamista.

> Laadukas ja tehokas toiminta

Lisääntyvät viranomaisvaateet edellyttävät toiminnan laadun ja tehokkuuden jatkuvaa parantamista työtapojen ja teknologian avulla. Uudistuksilla ylläpidämme tuloksenteokkykymme ja vakavaraisuuttamme.

Hyödynnämme Suomen suurimpiin kuuluvaa tietopääomaa ymmärtääksemme ja palvellaksemme asiakkaitamme paremmin. Tekoäly sekä robotiikka ja automaatio parantavat asiakaspalvelumme tehokkuutta ja laatua. Laadukas data ja sen käyttö mahdollistavat myös uusien pankki- ja vakuutuspalveluiden kehittämisen. Lue lisää sivulta [74](#).

Kehitämme palveluverkostoamme ja ryhmärakennettamme siten, että osuuspankit pystyvät pitkällä aikavälillä toteuttamaan OP Ryhmän perustehtävää ja strategiaa alueellansa parhaalla tavalla. Osuuspankkien välisiä yhdistymishankkeita on vireillä eri puolilla Suomea, ja vuoden 2023 lopussa osuuspankkeja oli 102 (108).

> Vastuullinen liiketoiminta

Asiakkaiden ja sidosryhmien sekä sääntelyn ja valvojan kasvaneet vaatimukset yritysten vastuullisuutta kohtaan vaikuttavat koko finanssialaan. Tavoitteemme on tehdä asiakaslähtöistä vastuullisuustyötä ja tukea sidosryhmiemme kestävästä siirtymästä rahoittajana, vakuuttajana, sijoittajana sekä palvelujen ja tuotteiden kehittäjänä. Pyrimme tarjoamaan asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita sekä

vähentämään luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä merkittävästi. Lue lisää OP Ryhmän vastuullisuusohjelmasta sivulla [20](#).

> Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Parannamme toimintaamme ja työntekijäkokenustamme kehittämällä edelleen itseohjautuviin tiimeihin perustuvaa toimintatapaamme. Ketterä toimintakulttuuri edellyttää selkeillä tavoitteilla johtamista, sujuvaa yhteistyötä yli organisaatorajojen, luottamusta, vastuunottoa ja määrätietoista yhdessä oppimista.

Tuemme henkilöstöämme osaamisen kehittämisessä ja kohdennamme asiantuntemustamme muuttuviin liiketoimintatarpeisiin. Työntekoamme ohjaavat asiakkaidemme tarpeet ja liiketoiminnan tavoitteet. Vuoden 2023 henkilöstötutkimuksissa työntekijöidemme hyvinvointi ja tyytyväisyys olivat hyvällä tasolla.

> Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri

Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri ovat olennainen osa koko OP Ryhmän toimintaa. Hyvä riskienhallinta perustuu asiakkaiden tarpeiden tunnistamiseen ja odotuksiin vastaamiseen sekä riskien hinnoitteluun ja hallintaan. Compliancen tavoite on varmistaa asiakkaiden, markkinoiden, valvojen ja sidosryhmien luottamus. Koulutuksilla ja ohjeistuksilla varmistamme sääntelyn noudattamisen sekä tuemme henkilöstöä compliance-riskien hallinnassa ja oikeiden toimintatapojen tunnistamisessa.

Näin luomme arvoa

Luomme arvoa asiakkaillemme, sidosryhmillemme ja toimintaympäristöllemme monella tasolla.

Perustehtävämme mukaisesti edistämme omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia yli kaikkien aikojen.

Tarjoamme kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita huolehtien samalla toimintamme kannattavuudesta ja vakavaraisuuden kehittämisestä. Tuotamme välttämättömiä peruspalveluita ja toimintamahdollisuuksia kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille. Rahoitamme kestäväää kasvua ja mahdollistamme vaurastumista.

Huolehdimme rahahuollon ja maksuliikenteen toimivuudesta, tarjoamme turvaa ja ennaltaehkäisyä vahinkojen varalta sekä edistämme vastuullista taloutta.

Pyrimme kaikella toiminnallamme lisäämään sidosryhmiemme saamaa arvoa. Tärkeimmät tuotoksemme luovat henkilöstöllemme hyvinvointia ja osaamista, tuottavat erinomaista asiakaskokemusta, vahvistavat vakavaraisuutta ja mainetta sekä edistävät kestäväää taloutta ja alueellista elinvoimaisuutta.

Tärkeimmät pääomamme

Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö (13 806)

Asiakaskokemusta tukevat järjestelmät ja palvelut – vastuullinen ja innovatiivinen kehittäminen

Vastuullinen ja älykäs datan hyödyntäminen – laadukas tietopääoma

Vakavarainen kumppani – taloudellinen pääoma

Läheinen kumppani sidosryhmille – arvot, luottamus ja maine

Luvut 31.12.2023

Strategian painopisteet

Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri

Tuotokset ja vaikutukset

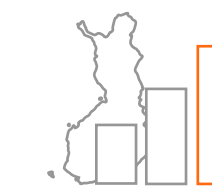
- Finanssialan vetovoimaisin työnantaja (Universum 2023)
- Työntekijöiden koulutus: 15 tuntia/hlö
- Monimuotoisuus: naisten osuus johtajatehtävissä 34 % (GRI 405-1)
- Lähtövaihtuvuus: 6,7 %

- Bränditason suosittelu, bNPS (Brand Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)
Pankki: 1 (tavoite: 1)*
Vakuutus: 3 (tavoite 1)*
- Kehittämismenot: 356 milj. €
- 669 milj. asiakaskohtaamista OP-mobiilissa ja OP-yritysmobiilissa

- CET1-vakavaraisuus: 19,2 %
- Oman pääoman tuotto (ilman OP-bonuksia): 12,0 %
- Omistaja-asiakkaiden Tuotto-osuuksille maksetut korot: 148 milj. €
- Yksi Suomen suurimmista veronmaksajista: tuloverot 408 milj. €

- Omistaja-asiakkaita 2,1 miljoonaa
- Kertyneet uudet OP-bonukset omistaja-asiakkaille: 275 milj. €
- Hyvinvoiva paikallisyhteisö: alueelliset vaikutukset
- Kestävän talouden edistäminen: myönnetty kestävyysskriteerilainat, vihreät lainat ja limiitit 6,6 mrd. €

* Sijoitus pankin ja vakuutusyhtiön vaihtotutkimuksessa (PaVa), Kantar Finland Oy.

OP Ryhmä vuonna 2023

Tässä osiossa kerromme, miltä OP Ryhmä näytti vuonna 2023. Osio kokoaa yhteen vuoden keskeiset tapahtumat ja avainluvut sekä kertoo tarkemmin ryhmän liiketoiminnoista.

Vuoden lopussa OP Ryhmässä oli

13 806

työntekijää, jotka edustivat yhteensä 41 eri kansallisuutta ja 26 äidinkieltä.

Avainluvut 2023

Suomen talous oli vuoden 2023 aikana poikkeuksellisen epävarmassa ja epätasapainoisessa tilassa. Toimintaympäristön haasteista huolimatta OP Ryhmän liikevoitto kehittyi vuonna 2023 erittäin myönteisesti.

Vahvan tuloskehityksemme ansiosta jatkamme vuonna 2024 lisätujen tarjoamista omistaja-asiakkaillemme.

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Tätä aiempien vuosien 2019, 2020 ja 2021 lukuja ei ole oikaistu.

Asiakkaat

2,1

miljoonaa omistaja-asiakasta

275

Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €

56

miljoonaa kirjautumista OP:n mobiilikanaviin keskimäärin kuukaudessa

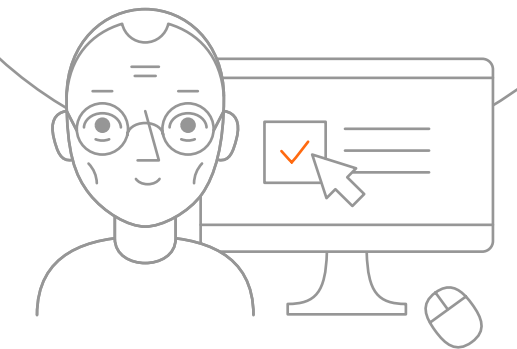
5,7

miljoonaa kirjautumista op.fi-palveluun keskimäärin kuukaudessa

Opastimme lähes

26 000

seniorille digitaitoja

Tulos

-1,4 %

Luottokannan muutos

-4,6 %

Talletuskannan muutos

0,26 %

Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta

+77 %

Korkokate

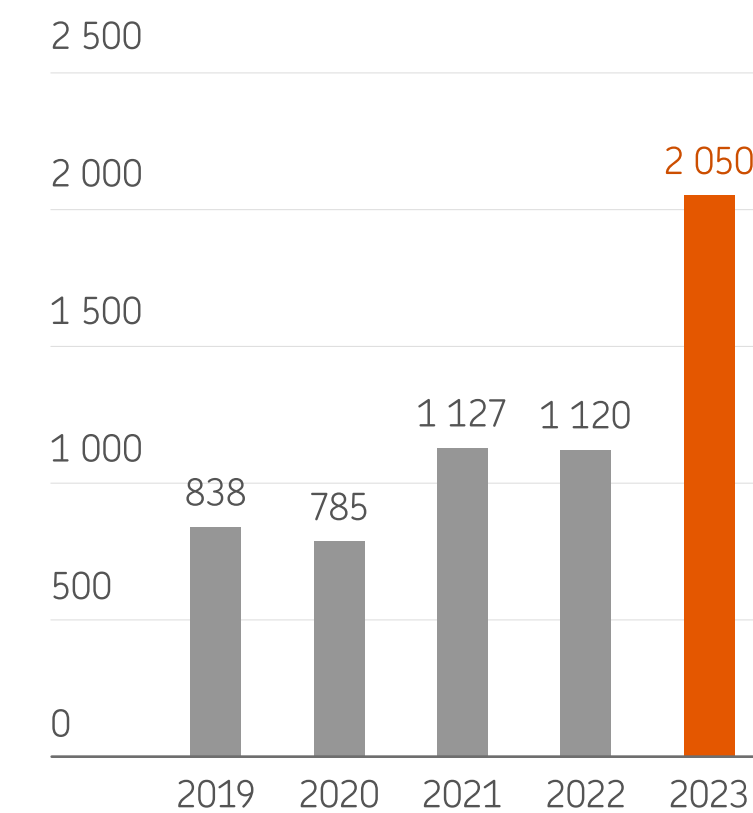
-23 %

Vakuutuspalvelutulos

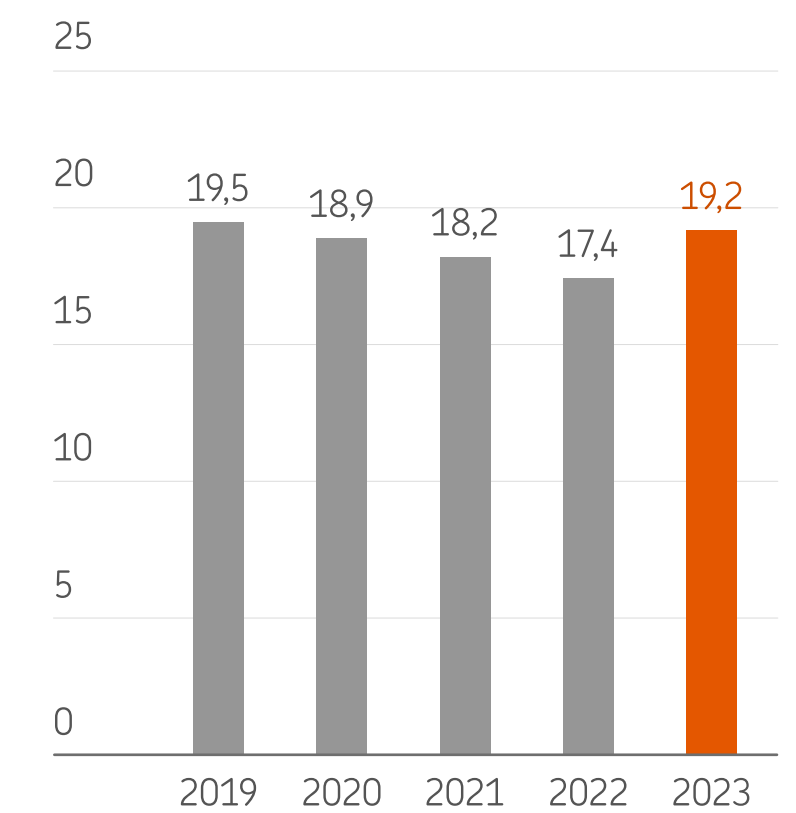
+12 %

Kulut yhteensä

Liikevoitto, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. Otamme kestävän kehityksen sekä ilmasto- ja ympäristötekijät huomioon kaikessa toiminnassamme. Olemme rahoittajana, vakuuttajana, sijoittajana ja palvelujen sekä tuotteiden kehittäjänä tukemassa asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme liiketoiminnan tai muun toiminnan muutosta.

* Keskusyhteisössä toimi- tai johtajasopimuksella työskentelevät henkilöt sekä osuuspankkien toimitusjohtajat.

Vihreä rahoitus

6,6

Myönnetty vihreät lainat, kestävyyskriteerilainat ja limiitit, mrd. €

87,7 %

Kestävien rahastojen osuus kaikista rahastopääomista vuoden lopussa

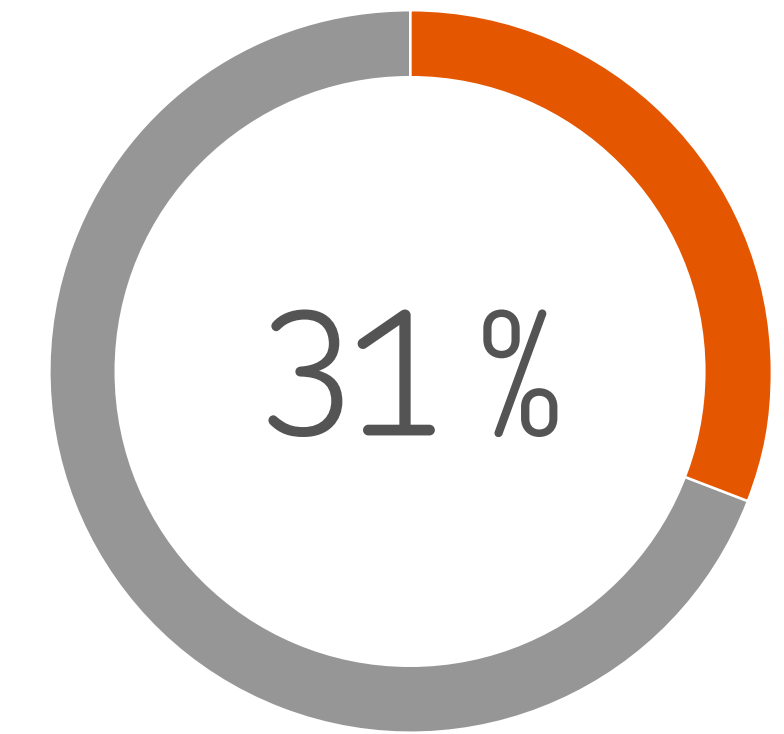
Uusiutuva energia

99,2 %

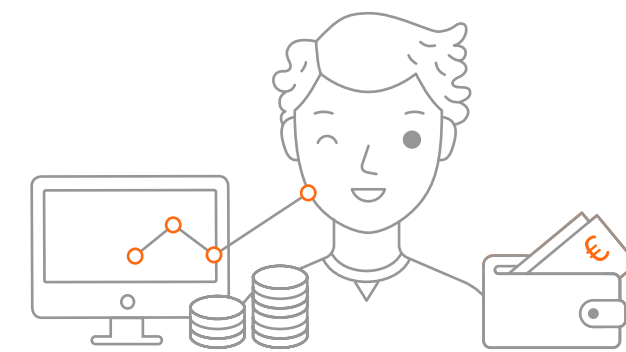
Uusiutuvan energian osuus (Scope 1 ja 2) omassa käytössä olevien kiinteistöjen kulutuksesta

Naisia johtotehtävissä*

● Naisia
● Miehiä

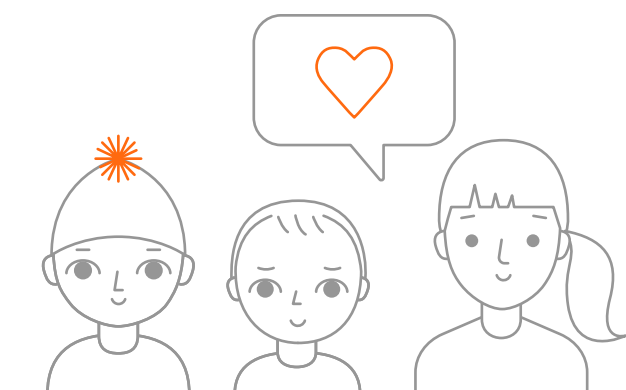
Lapset ja nuoret

Vahvistimme yli

91 000

lapsen ja nuoren taloustaitoja

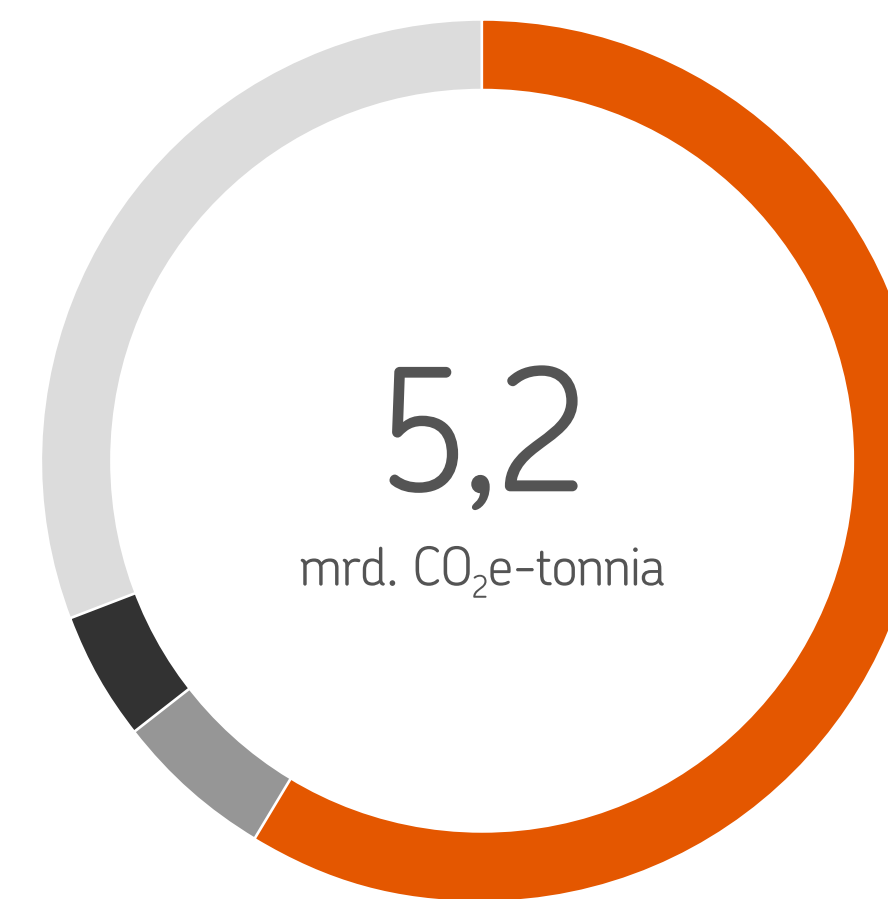

Tuimme noin

4,5

miljoonalla eurolla lasten ja nuorten hyvinvointia

Vastuukannan päästöt omaisuusluokittain (Scope 1 ja 2)

● Yrityslainat
● Asuntolainat
● Moottoriajoneuvot
● Listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat

Tarkempi päästöjen jakautuminen toimialoittain sivulla [62](#).

Vuoden keskeiset tapahtumat 2023

Uudet päästövähennystavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden tiekartta vastuullisuustyön keskiössä

OP Ryhmä asetti elokuussa 2023 [toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet](#) energia-, maatalous- ja asuin-kiinteistösektoreille, joiden päästöt muodostavat yli 90 prosenttia OP:n Scope 3 -päästöistä. Päästötavoitteiden tarkoitus on ohjata yhteiskuntaa entistä kestävämpään ja päästöttömämpään toimintaan. Päästötavoitteiden lisäksi OP Ryhmä julkaisi joulukuussa [tiekartan luonnon monimuotoisuuden](#) edistämiseksi. OP Ryhmä pyrkii edistämään luonnon monimuotoisuutta sekä paikallisesti että asiakasvaikutuksensa osalta. Sekä toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet että luonnon monimuotoisuuden tiekartta ovat osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa.

Osuuspankkien omistaja-asiakkaille ylimääräisiä OP-bonuksia

OP Ryhmä korotti vuodelta 2023 maksettavia [OP-bonuksia](#) 30 prosentilla, mikä tarkoittaa arviolta 60 miljoonan euron lisähyötyä omistaja-asiakkaille. Lisäksi OP ilmoitti lokakuussa korottavansa vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia 40 prosentilla, mikä tarkoittaa arviolta 86 miljoonan euron arvoista lisäbonusta. Omistaja-asiakkaat saavat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuoden 2024 loppuun saakka. Tämän edun arvo lokakuun 2023 ja joulukuun 2024 välillä on yhteensä arviolta 110 miljoonaa euroa. Yhteensä nämä lisäedut omistaja-asiakkaille olivat 82 miljoonaa euroa vuodelta 2023 ja ovat 174 miljoonaa euroa vuodelta 2024.

OP toi markkinoille uudet kestävät rahoitusratkaisut pk-yrityksien, taloyhtiöiden ja maatalousyrittäjien tarpeisiin

Vastuullisuuden merkitys liiketoiminnassa korostuu jatkuvasti. Vuonna 2023 OP edisti asiakkaidensa vihreän siirtymän tavoitteita kehittämällä uusia kestäviä rahoitusratkaisuja. OP toi markkinoille uuden vihreän lainan sekä kolme erilaisiin tarkoituksiin suunnattua Euroopan investointirahaston [EIR-takaustuotetta](#), joilla helpotetaan pk-yritysten ja taloyhtiöiden rahoituksen saantia. EIR-takaus myönnetään vihreän liiketoimintamallin perusteella tai vihreään investointiin ja takauksen ansiosta hakijan on mahdollista saada rahoitusta

edullisilla ehdoilla. EIR-takausten lisäksi OP lanseerasi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla vastuullisen toimittajarahoituksen, jolla kannustetaan toimintaketjua kestävämpään toimintaan vastuullisuuteen sidotulla rahoituksella. Vuoden lopussa markkinoille tuotiin myös [OP-Kestävä Hyvinvointi -sijoitusrahasto](#). Rahasto sijoittaa yhtiöihin, joiden liiketoiminta tukee ihmisten ja yhteiskuntien kestävää hyvinvointia sekä yhtiöihin, jotka ovat työnantajaroolissaan esimerkillisiä sosiaalisissa ja tasa-arvokysymyksissä.

OP:n rahastot saivat

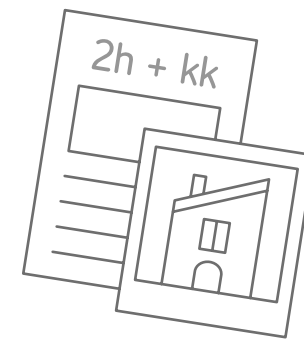
65 000

uutta osuudenomistajaa vuonna 2023, mikä on 53 % koko markkinan nettokasvusta

OP Koti valittiin 12. kerran peräkkäin Suomen luotetuimmaksi kiinteistönvälittäjäksi.

(Lähde: Suomi Tänään 2/2023
Kiinteistönvälitys, Taloustutkimus Oy.)

OP otti käyttöön ihmislähtöisen tekoälyn arviointimallin ja julkaisi ensimmäisen läpinäkyvyysraportin tekoälystään

Tekoälyn nopea yleistyminen kasvattaa kuluttajien odotuksia heidän käyttämiensä palveluiden sisältämän tekoälyn toiminnan ja hallinnoinnin kuvaamiseksi. Vuonna 2023 OP otti käyttöön tähän tarpeeseen ihmislähtöisen mallin tekoälypalveluidensa läpinäkyvyyden arvioimiseksi ja parantamiseksi. OP Ryhmässä kokeillaan myös tekoälyn hyödyntämistä käytännössä. OP Labin kehittämä

tekoälytyökalu Maiju on kirjoittanut asuntoilmoituksia OP Kodille. Maiju otettiin loppuvuodesta käyttöön koko OP Ryhmässä. OP:n ensimmäinen tekoälyn läpinäkyvyysraportti perustuu Talouden tasapaino -sovelluksesta tehtyyn ulkopuoliseen arviointiin sekä OP:n asiakkaiden näkemyksiin ja odotuksiin tekoälyyn liittyen. Läpinäkyvyysraportti on saatavilla [OP.fi-sivustolta](https://op.fi-sivustolta).

OP Ryhmä aloitti kattavan pilvisiirtymän ja hyödyntää Microsoftin Suomeen rakentuvia pilvipalveluja

OP Ryhmä ja Microsoft [ilmoittivat kesällä](#) syventävänsä IT-kumppanuuttaan. Kumppanuuden ja Microsoftin pilviympäristöön siirtymisen myötä OP pystyy tarjoamaan entistäkin paremmat palvelut asiakkailleen ja mukautumaan nopeasti digitalisoituvaan maailmaan. Pilvisiirtymä on OP:lle merkittävä investointi uuteen teknologiaan, IT-osaamiseen ja toimintatapaan. Päätös keskittää IT-palvelut Suomessa sijaitsevaan pilviekosysteemiin ja rakentaa uudet digipalvelut ja data-alusta Microsoft Azureen edistää koko Suomen digikasvua. Vuonna 2023 OP Ryhmä [ilmoitti myös rekrytoivansa](#) 300 uutta IT-alan kansainvälistä huippuosaajaa kehittämään tulevaisuuden finanssipalveluita.

OP Sujuvat kaupat -palvelu helpotti yksityishenkilöiden autokauppaa

OP toi vuonna 2023 yksityishenkilöiden väliseen autokauppaan uutta sujuvuutta ja turvallisuutta tuomalla markkinoille [OP Sujuvat kaupat](#) -palvelun. Palvelu kokoaa kaikki autonvaihtoon liittyvät asiat yhteen ja mahdollistaa kauppojen hoitamisen kerralla kuntoon tehden autokaupan prosessista molemmille osapuolille läpinäkyvän, sujuvan ja turvallisen. Palvelun kautta on mahdollista hakea rahoitusta, ostaa autovakuutus ja rekisteröidä auto kaupanteon yhteydessä.

Vähittäispankki

Vähittäispankki-segmentti muodostuu henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden pankkitoiminnasta osuuspankeissa sekä keskusyhteisökonsernissa.

- OP on Suomen suurin asunto- ja yritysrahoittaja.
- Vähittäispankki-segmentti kattaa pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaat. Se sisältää OP Ryhmän osuuspankit, OP Vähittäisasiakkaat Oyj:n, OP-Asunto- luottopankki Oyj:n ja Pivo Wallet Oy:n.
- Haluamme olla asiakkaillemme luotettava talouden kumppani, joka tarjoaa parhaan asiakaskokemuksen paikallisesti ja digitaalisesti.
- Tuemme asiakkaitamme oman talouden hallinnassa ja autamme tekemään kestäviä valintoja läpi elämän.
- Vähittäispankki-liiketoimintasegmenttiin kuuluva OP Koti vastaa OP Ryhmän kiinteistönvälitysliiketoiminnasta. Kiinteistönvälityspalveluita tarjotaan asiakkaille 26 paikallisen OP Koti -yhtiön voimin.

Vuonna 2023 OP:n asiakkaat avasivat

74 000

uutta arvo-osuus- ja osakesäästötiliä

OP Kodin kautta tehtiin

9 000

asunto-osakkeen ja kiinteistön kauppaa vuonna 2023

Liikevoitto

1 223 milj. €
+143%

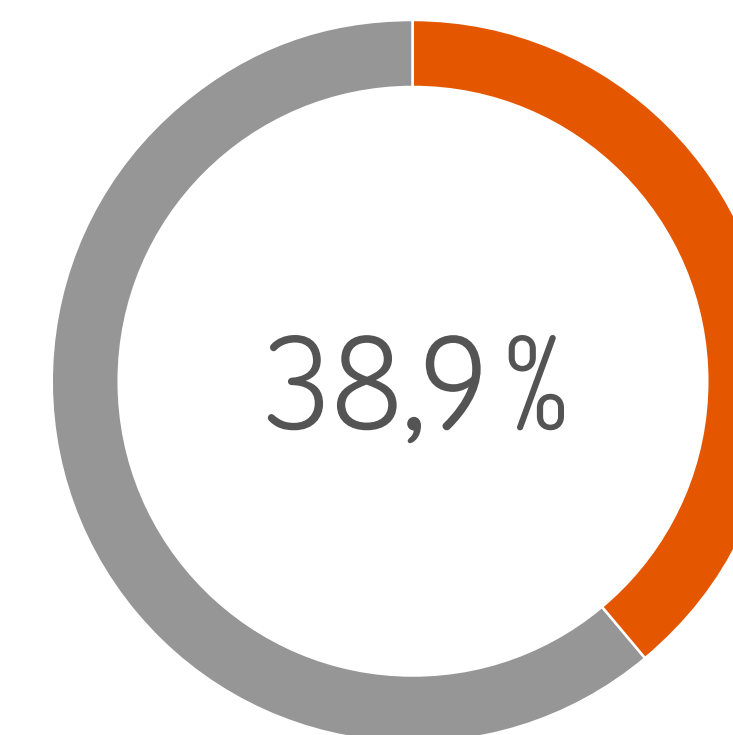
Luottokanta

70,9 mrd. €
-2%

Talletuskanta

61,2 mrd. €
-6%

Asuntoluottojen markkinaosuus

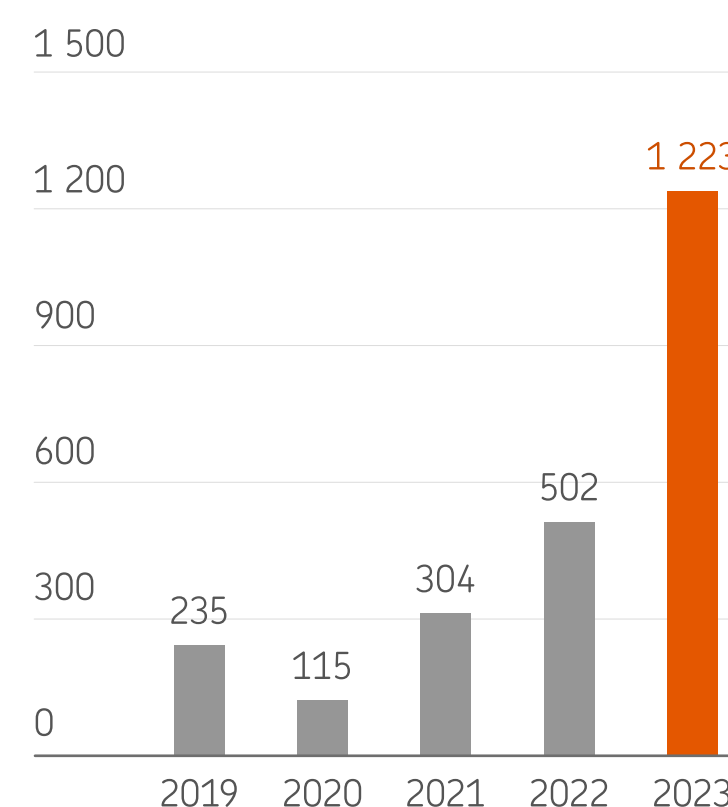
Tuotot

2 976 milj. €
+49%

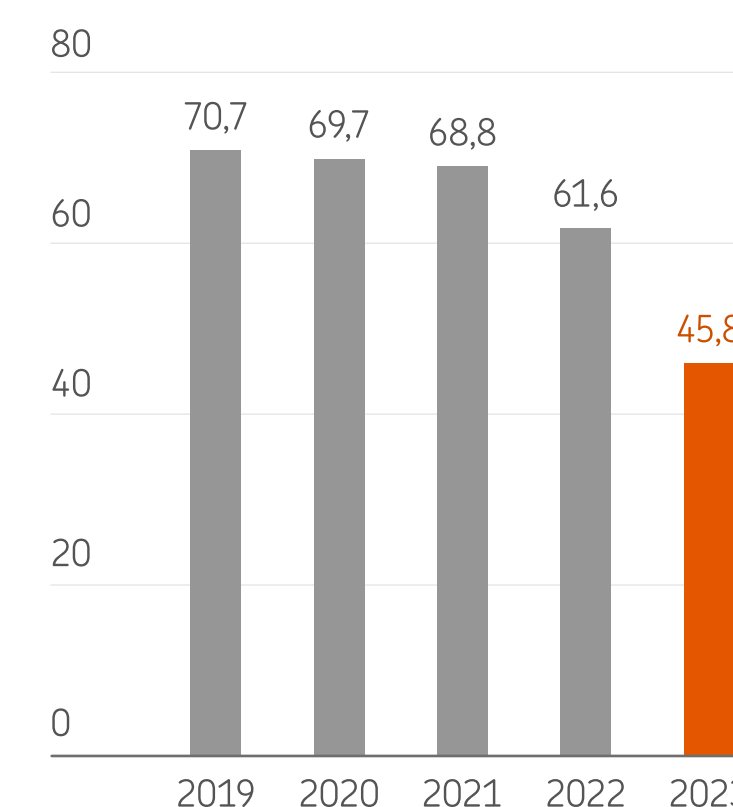
Korkokate

2 258 milj. €
+89%

Liikevoitto, milj €

Kulu-tuotto-suhde, %

Nettopalkkiotuotot

686 milj. €
-11%

Kulut

1 363 milj. €
+11%

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Tätä aiempien vuosien 2019, 2020 ja 2021 lukuja ei ole oikaistu. Markkinaosuudet: Suomen Pankki ja OP:n laskelmat.

Kestävän rahoituksen sitoumuskantamme kasvoi 25 % edellisestä vuodesta ja oli

6,5

miljardia euroa

Rahastojemme pääomista 87,7% oli sijoitettuna vastuullisiksi luokiteltuihin rahastoihin, joissa oli sijoitettuna

27,2

miljardia euroa

Yrityspankki

OP Ryhmän Yrityspankki-segmentin muodostavat yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminta sekä omaisuudenhoito.

- OP Yrityspankki on Suomen johtava yritysten ja instituutioiden pankki. OP Yrityspankki valittiin vuoden 2023 lopussa Suomen parhaaksi yrityspankiksi Prospera-tutkimuksessa.
- OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä omaisuudenhoidosta. Se sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Kiinteistösijoitus Oy:n ja OP Säilytys Oy:n.
- Tuemme pitkäjänteisellä yhteistyöllä asiakkaidemme menestystä, kasvua ja kansainvälistymistä.
- Olemme kestävän rahoittamisen ja sijoittamisen edelläkävijöitä Suomessa. Yritysten kumppanina haluamme edistää kestävää taloutta.

Liikevoitto

408 milj. €
-2%

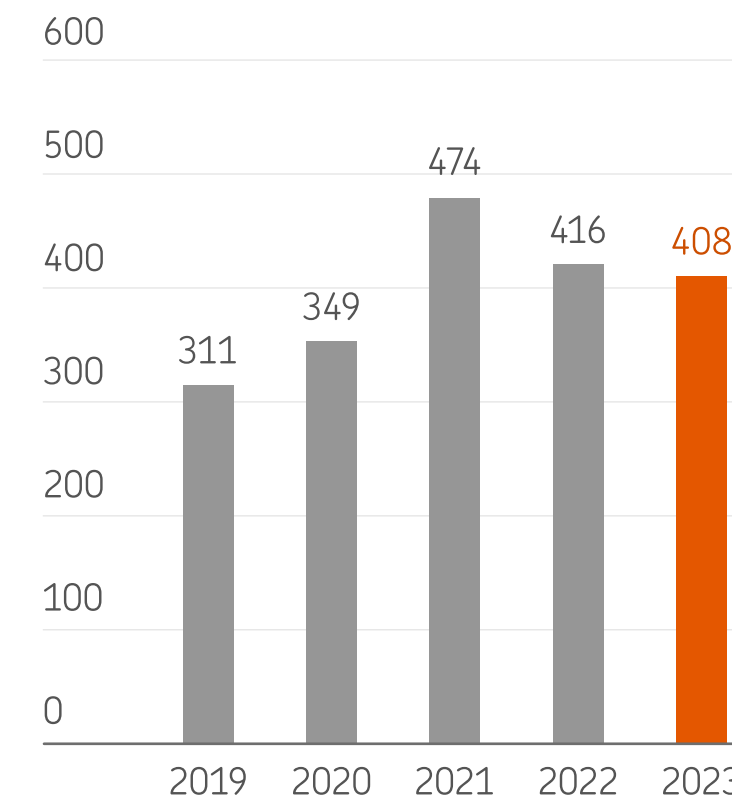
Luottokanta

28,1 mrd. €
+1%

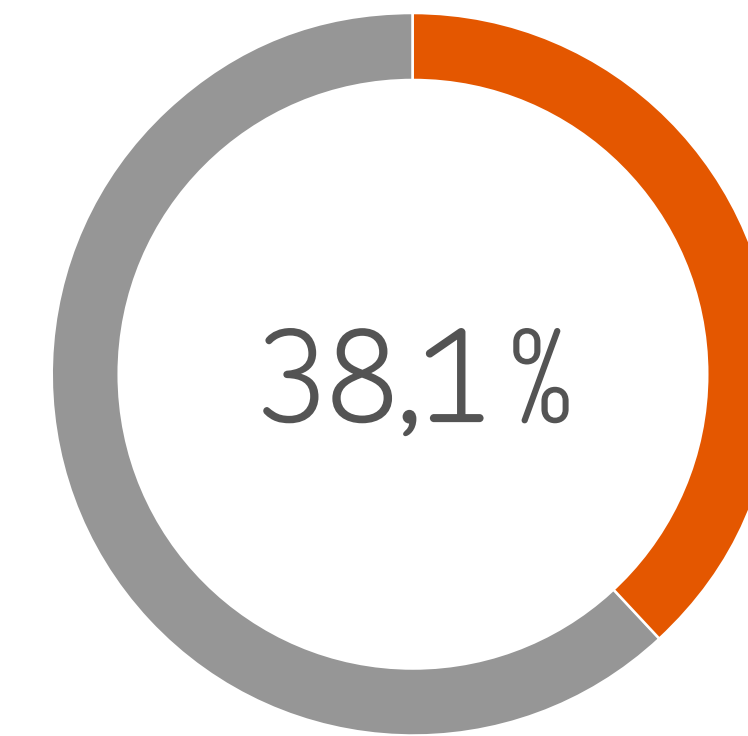
Hallinnoitavat varat

74,7 mrd. €
+3%

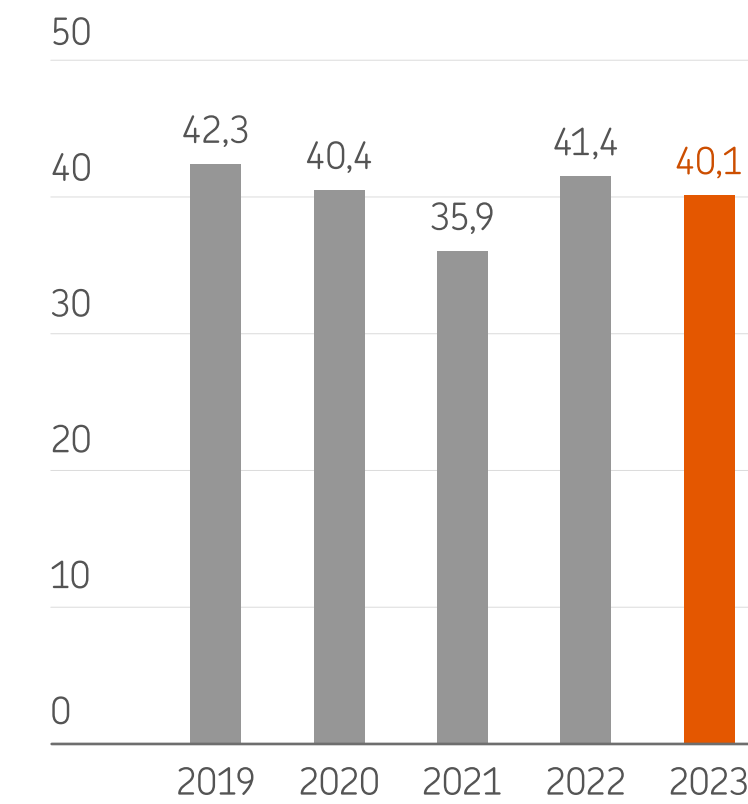
Liikevoitto, milj €

Yritysluottojen markkinaosuus

Kulu-tuotto-suhde, %

Tuotot

885 milj. €
+14%

Korkokate

591 milj. €
+29%

Nettopalkkiotuotot

219 milj. €
+32%

Tuotot sijoitustoiminnasta

53 milj. €
-61%

Kulut

354 milj. €
+10%

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Tätä aiempien vuosien 2019, 2020 ja 2021 lukuja ei ole oikaistu. Markkinaosuudet: Suomen Pankki ja OP:n laskelmat.

Vakuutus

Vakuutusasiakkaat-segmentin muodostavat Pohjola Vakuutus ja OP-Henkivakuutus.

- Pohjola Vakuutus on Suomen johtava vahinkovakuutusyhtiö 32,6 prosentin markkinaosuudella.
- Pohjola Vakuutuksen tavoitteena on varmistaa, että asiakkaillemme on monipuolinen ja kattava vakuutusturva. Epävarmoina aikoina vakuuttamisen merkitys korostuu. Ennakoimme ja autamme asiakkaitamme kohti turvattua tulevaisuutta.
- Vakuutussäästöillä mitattuna OP-Henkivakuutus Oy oli vuonna 2023 Suomen toiseksi suurin henkivakuutusyhtiö 27,1 prosentin markkinaosuudella.
- OP-Henkivakuutuksen tehtävä on auttaa asiakkaita huolehtimaan omasta ja läheisten tulevaisuudesta. OP-Henkivakuutuksen tarjoamat ratkaisut kattavat henkivakuuttamisen, vakuutussäästämisen sekä yritysten palkitsemisratkaisut.

Pohjola Vakuutuksen korvausmenot vuonna 2023 olivat

1,1

miljardia euroa

94 %

kaikista ilmoitetuista vahingoista korvattiin vuonna 2023

Liikevoitto

414 milj. €
+41 %

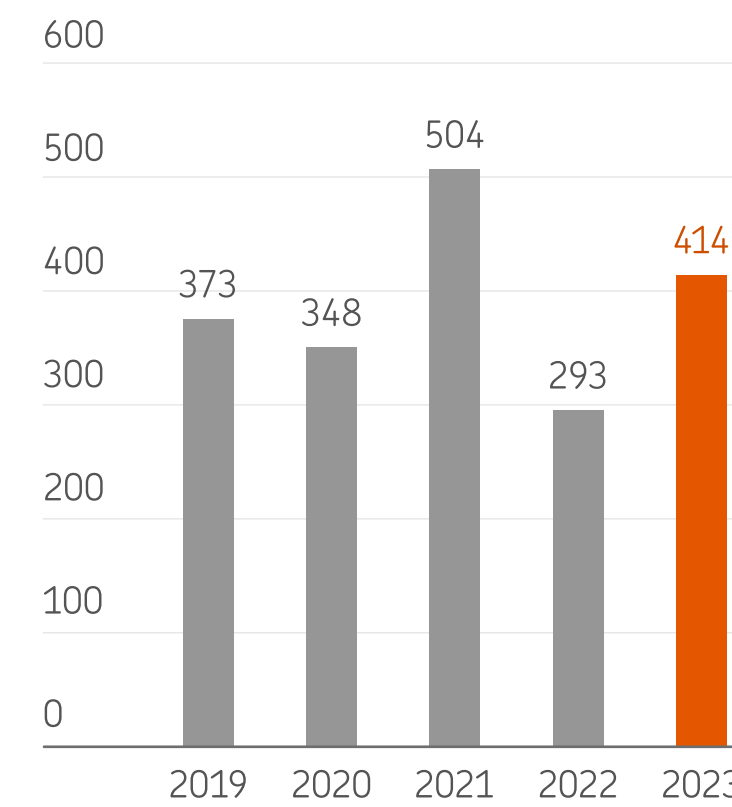
Vakuutuspalvelutulos

81 milj. €
-23 %

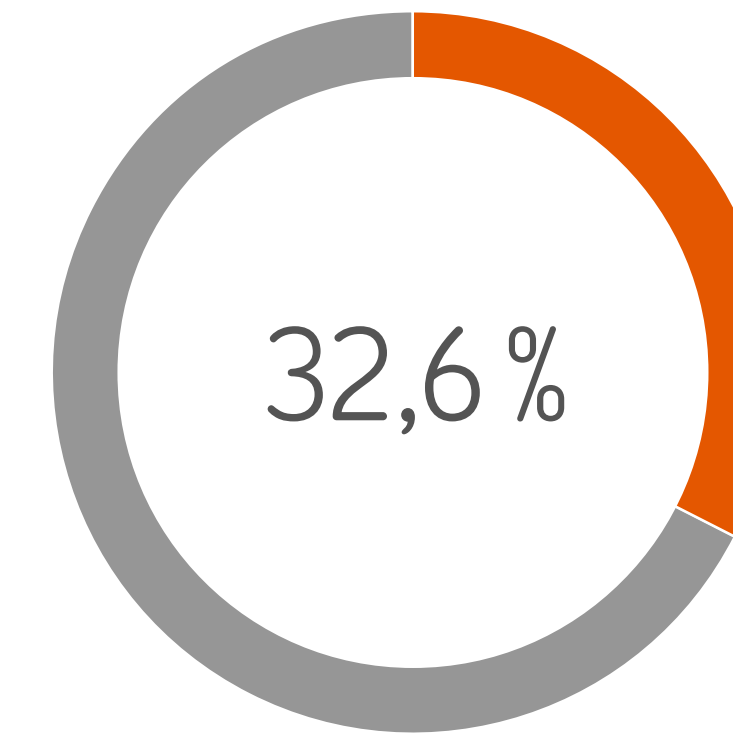
Tuotot sijoitustoiminnasta

347 milj. €
+125 %

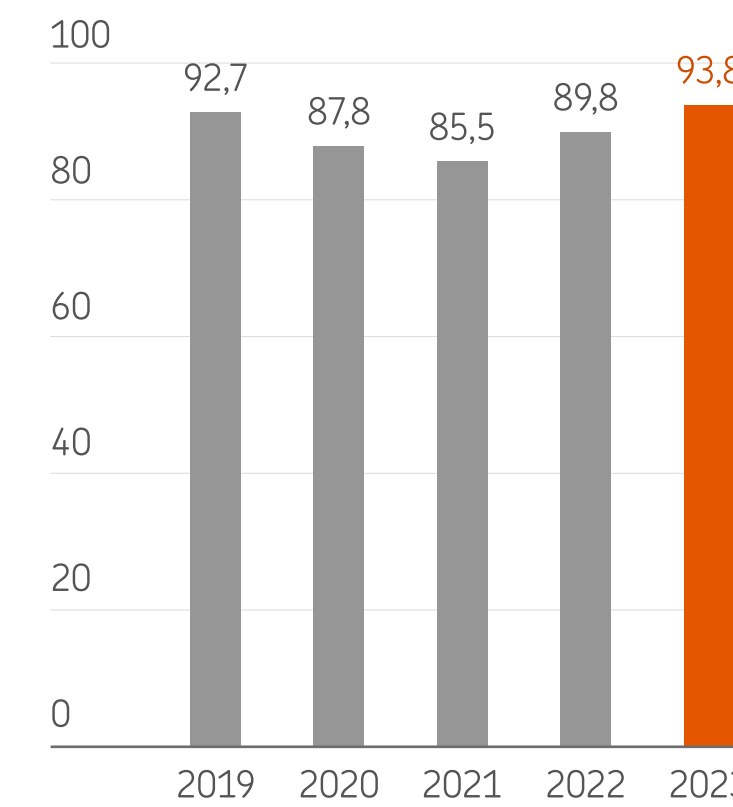
Liikevoitto, milj €

Vahinkovakuutuksen markkinaosuus

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo

1 792 milj. €
+6 %

Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt

12,6 mrd. €
+8 %

Riskihenkivakuutuksen maksutulo

+10 %

Kulut

548 milj. €
+19 %

OP Ryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Tätä aiempien vuosien 2019, 2020 ja 2021 lukuja ei ole oikaistu. Markkinaosuudet: Finanssiala ry.

Vastuullisuus

OP Ryhmässä vastuullisuus on kiinteä osa strategiaa ja kuuluu jokaisen OP:laisen arkeen. Tässä osiossa kerromme ryhmän vastuullisuustyöstä ja vastuullisuusohjelman toteuttamisesta sekä raportoimme GRI-standardien (Global Reporting Initiative) mukaiset vastuullisuuden tunnusluvut.

”

Asetimme elokuussa 2023 sektorikohtaiset päästövähennystavoitteet kolmelle toimialalle, joiden päästöt kattavat yli 90 prosenttia OP Ryhmän luottoportfoliosta.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma

Strategiamme ja arvojemme mukaisesti haluamme olla vastuullinen finanssialan edelläkävijä. Vastuullisuustyömme perustana on vastuullisuusohjelmamme ja sen alle määritellyt mitattavat tavoitteet.

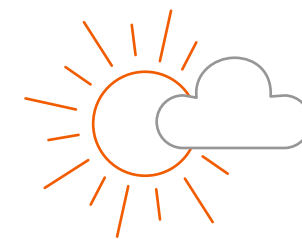
Vastuullisuustyömme perustuu OP Ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamallimme tukee. Vastuullisuuteen liittyvät sitoumuksemme ulottuvat useille alueille, kuten esimerkiksi ympäristövastuuseen, asiakaslähtöisyyteen, yhteiskuntavastuuseen, henkilöstömme hyvinvointiin ja eettisen toiminnan periaatteisiin.

Vastuullisuusohjelmamme ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja ohjaavat vastuullisuustyötämme.

Vastuullisuusohjelmassa olemme hyödyntäneet sidosryhmäpalautetta, kuten erilaisia asiakastutkimuksia, keskusteluista nousseita havaintoja, ulkopuolista arviointia sekä henkilöstölle, asiantuntijoille ja omistaja-asiakkaillemme suunnattuja kyselyjä.

Taustatyön avulla määrittelimme OP Ryhmän toiminnalle sopivat ja olennaiset vastuullisuusteemat: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa. Näin ollen rakenne mukailee ESG-jaottelua ja kattaa

Rakennamme yhdessä kestäväää huomista

Ilmasto ja ympäristö Vastuullisuusohjelman tavoitteet

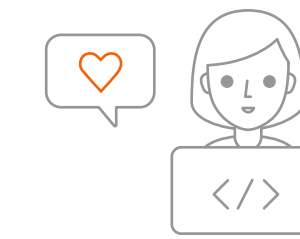
Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita

Vähennämme luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä

Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä

Edistämme kiertotaloutta omassa ja asiakkaidemme liiketoiminnassa

Edistämme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta

Ihmiset ja yhteisöt Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Vahvistamme yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria

Edistämme paikallisyhteisöjemme hyvinvointia

Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja

Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan

Tunnistamme toimintamme ihmisoikeusvaikutukset

Hyvä hallintotapa Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Integroimme vastuullisuuden kaikkeen liiketoimintaamme ja sen riskinottoon

Hyödynnämme dataa ja tekoälyä vastuullisesti

Edellytämme kumppaniemme sitoutuvan hankinnan vastuullisuusperiaatteisiin

Lisäämme hallintomme monimuotoisuutta

Kehitämme henkilöstömme vastuullisuusosaamista

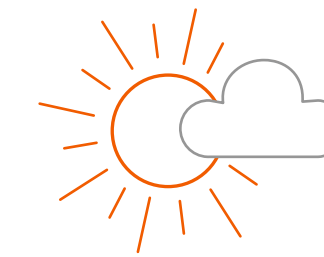

laajasti eri vastuullisuuden alueet. Lyhenne ”ESG” tulee sanoista Environmental, Social ja Governance. Jokaisessa teemassa on tunnistettu viisi osa-aluetta, joita edistämme vastuullisuustyössämme.

Vastuullisuusohjelman teemat

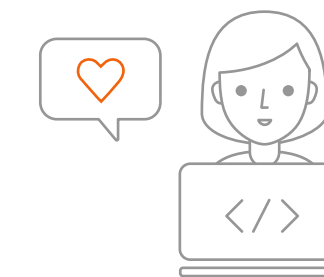
> Ilmasto ja ympäristö

Haluamme, että toiminnallamme on positiivinen vaikutus ilmastoon ja ympäristöömme, ja teemme aktiivisesti toimia hillitäksemme haitallisia vaikutuksia ilmastoon ja ympäristöön. Ilmasto ja ympäristö -teemaan on valittu tavoitteet, jotka liittyvät erilaisiin kestäviin rahoitus- ja sijoitustuotteisiin, kestävään vakuutusliiketoimintaan, asiakkaidemme ja oman toimintamme päästöjen vähentämiseen, kiertotalouden sekä luonnon monimuotoisuuteen.

> Ihmiset ja yhteisöt

Sosiaalinen vastuu ja paikallisyhteisöjen hyvinvointi ovat toimintamme ytimessä. Ihmiset ja yhteisöt -teemassa ovat

tavoitteet, jotka koskevat henkilöstömme monimuotoisuuden edistämistä, paikallisyhteisöjen hyvinvointia, talous- ja digitaitojen edistämistä sekä ihmisoikeuksien kunnioittamista.

> Hyvä hallintotapa

Hyvällä hallintotavalla varmistamme, että saavutamme vastuullisuustavoitteemme. Olemme asettaneet tavoitteet koskien vastuullisuuden integrointia kaikkeen liiketoimintaamme, riskienhallintaan, vastuulliseen dataan, arvoketjuun, hallinnon monimuotoisuuteen ja henkilöstön vastuullisuusosaamiseen liittyen.

Vastuullisuusohjelma tukee YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

Olemme kehittäneet jokaiselle tavoitteelle sen edistymistä kuvaavan mittarin. Lisäksi ohjelman tavoitteet on linkitetty YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin ja niiden alavaihteisiin. Mittarit sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet löydät osoitteesta op.fi/vastuullisuus.

Raportoimme EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti vuodesta 2024 alkaen.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutuminen vuonna 2023

Ilmasto ja ympäristö

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2023	2022
	13.1	Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita	Tuotevalikoima kattaa kestävät rahoitus- ja sijoitustuotteet - Tavoite: Kestävien rahoitustuotteiden määrä koko sitoumuskannasta vähintään 8 miljardia euroa vuoden 2025 loppuun mennessä - Tavoite: Kestävien rahastojen* osuus kaikista rahastopääomista 60 % vuoden 2025 loppuun mennessä	6,6 mrd. euroa 87,7 %	5,2 mrd. euroa 45,6 %
	13.2	Vähennämme luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä	OP Yrityspankki on sitoutunut yritysluottosalkkujensa osalta hiilineutraalisuuteen vuoteen 2050 mennessä. Vastaava tavoite on asetettu myös Osuuspankkien yritysluotoille - Tavoite: OP Ryhmän yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta	Rahoitetut päästöt**: 5,22 milj. CO₂e-tonnia Yritysluotot 3,07 milj. CO ₂ e-tonnia Asuntolainat 0,30 milj. CO ₂ e-tonnia Moottoriajoneuvot 0,25 milj. CO ₂ e-tonnia Listatut joukkovelkakirjalainat ja osakkeet: 1,60 milj. CO ₂ e-tonnia Vakuutus**: 0,23 milj. CO₂e-tonnia Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutukset 0,15 milj. CO ₂ e-tonnia Yritysvakuutukset 0,09 milj. CO ₂ e-tonnia OP-rahastojen päästöintensiteetti: 97 tCO₂e/milj. USD	Rahoitetut päästöt**: 6,07 milj. CO₂e-tonnia Yritysluotot 3,39 milj. CO ₂ e-tonnia Asuntolainat 0,82 milj. CO ₂ e-tonnia Moottoriajoneuvot 0,21 milj. CO ₂ e-tonnia Listatut joukkovelkakirjalainat ja osakkeet: 1,65 milj. CO ₂ e-tonnia OP-rahastojen päästöintensiteetti: 124 tCO₂e/milj. USD
			OP Varainhoito on sitoutunut yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa hoitamiensa rahastojen osalta hiilineutraalisuuteen vuoteen 2050 mennessä - Tavoite: OP-rahastojen kasvihuonekaasujen päästöintensiteetin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019*** - Keinovalikoima kattaa erilaisten kestävien sijoitus- ja rahoitustuotteiden lisäksi tavoitteita edistävien sijoituspäätöksien tekemisen sekä aktiivisen keskustelun asiakkaidemme ja sijoituskohteiden kanssa - Edellytämme yhtiökohtaisia päästövähennyssuunnitelmia suurilta korkean ilmastosiirtymäriskin yhtiöiltä vuoden 2025 loppuun mennessä		

* Artikla 8 & artikla 9 rahastot.

** Päästöt laskettu PCAF-laskentatavan mukaan.

*** Lähtötaso 179 tCO₂e/milj. USD.

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2023	2022
	12.2 12.5 13.3	Edistämme kiertotaloutta omassa ja asiakkaidemme liiketoiminnassa	<p>Edistämme digitaalisia maksutapoja ja vaihdamme OP Ryhmän tarjoamat OP-maksukortit kierrätysmuoviin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Vuoden 2026 aikana 100 % OP:n tarjoamista OP-maksukorteista on vaihdettu kierrätysmuoviin osana normaalia korttien uusiutumisaikataulua <p>Edistämme kiertotaloutta osana liiketoimintaamme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Rahoitamme kiertotalouteen liittyviä hankkeita osana kestävästä rahoituksesta ja käymme aktiivista keskustelua sijoituskohteidemme kanssa. Pohjola Vakuutuksen ajoneuvokorvauspalvelu lisää kiertotaloutta edistäviä toimintamalleja kannustamalla ensisijaisesti korjaamaan vaurioituneet osat aina, kun se on liikenneturvallisuus ja osien korkea laatu huomioiden mahdollista 	<p>32,7 % koko korttikannasta kierrätysmuovia</p> <p>Korjausten osuus kaikista henkilöautojen peltiosien vahingoista 53 %, puskureista 37 % sekä tuulilaseista 42 %</p>	50 % OP Duo -korteista kierrätysmuovia
	7.2 13.2	Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä	<p>Oman toiminnan Scope 1 ja 2 -päästöjen osalta OP Ryhmä on vuonna 2025 hiilineutraali</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Scope 1 ja 2 -päästöt 0 vuoden 2025 loppuun mennessä 	282 CO ₂ e-tonnia	7 156 CO ₂ e-tonnia
	14.1 15.5	Edistämme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta	<p>Tunnistamme toimintamme vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja pyrimme vähentämään vaikutustamme luontokadon etenemiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Käymme keskustelun luonnon monimuotoisuustavoitteista 200 (vastuiden määrällä mitattuna merkittävimmän) yritysasiakkaan kanssa olennaisiksi arvioiduilla sektoreilla (maatalous/elintarviketeollisuus, metsäteollisuus, energia, kiinteistöt ja rakentaminen, liikenne) <p>Edistämme suomalaisen maatalouden kehittymistä sekä kannattavuuden että ympäristön kannalta kestävämmäksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Lisäämme maatalousasiakkaiden kanssa työskentelevien asiantuntijoiden ja viljelijöiden osaamista rakentamalla koulutukseen liittyvää yhteistyötä kumppaniemme kanssa ja käynnistimme toimenpiteet vuoden 2023 aikana 	<p>Luontotiekartta hyväksyttiin vuoden 2023 aikana</p> <p>Tavoitteiden raportointi 2024 alkaen</p>	Biodiversiteettiselvitys tehty vuonna 2022

Ihmiset ja yhteisöt

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2023	2022
	5.5 8.8	Vahvistamme yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria	Vahvistamme monimuotoisuutta liiketoimintojen osaamis pohjassa <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Sukupuolen edustus johtotehtävissä* vähintään 40 % vuoteen 2025 mennessä - Tavoite: Henkilöstön kokemus johdon sitoutumisesta monimuotoisuuden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen, henkilöstötutkimus 2025: > 4,0 (asteikko 1–5) Kokemus rekrytoinneista ja urasiirtymistä on reilu ja kannustaa jatkuvaan kehittymiseen <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Henkilöstön kokemus monimuotoisuudesta ja yhdenvertaisuudesta urasiirtymissä ja rekrytoinneissa, henkilöstötutkimus 2025: > 4,0 (asteikko 1–5) - Tavoite: Hakijapalautteen kehitystrendi** 	31 %	31 %
				4,05	3,8
				Hakijapalautte- kyselyn uudistus 2023	Hakijapalautte- kyselyn uudistus 2023
	8.5 10.2	Edistämme paikallisyhteisöjemme hyvinvointia	Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia ja tulevaisuudenuskoa sekä tuemme nuorten työllistymistä <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: OP:n tukeman harrastustoiminnan kautta tavoitettujen lasten ja nuorten määrä, lkm 200 000/vuosi - Tavoite: OP:n tuella mahdollistetut kesätyöpaikat nuorille, lkm 2 000/vuosi 	254 000	Raportointi 2023 alkaen
				2 800	2 000
	4.4 8.3	Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja	Edistämme taloustaitoja, jotta kaikilla olisi tasavertaiset mahdollisuudet huolehtia omasta taloudestaan <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Osuuspankkien ja kumppanuuksien taloustaito-opastuksissa ja -hankkeissa kohdattujen lasten ja nuorten määrä, lkm 70 000/vuosi 	91 000	90 000
	10.2	Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan	Tuemme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan raha- ja vakuutusasiointiaan itsenäisesti ja helposti erilaisin keinoin sekä edistämme asiakkaidemme digitaitoja <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Kohdatut asiakkaat digitaito-opetuksissa, lkm 20 000/vuosi 	26 000	12 000
	10.2	Tunnistamme toimintamme ihmisoikeusvaikutukset	Toteutamme itsearviointin toimintamme ihmisoikeusvaikutuksista, minkä pohjalta laadimme ihmisoikeuspolitiikan toimintamme kehittämiseksi <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Ihmisoikeuspolitiikan luominen ja toimintasuunnitelma itsearviointin perusteella merkittävimpiin vaikutuksiin liittyen vuoden 2023 loppuun mennessä 	Ihmisoikeus selvitys tehty vuonna 2023, ja OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja -politiikka julkaistu vuonna 2023	Ihmisoikeus selvitys käynnistetty vuonna 2022

* Keskusyhteisössä toimi- tai johtajasopimuksella työskentelevät henkilöt sekä osuuspankkien toimitusjohtajat.

** Hakija kokee tulleen kohdelluksi reilusti rekrytointiprosessin aikana (asteikko 1–5).

Hyvä hallintotapa

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2023	2022
	13.1 13.3	Integroimme vastuullisuuden kaikkeen liiketoimintaamme ja sen riskinottoon	Ohjaamme asiakkaitamme varautumaan ja sopeutumaan ilmastonmuutoksen erilaisiin vaikutuksiin ja niihin liittyviin riskeihin Seuraamme kestävän rahoituksen sääntelyn ja taksonomian kehittymistä, koska ne muuttavat toimintaympäristöämme ja menestymisen edellytyksiä <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Arvioimme skenaariotyön keinoin ilmasto- ja ympäristömuutosten vaikutuksia asiakkaidemme ja OP Ryhmän menestykseen - Tavoite: Julkistamamme kestävyysraportointi on luotettavaa ja ymmärrettävää - Tavoite: Toteutamme tinkimättä rahanpesuun ja pakotteisiin liittyvät viranomaisvaateet - Tavoite: Kytkeimme ESG-tekijät OP Ryhmän riskiraportointiin vuoden 2023 loppuun mennessä 	Toimintamme on sääntelyn mukaista ja toteutamme tinkimättä rahanpesuun ja pakotteisiin liittyvät viranomaisvaateet Kytkimme ESG-tekijöitä osaksi OP Ryhmän riskiraportointia	Toimintamme on sääntelyn mukaista ja toteutamme tinkimättä rahanpesuun ja pakotteisiin liittyvät viranomaisvaateet
	16.6	Hyödynnämme dataa ja tekoälyä vastuullisesti	Julkaisemme vuosittain tiedot OP Ryhmän tietopääoman vastuullisesta käytöstä	Tietotilinpäätös vuodelta 2023	Tietotilinpäätös vuodelta 2022
	8.5 8.8 12.2	Edellytämme kumppaniemme sitoutuvan hankinnan vastuullisuusperiaatteisiin	Lisäämme Supplier Code of Conduct -vastuullisuusperiaatteisiin sitoutuneiden toimittajien määrää* <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: OP Ryhmän hankintaketjujen sopimustoimittajista 100 % on sitoutunut Supplier Code of Conduct -vastuullisuusperiaatteisiin vuoteen 2025 mennessä 	92 %	87 %
	5.5 16.6	Lisäämme hallintomme monimuotoisuutta	OP Ryhmän osuuspankkien ja keskusyhteisön hallintoneuvostojen ja hallitusten kokoonpanoissa varmistetaan OP Ryhmän menestystä tukeva monimuotoisuus <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Osuuspankkien ja keskusyhteisön hallintoneuvostojen ja hallitusten kokoonpanoissa sukupuolet ovat edustettuina ryhmätasolla vähintään 40 % vuoteen 2025 mennessä 	Naisten osuus: Hallitus 45 %, Hallintoneuvosto 49 %	Naisten osuus: Hallitus 44 %, Hallintoneuvosto 48 %
	4.7	Kehitämme henkilöstömme vastuullisuusosaamista	Lisäämme hallintomme ja henkilöstömme vastuullisuusosaamista tarjoamalla ESG-koulutuksia <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite: Lisäämme koulutustarjoamaa eri kohderyhmille - Tavoite: OP Ryhmän henkilöstö suorittaa vastuullisuusohjelmaa koskevan koulutuksen vuoden 2023 aikana 	Suoritettavissa olevat vastuullisuuden kurssit Vastuullisuusohjelmaa koskevan koulutuksen käynyt 2022–2023 16 014 hlöä Keskimääräinen suoritusaste 87,4 %	ESG-koulutustarjoamaa lisätty vuonna 2022 Vastuullisuusohjelmaa koskevan koulutuksen käynyt 2 820 hlöä

* Hankintakuluilla mitattuna.

Ilmasto ja ympäristö

Mahdollistamme yhdessä asiakkaidemme kanssa muutoksen kohti kestävämpää tulevaisuutta. Tarjoamme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita, vähennämme päästöjä sekä edistämme kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta.

Kohti kestävämpää tulevaisuutta yhdessä asiakkaidemme kanssa

Finanssialalla on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä etenkin rahoitus- ja sijoitustoiminnassa, mutta myös osana kestävä vakuuttamista ja vahinkojen korvaamista. Haluamme toiminnallamme vaikuttaa positiivisesti ilmastoon ja ympäristöön, ja olemme aktiivisia hillitäksemme haitallisia ympäristövaikutuksia. Tuemme asiakkaidemme varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja siirtymää kohti vähähiilistä toimintaa. Tarjoamme asiakkaillemme ilmaston ja ympäristön kannalta hyödyllisiin hankkeisiin räätälöityjä kestäviä ja vihreitä lainoja sekä kestäviä sijoitustuotteita.

Ilmastoraportointi Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -viitekehykseen viitaten

> Hallinto

OP Osuuskunnan hallitus seuraa ilmasto- ja ympäristötekijöiden vaikutuksia riskiprofiiliin osana riskien arviointia. Ilmasto- ja ympäristöriskitekijöihin liittyvät näkökulmat

otetaan huomioon ryhmän toiminnoissa ja prosesseissa, kaikissa liiketoiminnoissa ja osaamiskeskuksissa. Integrointia tukevat ESG- ja vastuullisuustoiminto sekä riskienhallinta.

Hallitus valvoo ilmasto- ja ympäristöasioiden johtamista sekä hyväksyy OP Ryhmän strategiset painopisteet sekä seurattavat tunnusluvut ja politiikat myös ilmasto- ja ympäristöriskitekijöiden osalta. Lisäksi hallitus käsittelee kvartaaleittain ESG-asioita eli ympäristöön, sosiaalisiin tekijöihin ja hyvään hallintotapaan liittyviä tekijöitä ja niiden vaikutusta OP Ryhmään.

OP Ryhmän johtokunnan nimittämä ESG-toimikunta tukee ESG- ja muiden vastuullisuusasioiden johtamista. Toimikunta seuraa, valvoo ja raportoi vastuullisuusohjelman toteutumista, valmistelee ryhmätasoiset linjaukset ja seuraa vastuullisuussäätelyä. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on varmistaa ESG-asioiden laadukas toteutuminen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien odotusten mukaisesti. Toimikunta huomioi työssään viranomais määräykset, OP Ryhmän toimintaperiaatteet sekä johtokunnassa, hallituksessa ja hallintoneuvostossa vahvistetut päätökset.

OP Ryhmän Viranomaissuhteet ja sääntelyn seuranta -osasto vastaa sääntelyn seurannasta.

Relevantit politiikat ja sitoumukset –
Ilmasto ja ympäristö

Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)

Carbon Disclosure Project (CDP):
OP Ryhmän ilmastotyö sai vuosittaisessa kansainvälisessä CDP-ilmastoarvioinnissa arvosanan B vuonna 2023

WWF Green Office

Lue tarkemmat kuvaukset [sitoumuksistamme](#).

ESG-sääntelyn osalta OP Ryhmässä noudatetaan yhteisiä periaatteita sääntelynmukaisuuden varmistamisesta ja vastuusta sääntelyn implementoinnissa. ESG-toiminto vastaa vastuullisuutta koskevien raporttien tuottamisesta ja kestävyysraportointia koskevan sääntelyn implementoinnista sekä noudattamisesta. ESG-toimikunnan yhteydessä toimiva ESG-sääntelyn ohjausryhmä kokoontuu kvartaaleittain ESG-toimikunnan kokouksissa. Ohjausryhmän alainen sääntelymuutostiimi vastaa sääntelyn käytännön toimeenpanosta.

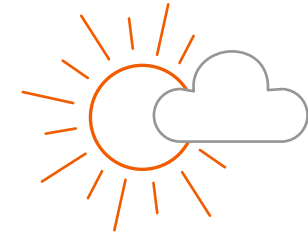
> Strategia

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. Otamme kestävän kehityksen ja ilmasto- ja ympäristötekijät huomioon kaikessa toiminnassamme. Olemme rahoittajana, vakuuttajana, sijoittajana sekä palvelujen että tuotteiden kehittäjänä tukemassa asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme liiketoiminnan tai muun toiminnan muutosta. Asiakkaidemme kanssa yhteistyössä toimimalla mahdollistamme kestävämmän tulevaisuuden.

OP Ryhmän lyhyen aikavälin (1–12 kuukautta) tavoitteena on kasvattaa vastuullisten yrityslainojen osuutta, tunnistaa ja kehittää uusia kestäviä tuotteita ja täsmentää liiketoiminnasta aiheutuvien päästöjen laskentaa.

OP Ryhmän keskipitkän aikavälin (1–5 vuotta) tavoitteena on olla hiilineutraali oman toimintansa (Scope 1 ja 2 -päästöjen) osalta vuoteen 2025 mennessä.

Pitkän aikavälin (yli 5 vuotta) tavoitteena OP Ryhmä sitoutuu yritysluottosalkkujensa ja hoitamiensa rahastojen osalta hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä.

Ilmasto ja ympäristö Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita

Vähennämme luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä

Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä

Edistämme kiertotaloutta omassa ja asiakkaidemme liiketoiminnassa

Edistämme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta

Tavoitteenamme on vähentää yritysluottosalkkujen päästöjä 25 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta.

United Nations Environment Programme Finance Initiativen (UNEPFI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteita noudattaen olemme linjanneet luottosalkkumme Pariisin ilmastopimuksen mukaiseksi. Laskemme luottosalkkujemme päästöjä Green House Gas -protokollan periaatteita seuraten. Toimialakohtaiset päästöt vastuukannastamme on esitetty sivulla [62](#).

Suomen suurimpana yritysrahoittajana ja finanssialan toimijana meillä on tärkeä tehtävä tukea asiakkaitamme kohti hiilineutraalia taloutta. Omien päästöjemme vähentäminen on myös tärkeää, mutta suurimman vaikutuksen saamme aikaan ohjaamalla salkkumme olennaisimpia sektoreita entistä kestävämpään ja päästöttömämpään toimintaan. Olemmekin asettaneet [sektorikohtaiset päästövähennystavoitteet](#) kolmelle toimialalle. Tavoitteenamme on vähentää vuoden 2022 lähtötasosta mitattuna vuoteen 2030 mennessä: 1) energiatuotannon päästöintensiteettiä 50 prosenttia; 2) absoluuttisia päästöjä maataloudessa 30 prosenttia; ja 3) asuntolainojen päästöintensiteettiä 45 prosenttia.

Hyödynnämme rahoitus-, sijoitus- ja vakuutus tuotteiden tuotekehityksessä ilmasto- ja ympäristönäkökulmien tuomia mahdollisuuksia. Kestävän yritysrahoituksen kysyntä on jatkunut OP:n osalta vilkkaana myös vuonna 2023. Kestävässä kohderahoituksessa ovat korostuneet erityisesti tuulivoimahankkeet ja vihreät rakennukset. Kiinnostus kestävyysteemaisiin joukkovelkakirjalainoihin kasvoi edelleen. OP Yrityspankki oli myöntänyt vihreitä ja kestävyyskriteerilainoja vuoden 2023 lopussa 6,5 miljardia euroa.

> Riskienhallinta

>> ESG-näkökulmat luottoriskien hallinnassa

Luottoriskeihin sisältyvät ESG-teemat, joilla näemme olevan vaikutusta asiakkaidemme taloudelliseen tilanteeseen tai lainojen vakuusarvoihin. Olemme toistaiseksi analysoineet luottoriskejä ESG-perspektiivistä pääasiassa ilmasto- ja ympäristöriskien osalta. Nämä voidaan jakaa edelleen fyysisiin riskeihin ja transitoriskeihin.

Fyysiset riskit voivat heikentää suoraan lainojen vakuuksien arvostuksia. Tulvat voivat aiheuttaa tuhoa rakennuksille, ja myrskyt tai tuholaiset voivat vahingoittaa metsävakuuksia ja pahimmillaan jopa maatalouden ja teollisuuden kilpailukykyä. Fyysiset riskit saattavat aiheuttaa ongelmia yritysten arvoketjuissa etenkin, jos ketjuissa on runsaasti toimijoita Suomea korkeampien fyysisten riskien alueilta.

Transitoriskit kuvaavat riskejä, joita siirtymä vähäpäästöiseen talouteen aiheuttaa. Päästölupien hinnan nousu, päästökaupan laajeneminen sekä energian hinnan muutokset voivat nostaa yritysten ja kotitalouksien kustannuksia. Vihreää siirtymää tukevat poliittiset sääntelymuutokset voivat vaikuttaa toimialojen tukirakenteisiin, metsien hakuumääriin ja hiili-intensiivisten raaka-aineiden käyttöön. Vihreän siirtymän edellyttämät talouden rakenteelliset muutokset vähentävät todennäköisesti korkean hiilijalanjäljen tuotteiden kysyntää niin kuluttajien, yritysten kuin sijoittajienkin osalta. Tärkeäksi ympäristötekijäksi on viime aikoina noussut myös luonnon monimuotoisuuden edistäminen, joten myös yritystoiminnan luontoon kohdistuvat ulkoisvaikutukset nousevat tärkeään rooliin. Vihreän siirtymän vaatimusten laiminlyöminen voidaan nähdä kasvattavan yritysten luottoriskejä pitkällä aikavälillä heikkenevien

liiketoimintamahdollisuuksien vuoksi. Toisaalta päästöjen vähentäminen tai luonnon monimuotoisuuden parempi huomioiminen vaativat usein investointeja ja voivat aluksi kasvattaa yritysten velkataakkaa. Tällöin riskitasot niin velkojan ja velallisenkin osalta nousevat – etenkin lyhyellä aikavälillä – yritysten ja kotitalouksien investoidessa uusiin ympäristöystävällisempiin ja energiatehokkaampiin teknologisiin ratkaisuihin. Toisaalta jos ilmastotoimia ei tehdä, riskitasot nousevat myös.

Luottoriskien osalta hallitsemme ESG-ulottuvuutta riskien tunnistamisella, analysoinnilla ja seurannalla. Tunnistamme tasaisin väliajoin ajankohtaisia luottoriskeihin vaikuttavia ESG-ilmiöitä ja päivitämme seurantaamme. Lisäksi analysoimme erityisen riskiseksi tunnistettuja portfolioita tarkemmin ilmasto- ja ympäristöriskien näkökulmasta. Luottoriskienhallinnassa hyödynnämme ulkopuolisten palveluntarjoajien tarjoamia riskikartoituksia eri toimialojen ESG-riskeistä.

>> ESG-näkökulmat markkinariskien hallinnassa

Ilmasto- ja ympäristöriskitekijät vaikuttavat markkina-odotusten muutosten myötä sekä OP Ryhmän sijoitustoiminnan markkinariskeihin että sijoittaja-asiakkaidemme preferensseihin. Pyrimme pienentämään likviditeettiriskin vaikutuksia laskemalla liikkeelle vihreitä katettuja joukkovelkakirjalainoja.

>> ESG-näkökulmat operatiivisten riskien hallinnassa

Sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa fyysisiä vahinkoja ja operatiivisia riskejä toimipaikoillemme. Sidosryhmiemme odotusten pettämisestä voi syntyä mainehaittoja. Lyhyen

ja pitkän aikavälin ilmastoriskitekijöiden vaikutuksia hallitsemme sijoitustoiminnassa rajaamalla ja poissulkemalla hiilestä riippuvaisia kaivos- ja sähköyhtiöitä ensisijaisesti aktiivisissa ja suorissa sijoituksissa. Seuraamme muiden fossiilisten energialähteiden kysyntää ja otamme huomioon niihin liittyvät riskit sijoituspäätöksissämme. Ilmastoasioiden seuranta on integroitu salkunhoitoon OP Varainhoidossa. Salkunhoitajat ja ESG-asiiantuntijat hyödyntävät ulkopuolisten palveluntarjoajien (MSCI, S&P Trucost) yhtiökohtaista ESG-dataa ilmastonmuutosriskeistä ja -mahdollisuuksista.

> Mittarit ja tavoitteet

OP Ryhmä on sitoutunut tekemään yritysluottosalkkuihin ja rahastoistaan hiilineutraalit vuoteen 2050 mennessä. Rahastojen osalta puolitamme kasvihuonekaasujen päästöintensiteetin vuoteen 2030 mennessä. OP Ryhmän yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta. Tavoitteenamme on, että vakuutusyhtiöiden omat sijoitukset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2050 mennessä ja sijoitusten hiili-intensiteetti puolittuu vuoteen 2030 mennessä vertailuvuodesta 2019. Kasvatamme Pariisin ilmastopimuksen mukaista sijoittamista ja kestävien rahastojen osuutta vakuutusten rahastopääomissa. Lue lisää asettamistamme sektorikohtaisista päästövähennystavoitteista sivulta [27](#).

OP Ryhmä ei rahoita uusia kivihiiivoimalaitoksia tai -kaivoksia eikä niiden rakentamista suunnittelevia yhtiöitä. OP Yrityspankki ei myöskään kehitä uusia yritysasiakkuuksia, joissa taloudellinen riippuvuus kivihiiilen energiankäytöstä on yli 5 prosenttia liikevaihdolla mitattuna. Linjasta voidaan poiketa, jos yritysasiakas on sitoutunut siirtymään

kohti vähähiilistä talousjärjestelmää ja esittää konkreettisen suunnitelman kivihiiilestä irtautumiseen.

Tiukennamme varainhoidon sijoitustoiminnassa kivihiiilen poissulkurajaa asteittain niin, että vuoden 2030 loppuun mennessä suorissa ja aktiivisissa sijoituksissamme ei ole kohteita, joilla on kivihiiilen louhintaan tai kivihiiilellä tuotettuun energiaan liittyvää liiketoimintaa. Aktiivinen omistajuus on olennainen osa vastuullista sijoittamistamme. Vuoteen 2025 mennessä OP Varainhoidon ilmastovaikuttamisella pyrimme kattamaan 70 prosenttia rahoitetuista päästöistä, mitattuna korkean ilmastoriskin toimialoihin kuuluvista OP-rahastojen suorista osake- ja korkosijoituksista.

Käytännössä vaikutamme yhtiöihin joko yhtiökokouksissa, suoralla dialogilla tai sijoittajien yhteisvaikutusaloitteilla. Vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon lopulla ilmastovaikuttamisen piirissä oli yhteensä 79 yhtiötä, ja näistä ensimmäisten osalta toimenpiteet aloitettiin yhtiökokouksäänestämisen ja Climate 100+ -yhteisvaikutusaloitteen avulla. Yhtiökokouksäänestämisen osalta OP-rahastot olivat mukana puoltamassa päästövähennystavoitteiden asetantaan sidonnaisia osakkeenomistajien ehdotuksia ja vastustamassa valittujen – tai tietyissä tapauksissa kaikkien – hallitusten jäsenten uudelleenvalintaa, johtuen hallituksen ja johdon riittämättömistä toimista yhtiön ilmastotavoitteiden ja -toimien suhteen.

OP-Rahastoyhtiö julkaisee hiilijalanjälkilaskelman osake- ja korkorahastoille vuosittain ja valtaosalle osake- ja korkorahastoista rahastokohtaiset vastuullisuusanalyysit neljä kertaa vuodessa. Analyyseissä raportoidaan salkun vastuullisuuden kokonaisarvosanan lisäksi uusiutuvan energian, energiatehokkuuden ja vihreän rakentamisen osuudet liikevaihdosta.

Vuoden 2023 aikana jatkoimme aktiivista keskustelua kumppaneidemme kanssa ja huolehdimme, että vastuullisuus on huomioitu toimitusketjuissa. Kaikki kumppanimme ovat hyväksyneet toimittajien eettiset toimintaohjeemme.

OP Ryhmä kuuluu rahoituslaitosten kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin, vakuutuksiin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Yhtenäinen tapa päästöjen arviointiin on lähtökohta rahoitusalan työlle Pariisin ilmastopäätösten tavoitteisiin pääsemiseksi. Vertailukelpoinen tieto ilmastopäästöistä on tärkeää esimerkiksi kestävien sijoitus- tuotteiden kehittämiselle ja luottoriskin hallitsemiselle. Tarkemmat kuvaukset kunkin omaisuusluokan laskennan osalta esitetään sivulla [61](#).

Arvioimme jatkuvasti vastuullisuuteen liittyviä sitoumuksiamme ja jäsenyyksiämme. Vuoden 2023 lopussa jättäydyimme pois Equator Principles -aloitteesta, joka on kansainvälinen projektirahoituksen ympäristö- ja sosiaalisen vastuun arviointiviitekehys. Arvioimme jäsenyyden hyötyjen jääneen hyvin pieniksi vähäisen projektirahoitustoimintamme vuoksi. Katsoimme jäsenyyden olevan myös päällekkäinen nykyisen toimintamallimme kanssa, missä arvioimme hankkeita sisäisesti ESG-näkökulmasta. Sitoumuksesta luopuminen ei arvioimme mukaan nosta mahdolliseen projektirahoitukseen liittyviä ESG-riskkejä.

Kestävät tuotteet vastuullisuustyömme keskiössä

Päästövähennystavoitteisiimme pääsemme yhdessä asiakkaidemme kanssa. Tarjoamme kestävän rahoituksen tuotteita ensisijaisena vaihtoehtona soveltuviin hankkeisiin,

tunnistamme vihreitä investointeja suunnittelevat rahoituskelpoiset asiakkaat, keskustelemme asiakkaidemme kanssa päästövähennystavoitteista sekä kannustamme ja ohjaamme osaamisen kehittämiseen asiakasyrityksissä.

OP Ryhmä on Suomen suurin yritysrahoittaja, jonka yhtenä tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan kestävyttä. Pyrimme tavoitteeseemme tukemalla asiakkaidemme kestävyystavoitteiden saavuttamista kestävän rahoituksen välityksellä. Samalla edistämme myös omien kestävyystavoitteidemme toteutumista.

Aukeaman oikeassa reunassa esitettyjen rahoitusratkaisujen lisäksi OP Yrityspankin Green Bond Framework -viitekehys tunnistaa kestäviä kohteita ja sen mukaiset vihreän velkakirjalainan kautta hankitut varat kohdistetaan kestäväan yritysrahoitukseen. Viitekehysten mukaiset soveltuvat hankkeet liittyvät uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen, energian siirtoon, ympäristöystävälliseen rakentamiseen, saastumisen ehkäisyyn ja hallintaan (mukaan lukien vastuullinen vesihuolto), ympäristön kannalta kestäväan maankäyttöön ja puhtaaseen liikenteeseen. Vuosittainen OP Green Bond -raportti sekä muu vihreisiin joukkovelkakirjalainoihin liittyvä dokumentaatio on saatavilla [OP Ryhmän velkasijoittajasivuilla](#).

Sektorikohtaisia päästövähennystavoitteita asettaessamme arvioimme toimialojen olennaisuutta rahoitettujen päästöjen, lainakannan suuruuden ja kansainvälisten sitoumusten perusteella. Energiatoimialalla tuemme vahvasti yhtiöiden vihreän siirtymän rahoitusta. Kannustamme yhtiöitä tekemään siirtymäsuunnitelmia päästöttömämpään energiantuotantoon sekä tämän mahdollistavia toimenpiteitä. Maatalouden rahoittamisessa annamme etusijan ja hinnoitteluedun niille hankkeille, joissa on selkeä sitoumus teollisuuden tai muun alan kanssa yhteiseen

Tarjoamme erilaisia vastuullisia rahoitusratkaisuja asiakkaillemme:

Vihreitä lainoja käytetään toimintoihin, joilla on positiivinen ympäristövaikutus, ja odotamme saavamme lainoitelta yhtiöltä vaikutusten raportointia varten tarvittavaa dataa.

Kestävyyskriteerilainojen varat yhtiöt voivat käyttää yleisiin tarkoituksiinsa.

Vihreissä kohdevakuudellisissa ratkaisuisa varojen käyttö on rajattu kohteisiin, joilla on selkeästi määritelty positiivinen ympäristövaikutus.

Vastuullinen toimitusketjun rahoitus on yrityksille, jotka ovat sitoutuneet kehittämään toimitusketjunsä vastuullisuutta (hankinta ja myynti). Vastuullinen toimitusketjun rahoitus on sidottu valittuihin ja raportoituihin vastuullisuustoimenpiteisiin, jotka puolestaan auttavat päämiestä ja yhteistyökumppaneita saavuttamaan vastuullisuustavoitteensa.

Vihreät ja yhteiskunnalliset joukkovelkakirjalainat käytetään toimintoihin, joilla on positiivinen ympäristö- tai yhteiskuntavaikutus.

Kestävyteen yhdistetyt joukkovelkakirjalainojen varat voidaan käyttää yhtiön yleisiin tarkoituksiin. Yhtiön odotetaan raportoivan ennalta sovittujen vastuullisuustavoitteidensa mukaisesti. Vuoden 2023 aikana OP Yrityspankki toimi menestyksekkäästi neuvonantajana viidessä kestäväan rahoituksen viitekehysessä yritysasiakkailleen.

Vihreä yritystodistusohjelma toteutetaan osana yhtiön vihreän rahoituksen viitekehystä. Varojen käyttötarkoitukset määritellään ja niillä tulee olla positiivinen ympäristövaikutus. Raportointi tehdään viitekehysten mukaisesti.

päästövähennysohjelmaan. Asuntorahoituksessa tarkastelemme erilaisia tapoja kannustaa energiatehokkaaseen rakentamiseen ja peruskorjauksiin. Esimerkiksi omista- ja -asiakkaat voivat tulevaisuudessa saada energiatehokkuuskriteerit täyttävälle lainalle etua.

Vuoden 2023 lopussa 87,7 prosenttia OP:n rahastoista oli ESG-ominaisuuksia edistäviä (EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen SFDR:n artikla 8 mukaisesti raportoivia) rahastoja tai rahastoja, joilla on tavoitteena tehdä kestäviä sijoituksia (SFDR artikla 9). Vastuullisista teemarahastoistamme OP-Kestävä Maailma, OP-Ilmasto, OP-Puhdas Vesi ja OP-Vähähiilinen Maailma ovat kasvattaneet osuudenomistajien määrää yhteensä 114 prosenttia viimeisen kolmen vuoden aikana. Näiden rahastojen lisäksi vahvistimme vastuullisten teemarahastojemme perhettä uudella sosiaalisiin teemoihin sijoittavalla [OP-Kestävä Hyvinvointi](#) -rahastolla. Rahaston sijoitustoiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet painottaen erityisesti sosiaalisia kysymyksiä. Rahasto sijoittaa yrityksiin, joiden liiketoiminta tukee ihmisen ja yhteiskuntien kestävää hyvinvointia, tai jotka työnantajaroolissaan ovat esimerkillisiä sosiaalisissa kysymyksissä.

Indeksi- ja tavoitetuottorahastomme ovat myös vastuullisia. Indeksirahastoistamme viisi (OP-Amerikka Indeksi, OP-Eurooppa Indeksi, OP-Maailma Indeksi, OP-Aasia Indeksi ja OP-Pohjoismaat Indeksi) ovat seuranneet ESG-indeksiä jo vuodesta 2020. Vuonna 2023 otimme indeksirahastoille käyttöön emoindeksistä johdetut entistä tarkemmin ESG-kriteereitä noudattavat MSCI ESG Screened -indeksit. Indeksivaihdoksen myötä ilmastönäkökulmasta tuli osa indeksirahastojamme. Tämän lisäksi huomioimme rahastoissa entistä laajemmin kiistanalaiset toimialat, luonnon monimuotoisuuteen ja

yhtiöiden hankintaketjuissa ilmenevät rikkeet. ESG-riskit paremmin huomioivat yhtiöt saavat verrokkejaan suuremman painon myös tavoiterahastoissa, ja lisäksi rahastot välttävät sijoituksia kiistanalaisille toimialoille. Vastuullisten rahastojen kautta sijoitetut asiakasvarat (AUM) olivat vuoden 2023 lopussa 27,2 miljardia euroa (13,0).

Vuonna 2023 OP-Henkivakuutuksen tavoitteena oli kasvattaa vastuullisten sijoituskohteiden osuutta vakuutusten sijoituskohdevalikoimassa ja vastuullisten sijoitusten osuutta OP-Henkivakuutuksen sijoitustoiminnassa. Asiakaille tarjottavissa sijoituskohteissa EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen mukaisia sijoituskohteita ovat OP-Varovainen-, OP-Maltillinen- ja OP-Rohkea -sijoitusrahastot, OP-Private Strategia -rahastot ja OP-Henkivakuutuksen hallinnoimat OP-Premium -sijoituskorit. Nämä kaikki on luokiteltu EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen artikla 8 mukaiseksi sijoituskohteeksi. Sijoitussidonnaisten vakuutussäästöihin liitettyjen kestävien rahastojen osuus rahastopääomistamme kasvoi tämän johdosta 82 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.

Pohjola Vakuutuksen vakuutus tuotteet tukevat ilmastomuutokseen sopeutumista ja siten ilmatoriskit ja muut EU-taksonomiassa asetetut tekijät huomioidaan yhtiön tuotesuunnittelussa. Ilmatoriskien mallintamista kehitetään edelleen ja mallintamiseen liittyvää osaamista on vahvistettu. Jatkossa hyödynnämme aikaisempaa enemmän mallinnusten tuloksia liiketoiminnassa ja tuotekehityksessä. EU-taksonomian riskimallinnuksen mukaisten tuotteiden lukumäärä on asetettu yhdeksi yhtiön seurantamittariksi vuodelle 2024. Myös muilta osin Pohjola Vakuutus jatkaa EU-taksonomiakriteereiden mukaisten tuotteiden tuotekehitystä. Pohjola Vakuutus on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin

Vihreät joukkovelkakirjalainat

Green Bond
(laskettu liikkeeseen 2019)

500
miljoonaa euroa

Green Covered Bond
(laskettu liikkeeseen 2021)

750
miljoonaa euroa

Green Senior Non-Preferred Bond
(laskettu liikkeeseen 2022)

500
miljoonaa euroa

Green Covered Bond
(laskettu liikkeeseen 2022)

1 000
miljoonaa euroa

Vihreä yritysrahoitus

Vihreät lainat, kestävyys -
kriteerilainat ja limiitit

6,6
miljardia euroa

(UN Principles of Sustainable Insurance PSI). Raporttoimme periaatteiden toteutumisesta vuosittain.

Maaliskuussa 2023 lanseerasimme myös pk-yritysasiakkaille ja taloyhtiöille suunnatun [vihreän lainatuotteen](#). Laina on suunnattu ympäristökuormitusta vähentäviin investointeihin ja noudattaa OP Yrityspankin Green Bond Frameworkia. Erityisesti taloyhtiöt ovat ottaneet vihreän lainan myönteisesti vastaan uusiutuvan energian, sähköautojen latausinfra ja energiaremonttien investointeihin. Joulukuun lopussa pk-yritysasiakkaille myönnettyjen vihreiden lainojen määrä oli 62 miljoonaa euroa.

Maaliskuussa 2023 toimimme yhteistyössä Euroopan Investointirahaston (EIR) kanssa kotimaan markkinoille kolme erilaista [EIR:n riskinjakotakausta](#), jotka on kohdistettu kestäväan kehitykseen ja innovaatiotoimintaan investoiville pk-yrityksille ja taloyhtiöille. Lue lisää sivulta [14](#).

Elokuussa 2023 asetimme [sektorikohtaiset päästövähennystavoitteet](#) kolmelle toimialalle, joiden päästöt kattavat yli 90 prosenttia OP Ryhmän luottoportfoliosta. Lue lisää sivulta [27](#).

Syyskuussa 2023 OP Markets välitti ensimmäistä kertaa vihreän yritystodistuksen. OP Ryhmä lanseerasi syyskuussa myös vastuullisen toimittajarahoituksen, jolla kannustamme toimitusketjuamme kestävämpään toimintaan vastuullisuuteen sidotulla rahoituksella.

Kiinnostus kestävyysteemaisiin joukkovelkakirjalainoihin on kasvussa. Joukkovelkakirjoistamme neljä on vihreitä: OP Yrityspankin liikkeeseen laskema 500 miljoonan euron green bond (2019) ja 500 miljoonan euron green senior non-preferred bond (2022) sekä OP-Asuntoluottopankin liikkeeseen laskema 750 miljoonan euron green covered bond (2021) ja 1 000 miljoonan euron green covered bond (2022).

OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartta

OP Ryhmä julkaisi vuoden 2023 joulukuussa [luonnon monimuotoisuustiekartan](#), joka sisältää toimenpiteet, joilla edistämme luonnon monimuotoisuutta OP Ryhmässä. Tavoitteenamme on luontoposiitiivisen kädenjälkemme kasvattaminen vuoteen 2030 mennessä. Luontoposiitiivisuus tarkoittaa, että toiminnallamme on enemmän myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon. Luonnon monimuotoisuuden merkitys rahoituslalla kasvaa lähivuosina. Valvovat viranomaiset, sidosryhmät ja asiakkaat odottavat meiltä luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista.

Haluamme olla luonnon monimuotoisuuden edistämisen edelläkävijä ja kirittää myös muita toimijoita luontotyöhön. Tarkastelemme luonnon monimuotoisuutta yhdessä ilmasto-, vesivastuullisuus- ja kiertotalousnäkökulmien kanssa. Tiekartta rakentuu seuraavista osista: osaamisen kehittäminen, vaikutusten ja riippuvuuksien arviointi, toimenpiteet, sidosryhmäyhteistyö ja raportointi. Osaamisen kehittäminen ja luontovaikutusten ja riippuvuuksien arviointi ovat tärkeitä lähtökohtia luontotyöllemme. Tiekartta sisältää toimenpiteitä kestävä yritysrahoituksen, sijoitusrahastojen, vakuutusyhtiöiden, maa- ja metsätalouden, osuuspankkien ja hankintojen osalta.

Kestävä yritysrahoituksen osalta pyrimme lisäämään luontoposiitiivisten hankkeiden rahoittamista sekä tukemaan asiakasyrityksiämme vähentämään luonnon monimuotoisuuden kannalta haitallisia vaikutuksia. Kannustamalla voidaan kääntää luontoon liittyviä riskejä mahdollisuuksiksi ja esimerkiksi parantaa raaka-aineiden saatavuutta. Seuraamme tavoitteita asettaneiden yhtiöiden joukkoa ja sen kehitystä

Vuonna 2023 hyväksytyllä luonnon monimuotoisuustiekartalla luomme raamit luonnon monimuotoisuuden edistämiseen. Tavoitteena on luontoposiitiivisen kädenjäljen kasvattaminen vuoteen 2030 mennessä.

luottosalkuissamme olennaisiksi arvioituilla sektoreilla. Käymme keskustelun luonnon monimuotoisuustavoitteista vastuiden määrällä mitattuna 200 merkittävimmän yritysasiakkaan kanssa.

Myös sijoittajat ovat havahtuneet luontokatoon liittyviin riskeihin, ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen on noussut merkittäväksi teemaksi ilmastonmuutoksen rinnalle. Sijoitusrahastojen toimenpiteissä keskeistä on ESG-analyysin kehittäminen, globaalin metsäkadon torjuminen yhteisvaikuttamisaloitteella, luontoriskidatan julkaiseminen rahastoista, poissulkukriteerien hyödyntäminen sekä luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen rahastoissa.

Vakuutusyhtiössämme (OP-Henkivakuutus ja Pohjola Vakuutus) luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon yhtiöiden sijoitustoiminnassa, minkä lisäksi Pohjola Vakuutuksen tuotteissa ja palveluissa selvitetään luonnon monimuotoisuuden huomioimista maatalo- ja metsävaikuttamisen tuotekehityksessä, yritysasiakkaiden asiakasvalinnassa sekä korvauspalveluissa. Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluissa on jo otettu merkittävä edistysaskel aloittamalla ajoneuvoista purettavien laadukkaiden varaosien käyttöönotto ja hyödyntäminen yhteistyössä autoalan johtavan kiertotaloustoimijan kanssa. OP-Henkivakuutuksen vakuutussäästämisen asiakkaille tarjottavista sijoituskohteista julkaistaan luontoriskidataa ja tavoitteena on tehdä analyysi tiettyjen rahastojen riippuvuuksista luontopääomasta ja ekosysteemipalveluista. Lisäksi tavoitteena on kasvattaa EU:n kestävä rahoituksen sääntelyn mukaisten sijoituskohteiden valikoimaa.

Maataloudessa yksi keino parantaa luonnon monimuotoisuutta on uudistava viljely. Tuemme uudistavaa viljelystä kehittämälläme lainatuotteella, joka tukee ja kannustaa

maatalousasiakkaitamme investoimaan muun muassa peltojen ravinnekierron kehittämiseen ja vesistökuormituksen vähentämiseen. Metsätalouden osalta teemme yhteistyötä maanomistajien ja toimialan kanssa, esimerkiksi ennallistamisen ja valuma-alueen suunnittelun edistämiseksi. Informaatiovaikuttaminen ja mukana oleminen metsäalan kehittämisen hankkeissa ovat tärkeä osa rooliamme.

Paikallisesti luonnon monimuotoisuutta on mahdollista edistää erilaisilla hankkeilla, joita osuuspankit toteuttavat joko itsenäisesti, asiakkaidensa kanssa tai paikallisia kumppanuuksia ja hankkeita tukemalla. Huomioimme luonnon monimuotoisuutta tukevat hankintakriteerit keskeisten kategorioiden hankintasuunnitelmissa. Suurena hankkijana voimme vaikuttaa hankintaketjuissamme esimerkiksi kiertotaloutta edistävien kumppaniemme kautta.

Vaikutukset ja riippuvuudet luonnon monimuotoisuudesta voivat kanavoitua fyysisiksi tai siirtymäriskeiksi. Riskien kääntöpuolena ovat uudet mahdollisuudet, joita edelläkävijänä toimiminen luonnon monimuotoisuuden vaikutusten ymmärtämisessä ja niiden haltuunotossa voi luoda niin meille kuin asiakkaillemme. Raportoimme tiekartan toimenpiteiden etenemisestä jatkossa osana kestävyysraportointiamme. Päivitämme tiekarttaa tarvittaessa, ja viitekehysten ja menetelmien kehittyessä voimme asettaa tarkempia tavoitteita.

Kiertotalous osana Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluja

Vastuullisuus ja kiertotalous näkyvät Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluissa monin tavoin. Tavoitteenamme vuodelle 2023 oli kasvattaa kiertotalouden osuutta korvauspalveluissa vertailuvuodesta 2022.

Ajoneuvokorvauspalvelumme lisäsi kumppanikorjaamoidensa kiertotaloutta edistäviä toimintamalleja kannustamalla näitä ensisijaisesti korjaamaan vaurioituneet osat ja tuulilasit aina, kun se on liikenneturvallisuus ja osien korkean laatu huomioiden mahdollista. Vuonna 2023 korjausten osuus kaikista henkilöautojen peltiosien vahingoista oli 53 prosenttia, muovipuskureiden vahingoista 37 prosenttia ja tuulilasien vahingoista 42 prosenttia. Tavoittelemme myös kasvua ajoneuvojen vaurioituneiden hyötyosien kierrätyksessä.

Kierrätettyjä varaosia käytettiin ajoneuvojen korjauksissa 3 prosenttia vuonna 2023. Pohjola Vakuutus aloitti Autocirc Finland Oy:n kanssa kierrätettyjä varaosia koskevan [hyötyosapilotin](#), jossa lunastettuja ajoneuvoja puretaan kierrätysvaraosakäyttöön. Pilotin tavoitteena on kasvattaa kierrätettyjen varaosien osuutta merkittävästi tulevaisuudessa. Näitä laatuarkastettuja kierrätysvaraosia hyödynnetään kohdennetusti Pohjola Vakuutuksen kumppanikorjaamoilla.

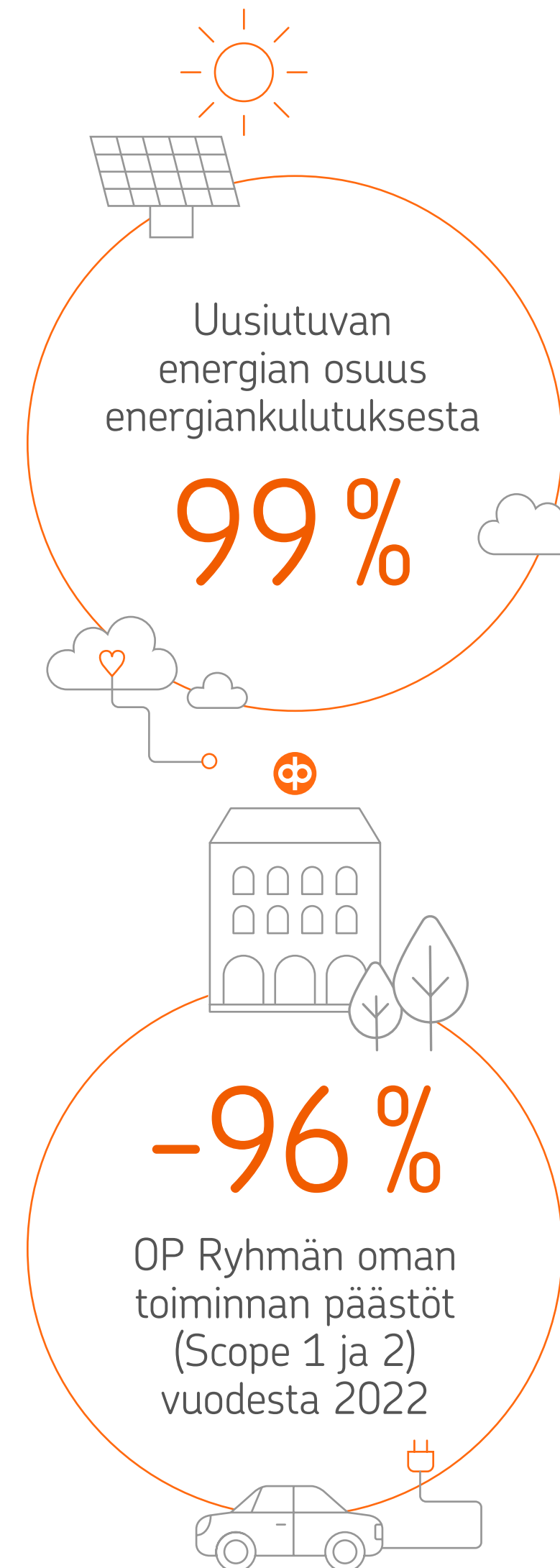
Toteutimme kiertotalouden toimintamalleja myös muissa omaisuuden korvauspalveluissa osana liiketoimintaa. Seurasimme tarkasti esimerkiksi mobiililaitteiden korjausprosentin kehittymistä ja keskustelimme siihen vaikuttavista tekijöistä korvauskumppaneiden kanssa. Vuonna 2023 korjauskumppanimme korjasivat matkapuhelimen vauriot 54 prosentissa kaikista hoitamistaan vahinkotapauksista. Myös muut Pohjola Vakuutuksen omaisuusvakuuttamisen irtaimistokorvauskumppanit korjaavat laitteita sekä huolehtivat asianmukaisesta tuotteen kierrättämisestä. Vuonna 2023 tiivistimme yhteistyötä vahinkotavaran lunastuskumppanimme kanssa, jotta yhä useampi lunastettu vahinkotavara päätyy uusiokäyttöön.

Hiilineutraali OP 2025

OP Ryhmän tavoitteena on olla omassa toiminnassaan hiilineutraali vuonna 2025, mikä tarkoittaa, että käyttämämme energiasta ja polttoaineista (Scope 1 ja 2) ei synny lainkaan päästöjä. Scope 1 ja 2 -päästöt sisältävät lämmitys ja varavoimakoneiden käyttämän öljyn, kaukolämmön ja -jäähdytyksen sekä sähkön päästöt. Tavoitteenamme on minimoida energiankulutuksemme. Tätä varten olemme rakentaneet energiaojohtamisjärjestelmää, josta saamme tarkempia tietoja sekä kohteiden energiankulutuksesta että päästöistä. Olemme ottaneet käyttöön sisäisesti energiasäästön tarkastuslistan, jonka avulla kartoitamme energiasäästömahdollisuuksia ja kirjaamme havaintoja energiaojohtamisjärjestelmäämme. Olemme lisänneet energiatehokkuuden osaamista tietoisuuksilla ja koulutuksilla yhdessä yhteistyökumppanimme kanssa.

Uusiutuvan energian osuuden lisääminen on avainasemassa tavoitteemme saavuttamiseksi. Jatkamme uusiutuvan energian osuuden lisäämistä niin ostosähkön kuin myös ostokaukolämmön osalta. Ostosähkön osalta olemme hankkineet suomalaista tuulivoimaa. Olemme lisänneet – ja lisäämme myös jatkossa – oman uusiutuvan energian tuotantoa aurinkopaneeleilla. Noin kymmenen öljylämmitteisen toimipaikkamme suhteen olemme siirtyneet tai kartoittaneet siirtymistä lämpöpumppuratkaisuihin siellä, missä tämä on mahdollista ja kustannustehokasta. Uusiutuvan sähköenergian osuus sähköenergiankulutuksestamme vuonna 2023 oli 99,8 (53) prosenttia ja uusiutuvan lämmön osuus oli 98,8 (46) prosenttia.

Tiedolla johtaminen on avainasemassa päästöjen minimoinnissa. Seuraamme toimipaikkojemme energiankulutusta sekä päästöjemme kehitystä energia- ja

ympäristöjohtamisen raporteilla. Lisäksi toimitilojen ympäristöjohtamisessa osassa toimipaikoistamme on käytössä WWF:n Green Office -järjestelmä. OP Ryhmän oman toiminnan päästöt (Scope 1 ja 2) ovat vähentyneet noin 99 prosenttia vuodesta 2011 (vertailuku 2011: 34 847 tn CO₂e). Vuoden 2023 suorat ja epäsuorat päästöt (Scope 1 ja 2) olivat 282 CO₂e-tonnia (7 156).

Ilmasto- ja ympäristöriskiselvitys

Ilmastonmuutos vaikuttaa kiinteistöihin monin tavoin. Äärimmäiset sääilmiöt, kuten tulvat, myrskyt ja kuivuus, voivat aiheuttaa vahinkoja rakennuksille ja infrastruktuurille. Nousevat merenpinnat voivat uhata rannikkoalueiden kiinteistöjä, mikäli niihin ei varauduta asianmukaisesti.

Ilmastonmuutoksen torjuminen onkin tärkeää paitsi ympäristön kannalta myös kiinteistöjen arvon säilymisen näkökulmasta. Energiatehokkaat rakennukset ja kestävät rakennusmateriaalit voivat auttaa vähentämään kiinteistöjen hiilijalanjälkeä ja lisäämään niiden säänkestävyyttä. Kiinteistöjen omistajina OP:n onkin viisasta ottaa huomioon ilmastonmuutoksen vaikutukset ja pyrkiä tekemään kestäviä valintoja tulevaisuuden haasteisiin varautuakseen.

Teetimme vuonna 2023 pankkitoiminnassamme käytetyn kiinteistöomaisuutemme ilmasto- ja ympäristöriskiselvityksen. Selvityksessä analysoitiin metsäpalo-, vesistötulva- ja hulevesitulvariskit ja mahdolliset korjauskustannukset. Selvityksen lopputulokset osoittavat, että ilmastonmuutoksen aiheuttamien metsäpalo-, vesistötulva- ja hulevesitulvariskit lisääntyvät Suomessa vuoteen 2050 mennessä, mutta riskit ovat yleisellä tasolla pienet. Selvityksen mukaan hulevesitulvariskin lisääntymistä

on jo havaittu ja riski kasvaa ilmastonmuutoksen aiheuttamien runsastuneiden sateiden vuoksi. Korjauskustannusten osalta ilmasto- ja ympäristöriskien kokonaiskustannusvaikutus jää pieneksi kiinteistöjemme suuren määrän vuoksi, sillä arvioidut riskit eivät kosketa valtaosaa kiinteistöistämme.

YK:n ilmastokokous (COP28)

OP Ryhmä osallistui loppuvuonna 2023 YK:n COP28-ilmastokokoukseen yhdessä eri alojen suomalaisyritysten kanssa. Ilmastokokouksen historian ensimmäisen Suomi-paviljongin tavoitteina oli nostaa esiin suomalaisyritysten ratkaisuja ja Suomea vihreän teknologian kärkimaana sekä tukea ilmastoneuvotteluita edelläkävijäryitysten kanssa. Rahoituksen rooli vihreän siirtymän etenemisessä ja Pariisin ilmastopimuksen toteutumisessa oli yksi ilmastokokouksen keskustelluimmista teemoista.

Isännöimme ilmastokokouksessa kaksi keskustelutilaisuutta. Outokummun kanssa järjestetyssä tilaisuudessa käsiteltiin vihreän siirtymän rahoittamista ja Nesteen, Valion ja WWF:n kanssa järjestämässämme tilaisuudessa pohdittiin, kuinka yritykset voivat kannustaa arvoketjuja kohti fossiilivapaata tulevaisuutta. Suomen suurimpana yritysrahoittajana näemme selvästi, kuinka yritykset ovat kiinnostuneita vihreästä siirtymisestä: vihreä siirtymä on suurin yksittäinen alue, jolle uutta rahoitusta suunnataan. [Suuryritystutkimus 2024 -tutkimuksemme](#) mukaan yli 53 prosenttia suurista yrityksistä vaihtaa lähitulevaisuudessa alihankkijaa tai toimittajaa tiukentuvien vastuullisuusvelvoitteiden vuoksi. Näemme toimitusketjun osapuolten yhteistyön merkityksen korostuvan jatkossa kestäviin valintoihin kannustavassa työssä.

Hallinnoimme vuonna 2023 noin 130 000 hehtaarin metsäkiinteistöjä ja olemme Suomen viidenneksi suurin metsänomistaja.

OP Kiinteistösijoitus Oy:n hallinnoima kiinteistövarallisuus oli noin

4,0

miljardia euroa

Kiinteistösijoitukset

OP Kiinteistösijoitus Oy oli vuonna 2023 Suomen seitsemänneksi suurin kiinteistösijoittaja suorien kiinteistösijoitusten markkina-arvolla mitattuna. Vuonna 2023 OP Kiinteistösijoituksen hallinnoima kiinteistövarallisuus oli noin 4,0 miljardia euroa. Kiinteistösalkut sisälsivät muun muassa 6 873 vuokra-asuntoa sekä 123 hoiva- ja toimitilakiinteistöä, 115 vuokratonttia ja 55 kiinteistö- ja velkarahastosijoitusta. Lisäksi OP Kiinteistösijoitus hallinnoi noin 130 000 hehtaarin metsäomaisuutta ja on Suomen viidenneksi suurin metsäsijoittaja.

Vastuullisuuden ja ESG-asioiden tarkastelu on integroitu osaksi kaikkea OP Kiinteistösijoituksen toimintaa mukaan lukien sijoituspäätökset. Vastuullisen kiinteistösijoittamisen periaatteissa on huomioitu YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Vuonna 2023 OP Kiinteistösijoitus osallistui kolmella hallinnoimallaan rahastolla GRESB-raportointiin (Global Real Estate Sustainability Benchmark).

OP Kiinteistösijoitus Oy on sitoutunut edistämään hiilineutraaliutta kiinteistösijoitustoiminnassaan. Vastuullisuustavoitteena on muun muassa olla hiilineutraali energian suhteen vuoteen 2030 mennessä sekä hiilineutraali rakentamisen suhteen vuoteen 2050 mennessä.

Vuonna 2023 OP Kiinteistösijoitus Oy:n hallinnoimissa kiinteistöissä oli yhteensä 36 aurinkovoimalaa ja 33 maalämpövoimalaa tai ilma-vesilämpöpumppua. Vuodesta 2020 lähtien kaikki ostamamme sähkö on tuotettu uusiutuvalla energialla.

Hallinnoitavista metsistä 100 prosenttia on PEFC-sertifioituja (Programme for the Endorsement of Forest Certification) ja noin 65 prosenttia lisäksi FSC-sertifioituja (Forest Stewardship Council). Metsäsijoitusten vastuullisuusohjelman tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillintä lisäämällä metsien hiilen sidontaa ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.

Ihmiset ja yhteisöt

Paikallisyhteisöjen tukeminen ja sosiaalinen vastuu ovat olleet keskeinen osa OP Ryhmän perustehtävää ja vastuullisuutta ensimmäisten osuuskassojen perustamisesta alkaen. Olemme olleet aktiivinen osa suomalaista yhteiskuntaa jo yli 120 vuoden ajan.

Vastuullinen työnantaja

Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö on yksi strategiamme painopisteistä. Epävarmuuden värittäämä maailma korostaa tarvetta kehittää jatkuvasti kykyjämme vastata muuttuvan toimintaympäristömme vaateisiin. Kannustamme työntekijöitämme toteuttamaan OP Ryhmän perustehtävää itseohjautuvasti, joustavasti ja monipaikkaisesti työskennellen. OP:laiset näkevät tämän vahvuutena ja työhyvinvointia tukevana tekijänä.

Visionamme on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Arvomme – ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen – antavat työllemme merkityksen ja ohjaavat päivittäistä arkeamme. Muuttuvassa toimintaympäristössä uudistuminen ja jatkuva oppiminen ovat tärkeitä menestystekijöitä ja mahdollisia työyhteisössä, jossa henkilöstön moninaisuus ja erilaisuus nähdään vahvuuksina. Myös vastuullisuuden merkitys korostuu liiketoiminnassamme entistä enemmän ja haastaa meitä arvioimaan ja kehittämään toimintaamme jatkuvasti.

Henkilöstön osaamisen vastuullinen kehittäminen

Pyrimme kehittämään henkilöstömme osaamista sisällyttämällä oppiminen osaksi jokaisen arkea. Ketterä toimintamallimme tukee arjessa jatkuvaa oppimista. Toimintamallin mukaisesti pyrimme noudattamaan ajankäytössämme niin sanottua 70-20-10 mallia, jossa noin 70 prosenttia oppimisesta tapahtuu arjen työssä, 20 prosenttia toimintaa yhdessä arvioiden ja kehittäen ja 10 prosenttia omaa osaamista syventäen – esimerkiksi koulutuksiin osallistumalla. Arjen jatkuvaa oppimista tukevat esimerkiksi killat eli tietyn ammatillisen osaamisalueen ympärille muodostuneet oppimisyhteisöt. OP Ryhmän keskusyhteisössä toimii tällä hetkellä 26 erilaisiin aiheisiin keskittyvää kilttaa, kuten esimerkiksi vastuullisuus-, kyberturva- ja modernin tietotyön killat. Vuonna 2023 yksi suosituimmista oppimisyhteisöistä oli Oppimisen kiltta.

Arjen oppimisen lisäksi tarjoamme osaamisen kehittämiseen monipuolisia koulutus- ja valmennussisältöjä, joista teknologiataitojen opintoja tarjoava OP Software Academy on ollut jo muutaman vuoden ajan suosituimpien joukossa. Vuonna 2023 kyseiseen opintokokonaisuuteen ilmoittautui

Relevantit politiikat ja sitoumukset – Ihmiset ja yhteisöt

OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja ihmisoikeuspolitiikka

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistus työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista

YK:n Global Compact -aloite

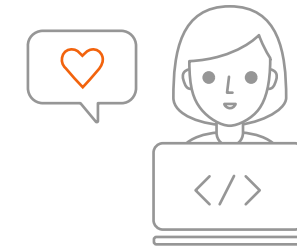
Lue tarkemmat kuvaukset [sitoumuksistamme](#).

1 177 oppijaa. Yhteisten koulutus- ja valmennussisältöjen lisäksi kehitämme työntekijöiden osaamista myös rooli- ja liiketoimintakohtaisesti muun muassa mentorointiohjelmien avulla. Tällä tavoin voimme varmistaa esimerkiksi vakuutus- tai asiakaspalvelutyöhön liittyvän osaamisen ylläpidon sekä työssä tarvittavien taitojen jatkuvan kehittymisen.

Toimialamme sääntely muuttuu jatkuvasti. Huolehdimme henkilöstön sääntelyn mukaisen osaamisen kehittämisestä esimerkiksi monipuolisten verkkokoulutusten avulla. Koulutuksia on muun muassa talousrikollisuuden torjuntaan, luottoriskien hallintaan ja vastuullisuuteen liittyen. Nämä oppimissisällöt ovat tarjolla koko OP Ryhmän henkilökunnalle sekä pankkien hallituksille.

Vuoden 2023 aikana teimme laajan esiselvityksen, jonka tavoitteena oli tunnistaa menestyksemme kannalta tärkeimmät taidot ja osaamisalueet. Pyrimme osaamistarpeiden tunnistamisella varmistamaan, että voimme auttaa asiakkaitamme arjen monenlaisissa tilanteissa entistä paremmin, roolista ja työtehtävästä riippumatta. Osaamistarpeiden tunnistamisella mahdollistamme myös henkilöstön osaamisen kehittämisen systemaattisesti, vastuullisella ja kestäväällä tavalla.

Sisäinen liikkuvuus OP Ryhmässä tarkoittaa työntekijöiden siirtymistä työtehtävästä toiseen ryhmän sisällä osaamisen kasvattamiseksi ja uusien uramahdollisuuksien avaamiseksi. Käytössämme on useita erilaisia sisäisen liikkuvuuden muotoja ja kannustamme työntekijöitämme hyödyntämään näitä monipuolisesti. Vuonna 2023 olemme edistäneet kokemusperäistä oppimista kolmella pilottihankkeella (Pankin Pulahdus, Vakuutuksen Vaihdolla tutuksi, Osaamislaina), joilla selvitetään tehtäväkiertoa kevyempien keinojen rakentamista osaamisen kehittämisen vaihtoehtoiksi.

Ihmiset ja yhteisöt Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Vahvistamme yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria

Edistämme paikallisyhteisöjemme hyvinvointia

Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja

Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan

Tunnistamme toimintamme ihmisoikeusvaikutukset

Vuoden 2023 lopussa toteutetun henkilöstökyselyn tulosten perusteella suurin osa henkilöstöstä koki voitavansa oppia jatkuvasti uutta omassa työssään (OP Ryhmän kokonaistulos 4,08/5). Tulos on parantunut tasaisesti viime vuosien aikana. Vuonna 2023 kouluttautumiseen kirjattiin keskimäärin 15 (15) tuntia työntekijää kohden.

Työhyvinvoinnin tukeminen on tärkeää nopeasti muuttuvassa maailmassa

Monipaikkaisen työn periaatteet ohjaavat työyhteisöjen ja tiimien työnteon suunnittelua ja monipaikkaisen työn toteuttamista käytännössä. Henkilöstön työhyvinvointia seuraavissa kyselyissä OP:laiset kokevat monipaikkaisen työn, mahdollisuuden etätöihin ja joustot työssä työhyvinvointia tukevin asioina. Olemme kehittäneet edelleen esihenkilöiden valmiuksia johtaa työkykyä ja työhyvinvointia monipaikkaisessa työssä. Panostimme esihenkilöiden taitojen vahvistamisessa erityisesti haastavien tilanteiden puheeksi ottoon ja uusien esihenkilöiden työkyvyn johtamisen taitojen kehittämiseen.

Kuormituksen kokemusta seuraamme säännöllisesti pulssikyselyillä ja osana työterveyshuollon terveystarkastuksia. Olemme edelleen vahvistaneet OP:laisten keinoja seurata hyvinvointiaan ja hyödyntää käytössä olevia työkaluja itsensä ja oman hyvinvoinnin johtamiseen. Työntekijämme käyttävät aktiivisesti matalan kynnyksen monimuotoisia mielenterveyden palveluja ja työnantajan tarjoamia psykoterapiapalveluja, jotka ovat osa henkilöstön käytössä olevaa terveysturvavakuutusta. Työnantajan työturvallisuusveloitteet tarkentuivat vuonna 2023 voimaan tulleella työturvallisuuslain muutoksella, jonka tarkoituksena on edistää 55 vuotta täyttäneiden työssä jaksamista.

Vuonna 2023 kouluttautumiseen kirjattiin keskimäärin 15 tuntia per työntekijä.

Henkilöstökyselyiden ja muun hyvinvointia seuraavan datan perusteella 55 vuotta täyttäneet OP:laiset arvioivat työnsä merkitykselliseksi, energisoivaksi ja innostavaksi, ja heidän työkyvyn tilanteensa on hyvällä tasolla.

Sairauspoissaolojen osuus vuoden 2023 säännöllisestä työajasta oli 3,2 (3,6) prosenttia. Terveysprosentti eli henkilöstön osuus, jolla ei ollut lainkaan sairauspoissaoloja, on noussut pandemiaa edeltäneelle tasolle ollen nyt 39 (37) prosenttia koko henkilöstöstä. Pitkiä poissaoloja on ennaltaehkäisty vuoden aikana toteuttamalla jaksamista ja työkykyä tukevia työkykyhankkeita. Myös osasairausloman aktiivisella käytöllä työhön paluun tukena on ollut merkittävä rooli.

Johtamiskokemusmittaus tukee johtamisrooleissa työskenteleviä

Laadukas ja kannustava johtaminen ovat työssä onnistumisen ja toimintamme uudistamisen perusta. Kehitimme vuonna 2023 toimintatapoihimme sopivan johtamismittauksen, jossa korostuu yhdessä johtaminen ja kannustaminen tiimien itseohjautuvuuteen. OP:lla johtamisrooleja on erilaisia ja johtajuus ei henkilöidy lakisääteisiä

esihenkilövelvoitteita lukuun ottamatta vain esihenkilöön. Perinteisten johtamismittausten tapaan mittaamme OP:laiten yleistä kokemusta johtamisesta. Uutta mittaus-tavassamme on, että seuraamme myös johtamisrooleissa toimivien kokemusta siitä, miten johtamisen tavat, johtamisen yhteispeli ja johtamisen tuki toimivat. Tavoitteemme on saada yleiskuva johtamisen tilasta ja kehittää johtamista ketterää, itseohjautuvaa toimintakulttuuriamme entistä paremmin tukevaksi. Valtuuttavassa toimintakulttuurissamme johtamisen kehittäminen kuuluu kaikille – ei vain esihenkilöille ja johtajille. Johtamiskokemusmittausta testattiin kesällä 2023, ja mittaus toteutettiin koko keskusyhteisössä vuoden lopussa. Aloitamme tulosten hyödyntämisen vuoden 2024 alkupuolella.

Vahvistamme monimuotoista, yhdenvertaista ja mukaan ottavaa työkuultuuria OP Ryhmässä

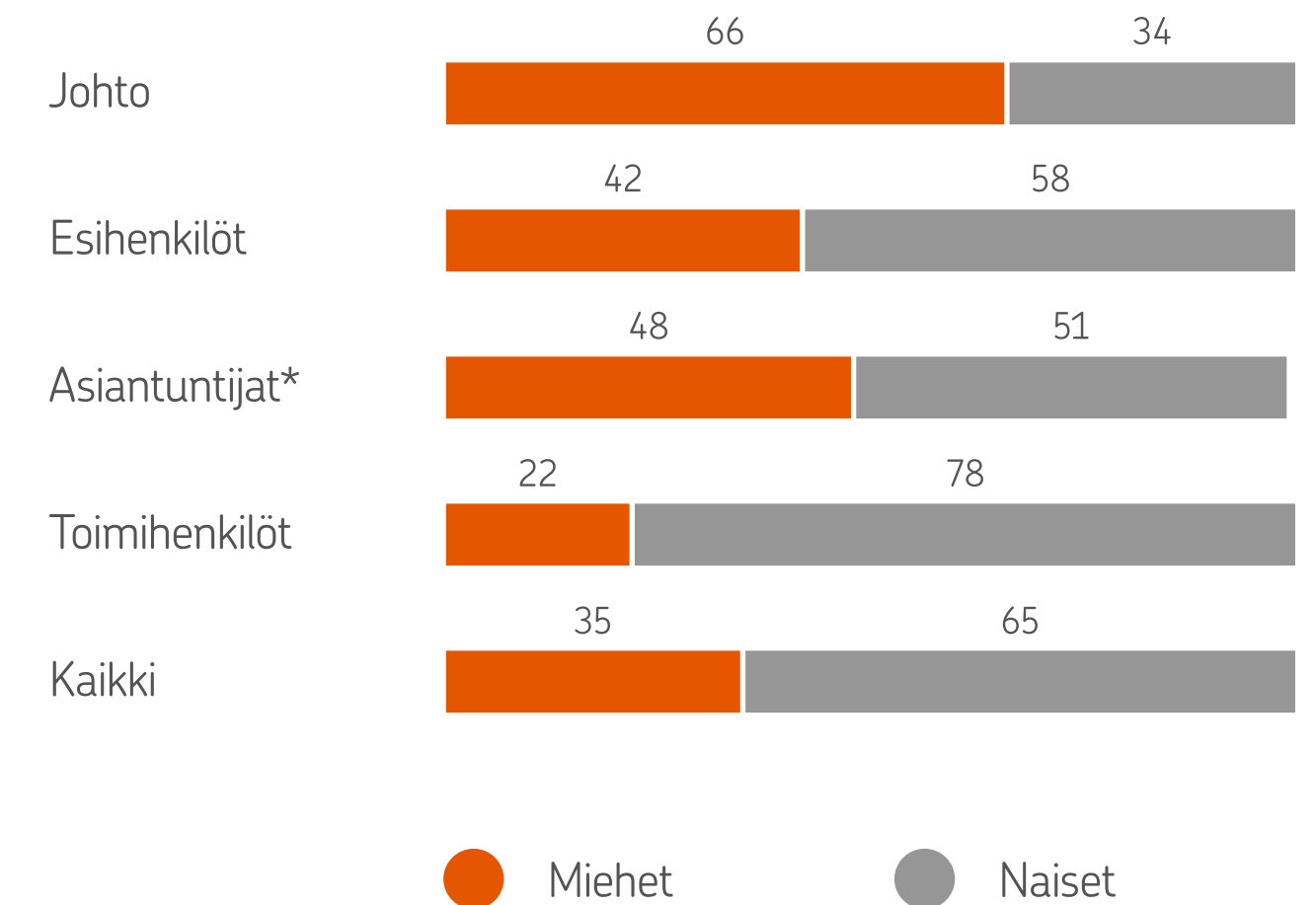
Olemme vastuullisuusohjelmassamme sitoutuneet vahvistamaan yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria. Kun jokainen voi olla oma itsensä töissä ja tuntea olevansa osa yhteisöä, ihmiset ovat tyytyväisempiä, voivat paremmin ja ovat sitoutuneempia työhönsä. Vuonna 2023 järjestimme monimuotoisuustyöpajoja ja -koulutusta rekrytoiville esihenkilöille. Myös asiakaskuntamme muuttuu jatkuvasti. Jotta ymmärrämme asiakkaidemme tarpeita – ja osaamme palvella heitä parhaalla mahdollisella tavalla – oman henkilöstömme ja hallintomme monimuotoisuuden on heijastettava ympäröivää yhteiskuntaa entistä paremmin. Yhteinen arvopohjamme – ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen – luo tälle hyvän perustan. Tuimme vuonna 2023 monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallistamisen kokemusta usein

eri tavoin. Pyrimme esimerkiksi rohkaisemaan lapsiperheellisiä OP:laisia käyttämään perhevapaita tasapuolisemmin vuoden 2022 perhevapaaudistuksen mukaisesti ja juhlistimme toista kertaa Diwalia eli valon juhlaa. Diwalin kautta tuomme OP:laisia yhteen oppimaan lisää intialaisesta kulttuurista ja perinteistä. OP Ryhmässä työskenteli vuoden 2023 lopussa 761 intialaistaustaista ammattilaista, minkä lisäksi meillä on useampi tuhat intialaista kollegaa erilaisten kumppanuuksien kautta.

Vuonna 2023 OP Ryhmässä oli edustettuna yhteensä 41 eri kansallisuutta ja suomen ja ruotsin lisäksi 24 muuta äidinkieltä. Henkilöstömme jakautui iän perusteella seuraavasti: alle 30-vuotiaita 19 prosenttia, 30–39-vuotiaita 28 prosenttia, 40–49-vuotiaita 26 prosenttia, 50–59-vuotiaita 18 prosenttia ja yli 60-vuotiaita 9 prosenttia. Koko henkilöstöstämme oli 65,0 prosenttia naisia, 34,6 prosenttia miehiä ja 0,4 prosenttia muita sukupuolia. Tavoitteenamme on vastuullisuusohjelmamme mukaisesti työllistää 2 000 nuorta vuosittain. Vuonna 2023 palkkasimme yli 500 kesätyöntekijää ja lisäksi 92 [Kiitorata-trainee-ohjelmaan](#) osallistunutta korkeakouluopiskelijaa. Lisäksi [Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjan](#) kautta työllistimme yli 2 000 nuorta.

Henkilöstökyselyjemme tulosten valossa psykologinen turvallisuus – eli tunne, että tiimissään tulee hyväksytyksi ja arvostetuksi omana itsenään – on OP Ryhmässä hyvällä tasolla. Tulos on kehittynyt nykyisen kyselyn mittaushistorian ajan jatkuvasti positiivisempaan suuntaan. Vuonna 2023 ensimmäisellä neljänneksellä tulos oli 4,27 ja kolmannella neljänneksellä 4,34 (asteikolla 1–5). Lisäksi mittasimme vuonna 2023 ensi kertaa psykologista turvallisuutta myös suhteessa lähi- ja ylempään johtoon. Näiden mittausten osalta tuloksemme heijastavat yleistä trendiä

Henkilöstö henkilöstöryhmittäin ja sukupuolittain, %

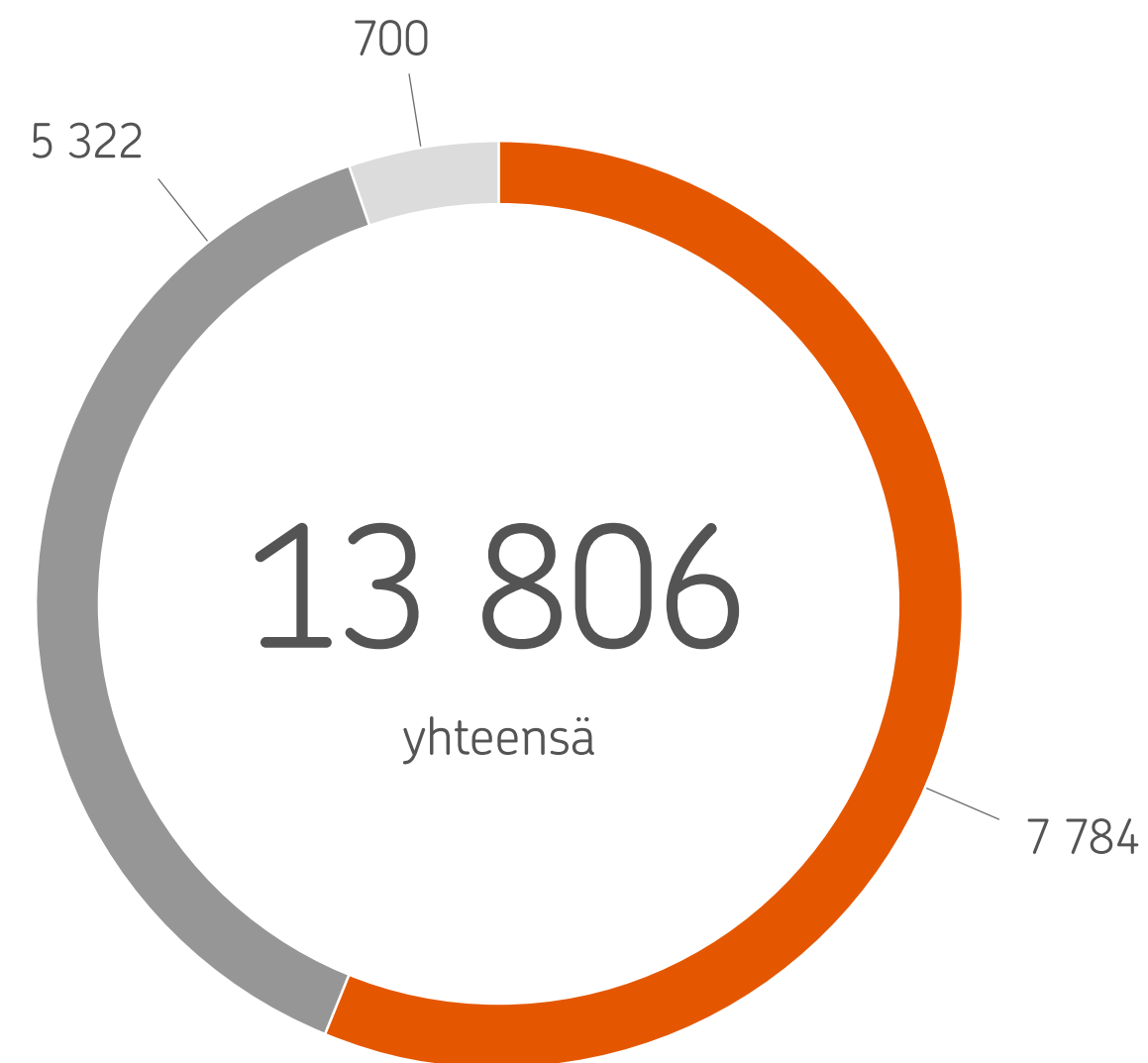
* Pyöritysero johtuu muu tai tieto puuttuu -kategoriasta.

yrityksissä – psykologisen turvallisuuden kokemus asteittain vähenee, kun siirrytään etäämmälle omasta tiimistä. Tunnistamme aihealueen kokonaisuudessaan tärkeäksi jatkossakin mitattavaksi ja kehitettäväksi teemaksi.

OP Ryhmää arvostetaan työnantajana

OP Ryhmä on yhä Suomen suurin finanssialan työnantaja. Suurin osa henkilöstöstämme työskentelee asiakaspalvelutehtävissä pankki- ja vakuutusliiketoiminnoissa ja osuuspankeissa eri puolella Suomea. Muut työtehtävät

Henkilöstö organisaation mukaan

- Keskusyhteisökonserni
- Osuuspankit
- OP Kodit

Työntekijäkokemusta seuraava avainmittarimme ja työnantajan suositusluku (eNPS) olivat vuonna 2023 toteutetussa henkilöstötutkimuksessa erittäin hyvällä tasolla.

painottuvat erilaisiin asiantuntija- ja johtotehtäviin lii-
ketoiminnoissa ja niitä tukevissa osaamiskeskuksissa.
OP Ryhmän avoimet työtehtävät ovat aina tarjolla myös
uramahdollisuuksista ja oman osaamisen laajentamisesta
kiinnostuneille OP:laisille.

OP Ryhmää arvostetaan työnantajana monipuolisten,
vaihtelevien ja eri henkilöstöryhmille kohdistuvien työteh-
tävien vuoksi niin ammattilaisten kuin opiskelijoidenkin
keskuudessa. Olimme vuonna 2023 Universumin työn-
antajamielikuvatutkimuksessa finanssialan vetovoimaisin
työnantaja IT-alan ja kaupallisen alan ammattilaisten ja
opiskelijoiden keskuudessa. Tärkeimpiä kriteereitä Uni-
versumin tutkimuksessa olivat kilpailukykyinen palkka,
joustavat työskentelyolosuhteet, ystävällinen työilmapiiri
ja työntekijöitä kunnioittava kulttuuri. OP Ryhmä valittiin
myös vuoden 2023 työnantajabrändiksi Duunitorin
järjestämässä [Rekrygaalassa](#). Vuoden 2023 Kiitorata-
trainee-ohjelmamme ennätysellisen suuri hakemus-
määrä kertoo myös vetovoimastamme.

Kuvaamme vastuullisuusohjelmassamme sosiaalisen
vastuuseemme liittyviä tavoitteita, jotka kattavat niin
henkilöstöön kuin asiakkaisiin liittyviä teemoja. Näemme,
että sitoutumisemme sosiaalisen vastuullisuuden edistä-
miseen vaikuttaa myönteisesti työnantajakuvaan oman
henkilöstömme keskuudessa. Myös omien henkilöstötutki-
mustemme mukaan työn mielekkyys ja merkityksellisyys,
yhdessä tekeminen, eri vahvuusiemme hyödyntäminen,
uuden oppiminen ja toiminnan kehittäminen ja työn jous-
tavuus vaikuttavat työntekijäkokemukseen myönteisesti.
Tätä kokemusta seuraava avainmittarimme (Draivi-in-
deksi) ja työnantajan suositusluku (eNPS) olivat molem-
missa vuonna 2023 toteutetussa henkilöstötutkimuksessa
erittäin hyvällä tasolla, Draivi-indeksin ollessa 3,9 ja

eNPS 40. Työskentelykulttuurimme vahvistaa itseohjau-
tuviin moniosaajatiimeihin perustuvaa toimintatapaamme
ja mahdollistaa työssä onnistumisen ja osaamisen
kehittämisen.

Edistämme paikallisyhteisöjemme hyvinvointia

Elinvoiman ja yhteisöjen tukeminen paikallisesti ja valta-
kunnallisesti on ollut keskeinen osa OP Ryhmän perus-
tehtävää ja vastuullisuutta ensimmäisten osuuskassojen
perustamisesta alkaen yli 120 vuoden ajan. Paikallis-
yhteisöjen tukeminen parantaa alueen hyvinvointia ja
taloudellista kehitystä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin
edistäminen, kulttuurin tukeminen, taloustaitojen vah-
vistaminen sekä digitaitojen opastaminen erityistä tukea
tarvitseville ovat esimerkkejä paikallisista vastuullisuus-
teoistamme. Osuuspankit tekevät tätä työtä myös paljon
esimerkiksi paikallisia yhdistyksiä tukemalla. Osuuspank-
kien konttori- ja palvelupisteverkosto sekä monipuoliset
digitaaliset kanavat mahdollistavat aktiivisen vuorovaiku-
tuksen asiakkaiden ja paikallisen yhteisön kanssa. Ryhmän
osuuspankeilla oli vuoden 2023 lopussa 289 toimipaikkaa,
ja sen asiakkaiden käytettävissä oli 1 081 pankkien yhteis-
käytössä olevaa pankkiautomaattia ympäri maata.

Hyvinvointia lapsille ja nuorille

Tuimme vuonna 2023 lasten ja nuorten hyvinvointia lah-
joituksilla ja sponsoroinnilla yhteensä noin 4,5 miljoonalla
eurolla. Kohdistimme tuen etenkin lasten ja nuorten har-
rastustoimintaan sekä nuorten taloustaitoja ja työllisyyttä
edistäviin tekoihin eri puolilla Suomea.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin panostaminen on tärkeää myös omistaja-asiakkaillemme, ja kysyimme syksyllä 2023 heiltä, millaisia vastuullisuustekoja he toivovat oman osuuspankkinsa toteuttavan. Valtakunnallisesti tärkeimmiksi teemoiksi nousivat lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen, senioreiden digitaitojen sekä lasten ja nuorten taloustaitojen vahvistaminen. Toteutimme kyselyn kolmatta kertaa, ja saimme vuonna 2023 ennätykselliset 49 000 vastausta.

OP Ryhmä on valtakunnallisesti Suomen Olympiakomitean lasten liikunnan ja seuratoiminnan pääyhteistyökumppani. Yhteistyön tavoitteena on edistää suomalaisten ja etenkin lasten liikuntamahdollisuuksia, mikä on tärkeä osa myös Pohjola Vakuutuksen työtä.

Valtakunnallisen osuuspankkiverkostomme kautta olemme yksi Suomen suurimmista kulttuurin sekä urheilun tukijoista. Koko OP Ryhmä, osuuspankkien paikallinen yhteistyö mukaan lukien, tuki seurayhteistyöllä ja kumppanuuksilla muiden toimijoiden kanssa 254 000 lapsen ja nuoren harrastusmahdollisuuksia.

Suomalaisten liikunnan ja urheilun edistäminen on tärkeä osa Pohjola Vakuutuksen vastuullisuustyötä. Tuemme

Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjassa tarjosimme yhdistyksille eri puolilla Suomea mahdollisuuden yli 2 200 nuoren työllistämiseen

lasten liikkumista yhteistyöllä lajiliittojen kanssa. Tavoitteenamme on tukea erilaisia liikuntavaihtoehtoja ja aktivoida lapsia ympäri Suomen seuratoiminnan pariin.

Sporttimestari-palvelun avulla opastamme urheiluseuroja ja valmentajia tyypillisten lajivammojen ehkäisyssä. Vuonna 2023 yli 2 800 lasten ja nuorten urheiluseuratoiminnan aktiivia hyödynsi Sporttimestari-palvelua. Palaute toiminnasta oli erittäin positiivista. Palautekyselyn vastaajat ovat pitäneet Sporttimestarin vierailua seuralle ja seuran toimijoille hyödyllisinä ja valmennusta kehittävinä.

Urheilun tukemisen lisäksi tarjosimme vuoden 2023 aikana Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjassa yhdistyksille eri puolilla Suomea mahdollisuuden yli 2 200 nuoren työllistämiseen. Lisäksi keräsimme yli 2 800 reppua koululaisille Hope ry:n kanssa Reppu joka selkään -kampanjassa.

Lisäksi Pohjola Vakuutus ja useat osuuspankit ovat Lasten ja nuorten säätiön Dreams-hankkeen pääyhteistyökumppanit lukuvuosina 2022–2024.

Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja

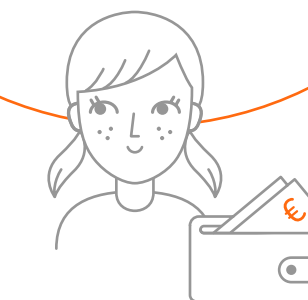
Brändivisiomme mukaisesti haluamme olla parempien taloudellisten valintojen valmentaja ja toiveikkaampien tulevaisuuksien sunnannäyttäjä. Oman talouden hallinnan taidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja. Tuemme taloustaitojen karttumista sekä oman talouden hallintaa. Vuonna 2023 vahvistimme yli 91 000 lapsen ja nuoren taloustaitoja. Taloustaitotyömme perustana ovat osuuspankkien koulu- ja oppilaitoskäynnit sekä pankkivierailut, joissa kohtaamme lapsia ja nuoria ympäri Suomen. Perustimme vuoden 2023 lopussa monimuotoisen ryhmän, joka koostuu 15–19-vuotiaista nuorista. Ryhmän tehtävänä on pohtia

Vuonna 2023 vahvistimme yli

91 000

lapsen ja nuoren taloustaitoja

ja ratkoa kanssamme taloustaidon ja -tiedon jakamista nuorille. Tämän lisäksi OP:n oma Hippo-hahmo on auttanut kasvattamaan lapsista vastuullisia rahankäyttäjiä jo 1970-luvulta lähtien. Hippo-satuja on mahdollista kuunnella myös Spotifysta.

Lisäksi olemme tehneet pitkäjänteisesti yhteistyötä useiden eri järjestöjen kanssa. Vuonna 2023 Nuorten Yrittäjyys ja Talous NYT ry:n johdolla toteutetut Sijoittajakoulu, Bisneskurssit ja yrittäjyysisällöt tavoittivat yhteensä 12 693 nuorta. Olemme myös kumppanina Helsingin Diakonissalaitoksen koordinoimassa pankkien yhteisessä Taloustaitohankkeessa ja Historian ja yhteiskuntopin opettajien liiton (HYOL) järjestämässä

Taloustaitokilpailussa. Osuuspankit tukevat ja osallistuvat peruskoululaisten Yrittäjätoimintaan Jyväskylässä, Porissa ja Rovaniemellä. Osana Suomen Olympiajoukkueen yhteistyökumppanuutta OP Uusimaa pilotoi vuonna 2023 taloustaito-opetusta pääkaupunkiseudun Urhea-akatemoissa. Koulutukseen osallistui 129 nuorta toisella asteella opiskelevaa urheilijaa.

OP-mobiilista löytyvät taloudenhallinnan palvelut auttavat asiakkaitamme hahmottamaan omaa talouttaan paremmin ja kehittämään taloustaitoja. Talouden tasapaino -palvelu koostaa näkymän oman talouden tuloista ja menoista ja Säästölipas avustaa säästämisen aloittamisessa pienilläkin summilla. Lisäsimme OP-mobiiliin syyskuussa 2023 toiminnallisuuden, jonka avulla henkilöasiakkaat voivat seurata työeläkkeensä kertymistä. Uusi toiminto myös selkeyttää asiakkaiden näkymää kokonaisvarallisuudestaan ja helpottaa taloudenhallintaa.

Julkaisimme maaliskuussa op.fi-palvelussa [Yrittäjän talousvalmennus -sisältökokonaisuuteen](#) sisältyvän vastuullisuusoppaan pk-yrityksille. Vastuullisuuden merkitys korostuu jatkuvasti myös pk-yritysten toiminnassa, ja haluamme tukea pienyrityksiä tällä saralla. Panostimme vuoden aikana erityisesti valmentaviin sisältöihin, jotka auttavat yrityksiä alkuun vastuullisuustyössä.

Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan

Digitaidot ovat oman talouden hallinnan keskiössä. Tavoitteenamme on edistää digitaalisen yhteiskunnan yhdenvertaisuutta kehittämällä digitaalisten palveluidemme saavutettavuutta ja opastaa asiakkaitamme sujuvaan ja turvalliseen digitaalisten palveluiden

käyttöön. Kehitämme jatkuvasti keskeisten verkko- ja mobiilipalveluidemme saavutettavuutta ja helppokäyttöisyyttä. Mobiilipalveluissamme voi asioida esimerkiksi sormenjälkitunnistautumisella, ja tarjoamme avainlukulistoja myös pistekirjoituksella.

OP:n senioriopas auttaa hoitamaan pankkiasioita itsenäisesti ilman tietokonetta tai älypuhelinia. Oppaan voi ladata op.fi/seniorit-sivustolta tai noutaa omasta osuuspankista. Osuuspankit opettavat senioreille digitaitoja eri puolilla Suomea esimerkiksi omissa toimipisteissään, kirjastoissa, palvelutaloissa ja paikallisissa tapahtumissa. Kohtasimme digiopastuksissa vuonna 2023 yhteensä 26 000 ihmistä. Lisäksi järjestimme useita digiopastustapahtumia ja yhteistyössä Telian kanssa kaksi valtakunnallista webinaaria, joissa aiheina oli turvallinen verkkoasiointi ja huijauksilta suojautuminen.

Lahjoitukset tieteen, taiteen ja yhteisöjen tueksi

OP Ryhmä lahjoitti vuonna 2023 hyväntekeväisyyteen yhteensä 4,9 miljoonaa euroa. Lahjoitusten avulla tuimme lasten ja nuorten harrastustoimintaa, edistimme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta, tuimme mielenterveys-työtä ja oman talouden hallintaa sekä edistimme taloustaitoja. Lahjoituskohteina olivat muun muassa Pelastakaa Lapset ry, SOS-Lapsikyläsäätiö, Paralympiakomitea, John Nurmisen säätiö, Mieli ry ja Helsingin Diakonissalaitoksen koordinoima Taloustaitohanke.

OP Ryhmän perustama [OP Ryhmän Tutkimussäätiö](#) tukee taloustieteellistä tutkimusta. Säätiö jakoi apurahoina tutkimustyöhön yhteensä 1,4 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja rahoitti 54 tutkijan ja tutkimusryhmän työtä. Vuonna 2023 alkoi säätiön rahoittama erityishanke,

jolle on kaikkiaan myönnetty 1,2 miljoonaa euroa. Hanke kokoaa yhteen kolmen rahoitusalaan ja rahoitusinstituutioita tutkivan yliopistoyksikön osaamisen ja tukiverkostot.

[OP Ryhmän Taidesäätiö](#) tukee jatkuvasti esittävää säveltaidetta lainaamalla arvosoitteita nuorille muusikoille. Säätiö edistää myös suomalaista kuvataidetta ja hallinnoi noin 3 000 teoksen kokoelmaa. [OP Ryhmän Historiasäätiö](#) perustettiin vuonna 2022. Sen tarkoituksena on vaalia OP Ryhmän historiallista perintöä, ylläpitää ja kehittää OP Museota sekä edistää ja tukea suomalaista osuuspankkitoimintaa ja sen kulttuuriperintöä. OP Vallilan tiloihin avattiin syksyllä 2022 uusi [OP Museo](#), joka kertoo osuuspankkitoiminnan ja vakuutuksen historiasta 1900-luvun alusta lähtien.

Pohjola Vakuutus on yhdessä usean osuuspankin kanssa mukana tukemassa Lasten ja nuorten säätiön Dreams-ohjelmaa, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia ja tulevaisuususkoa. Dreams-yhteistyön tulokset ovat olleet erinomaiset ja toiminta on herättänyt suurta innostusta kouluissa ympäri Suomen. Dreams on tavoittanut syksystä 2022 alkaen vuoden 2023 loppuun mennessä yli 50 000 nuorta ja yli 3 600 opettajaa 185 kouluvierailun aikana eri paikkakunnilla ympäri Suomen.

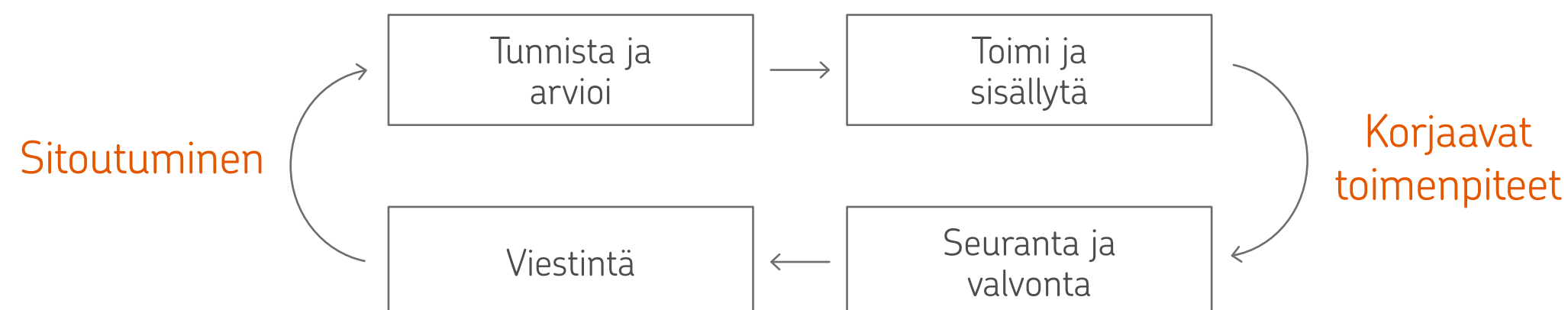
> Kunnioitamme ihmisoikeuksia toiminnassamme

Julkaisimme ihmisoikeussitoutumuksemme ja ihmisoikeuspolitiikkamme vuonna 2023. OP Ryhmä kunnioittaa kaikkia tunnustettuja ihmisoikeuksia ja ihmisoikeussitoutumus sisältää ne vaatimukset ja odotukset, joita OP Ryhmä on asettanut itselleen sekä arvoketjujensa toimijoille. Olemme sitoutuneet korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli toimintamme aiheuttaa haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia.

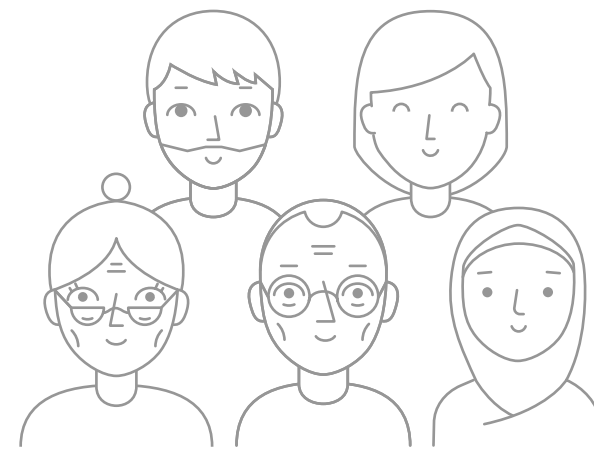
Vuonna 2023 toteutimme toimintojamme koskevan ihmisoikeus selvityksen. Selvityksen avulla tunnistettiin OP Ryhmän kannalta merkittävimpiä ja keskeisimpiä ihmisoikeuskysymyksiä niin liiketoiminnan, omaan henkilöstön kuin hankintaketjuihin liittyen. Merkittävien haitallisten vaikutusten arviointi toteutettiin YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UNGP) mukaisen vaikutusarviointimenetelmän pohjalta. Periaatteissa huomioidaan muun muassa riskin mittasuhteet, laajuus, peruuttamattomuus ja todennäköisyys. Ihmisoikeusriskien tunnistamiseen ja arviointiin osallistui sekä sisäisiä sidosryhmiämme että ulkopuolisia asiantuntijoita.

OP Ryhmän [ihmisoikeuspolitiikka](#) ja [ihmisoikeussitoutumus](#) ovat osa UNGP:n mukaista ihmisoikeuksiin liittyvää huolellisuusvelvoitetta. Niissä kuvataan toimintatapamme huolellisuusvelvoitteen toteuttamiseksi. OP Ryhmässä on käytössä erilaisia toimenpiteitä merkittävien kielteisten ihmisoikeusvaikutusten tunnistamiseksi ja niiden ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. Tarkastelemme ja seuraamme jatkuvasti toimintaamme varmistaaksemme, että toimenpiteemme kohdistuvat ensisijaisesti oikeisiin

Ihmisoikeuksien due diligence

Julkaisimme ihmisoikeus-sitoumuksemme ja ihmisoikeuspolitiikkamme vuonna 2023.

kohteisiin. Toimenpiteiden avulla ehkäisimme ja lievennämme kielteisten vaikutusten syntymistä ja puutumme epäkohtiin, jos sellaisia ilmenee. Ihmisoikeusvaikutuksia raportoidaan osana kestävyysraportointia.

OP Ryhmällä on erilaisia vaikutuksia ja vastuita ihmisoikeuksiin liittyen riippuen siitä, missä roolissa ryhmä toimii. Olemme tunnistaneet erilaisia vaikutuksia henkilöstössä, asiakasliiketoiminnassa ja hankinnassa sekä OP Ryhmän toiminnassa palvelun tarjoajana että paikallisyhteisöjen jäsenenä. Ihmisoikeuspolitiikkamme kuvaa tarkemmin kyseiset vaikutukset ja keinot haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi.

Henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun tulee näkyä henkilövalinnoissa, palkitsemisessa, urakehityksessä, koulutuksessa ja yleisesti työyhteisön toimintatavoissa. Seuraamme yhdenvertaisuuden toteutumista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus selvityksen avulla ja teemme sen perusteella suunnitelmat jatkotoimenpiteistä.

Asiakasliiketoiminnassa tehtävillä ESG-analyseilla tunnistamme asiakkaiden tai sijoituskohteiden ESG-vaikutuksia, mukaan lukien ihmisoikeusvaikutuksia. OP Varainhoidossa sijoitukset käydään tarkasti läpi kvartaaleittain kansainvälisten normirikkomusten osalta. Seurannan ja analyysien ensisijainen tavoite on ratkoa havaittuja ihmisoikeusloukkauksia dialogin ja yhteistyön kautta, ja siksi varainhoidossa panostamme aktiiviseen omistajavaikuttamiseen.

Asiakkaita tulee kohdella yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi, ja asiakastietojen turvallinen käyttö on ensisijaista. Kehitämme palveluiden saavutettavuutta jatkuvasti, jotta kaikilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet käyttää digitaalisia palveluitamme, ja opastamme digitaaloja ja digitaalisten palveluiden turvallista käyttöä.

Lisäksi kaikki OP:laiset suorittavat vuosittain tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä koulutuksia.

Hankinnassa edellytämme tavaran- tai palvelutoimittajien noudattavan OP Ryhmän toimittajien vastuullisuusvaatimuksia, OP Ryhmän hankintaehtoja sekä soveltuvaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia. [Toimittajien vastuullisuusvaatimukset](#) (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia OP Ryhmän toimittajia ja kumppaneita. Ne pitävät sisällään vaatimuksen sitoutumisesta muun muassa Kansainvälisen työjärjestö ILO:n (International Labour Organization) työelämän perusoikeuksiin ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen toimittajan oman ja alihankintaketjujen valvonnan osalta. Arvioimme toimittajan vastuullisuutta toimittajahyväksynnässä, kilpailutusten yhteydessä ja yhteistyön aikana. Toteutamme riskiperusteisesti toimittajien auditointeja, joissa selvitämme toimittajiemme sitoutumista vastuullisuusvaatimukseemme.

Edistämme paikallisyhteisöissä tehtävällä työllä yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutumista muun muassa talous- ja digitaitojen ja harrastusmahdollisuuksien osalta. Vastuullinen toiminta ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat osa sponsorointikriteeristöämme, jonka kautta arvioimme kaikki potentiaaliset sponsorointikumppanuuksiemme. Suuri osa sponsorointi- ja lahjoitustoiminnastamme kohdistuu lapsiin ja nuoriin, joiden hyvinvoinnin ja oikeuksien varmistaminen on erityisen tärkeää valitessamme kumppaneitamme.

OP Ryhmällä on käytössä erilaisia kielteisiä vaikutuksia mahdollisesti kokeneille ihmisille tarkoitettuja kanavia, jotta voimme puuttua valituksiin varhaisessa vaiheessa, estää ihmisoikeusloukkausten toteutumisen jatkossa ja tarjota korjaavia toimenpiteitä vaikutuksista kärsineille.

Rakennamme Suomea yhdessä

Suomen suurimpana finanssiryhmänä käymme avointa ja jatkuvaa vuoropuhelua eri sidosryhmiemme kanssa. Sidosryhmävuorovaikutus on sisäänrakennettu osuustoiminnalliseen toimintamalliimme. Yksi tärkeimmistä sidosryhmätoiminnan periaatteista ja tavoitteista on tunnustaa keskusteluiden kautta kehityskohteita OP Ryhmän vastuullisuustyössä. Sidosryhmämme odottavat meiltä ennen kaikkea avoimuutta ja luotettavuutta. Haluamme toimia heille arvojemme mukaisena kumppanina ja luotettavana toimijana.

Vuonna 2023 perustimme uuden OP Ryhmän ESG-foorumin. Foorumin avulla pystymme entistä paremmin käymään avointa vuoropuhelua eri toimijoiden kanssa, edistämään meille kaikille yhteisiä tärkeitä teemoja ja kuuntelemaan tahoja, joihin toimintamme vaikutukset voivat kohdistua. ESG-foorumi kokoaa yhteen olennaisiksi tunnistettujen sidosryhmien edustajia niin omistaja-asiakkaidemme, henkilöstön, ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä talouden ja yritysmaailman eri osa-alueilta. ESG-foorumin edustajien mielipiteitä kuullaan yhteisissä tapaamisissa sekä erilaisin kyselyin.

Hyvä hallintotapa

Strategiamme, arvomme, asiakkaidemme ja toimintaympäristömme tarpeet, kansainväliset sitoumukset sekä sääntely ohjaavat toimintaamme. Hyvällä ja vastuullisella hallintotavalla varmistamme, että saavutamme vastuullisuusohjelmamme asettamat tavoitteet.

Vastuullisuuden organisointi

OP Ryhmän vastuullisuustoimintaa ohjaavat ryhmän strategia, arvot, asiakkaidemme ja toimintaympäristömme tarpeet, kansainväliset sitoumukset sekä EU- ja kotimainen sääntely. OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy yritys vastuun politiikan, vastuullisuusohjelman ja sen merkittävät muutokset. OP Osuuskunnan johtokunnan perustama ESG-toimikunta valmisteleo ryhmän vastuullisuusohjelman hallituksen hyväksyttäväksi ja seuraa tavoitteiden toteutumista. Johtokunnalle raportoidaan vastuullisuusohjelman tavoitteiden etenemisestä kuukausittain, ja hallitukselle esitellään kvartaaleittain ESG- ja vastuullisuuskatsaus ajankohtaisista teemoista.

OP Osuuskunnan hallituneuvosto arvioi säännöllisesti ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seuraa sen toteutumista. Hallituneuvosto myös vahvistaa vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, kuten päästövähennystavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden tiekartan. Lisäksi OP Ryhmän vastuullisuus- ja palkitsemisjakson tehtävänä on arvioida ja edistää OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista, arvioida vastuullisuusohjelmaa ja seurata vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa.

Vastuullisuus on OP Ryhmän ylimmässä johdossa pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavan liiketoimintajohtajan vastuulla. Ryhmätasoinen ESG- ja vastuullisuustoiminto on sijoitettu OP Yrityspankkiin, ja sen tehtävät kattavat koko OP Ryhmän. Toimintoa johtava ESG- ja vastuullisuusjohtaja raportoi pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavalle liiketoimintajohtajalle, joka vastaa johtokuntatasolla vastuullisuudesta.

Vastuullisuutta koskevia asioita käsitellään säännöllisesti keskusyhteisön hallituksen ja johtokunnan lisäksi liiketoimintojen johtoryhmissä. Jokapäiväisestä vastuullisuustyöstä ja vastuullisuusohjelman toimeenpanosta vastaavat liiketoimintojen ESG-päälliköt ja -asiantuntijat. OP Ryhmän yritys vastuun politiikat ja linjaukset koskevat kaikkia ryhmän yhtiöitä mukaan lukien OP Yrityspankki, OP-Asuntoluottopankki ja osuuspankit. Johtamistapaa arvioidaan osana yleisiä johtamiskäytäntöjä. Tavoitteita ja toimintaperiaatteita päivitetään, mikäli esimerkiksi toimintaympäristössä tapahtuu reagointia vaativia muutoksia. ESG-työhön liittyy vahvasti sidosryhmäyhteistyö. Tarkoituksena on selvittää, mitkä vastuullisuuteen liittyvät aiheet ovat tärkeitä yrityksen oleellisimmille sidosryhmille. Olemme rakentaneet uuden OP Ryhmän

Relevantit politiikat ja sitoumukset – Hyvä hallintotapa

YK:n vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet (UN PRB)

YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteet (UN PSI)

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI)

Lue tarkemmat kuvaukset [sitoumuksistamme](#).

ESG-foorumin, jotta voimme kuunnella paremmin tärkeiden sidosryhmiemme edustajien mielipiteitä ja odotuksia.

Johdon raportointi

OP Osuuskunnan johtokunnalle ja hallitukselle tuotetaan kvartaaleittain katsaus ajankohtaisista vastuullisuustee- moista. Katsaus sisältää esimerkiksi OP Ryhmän vastuul- lisuusohjelman tavoitteiden ja mittareiden etenemisen seurantaa ja selvityksiä ilmasto- ja ympäristöriskien hal- lintaa koskevien valvontaodotusten ja EKP:n asettamien tavoitteiden edistymisestä.

ESG-toiminto vastaa katsauksen tuottamisesta ja arvioi, mitä teemoja kvartaalikatsauksessa tulisi käsitellä. Katsauksen sisältö laaditaan yhteistyössä liiketoimintojen ja riskienhallinnan kanssa. Ilmasto- ja ympäristöriskien hallintaa koskevassa toimintasuunnitelmassa huomioidaan OP Ryhmän datatarpeet, puutteiden analysointi, datan määrittäminen sekä erilaiset datasuunnitelmat.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelman mittareiden toteutu- mista seurataan kuukausittain ja edistymisestä raportoii- daan johdolle.

Vastuullisuusosaamisen kasvattaminen

Vastuullisuusohjelmamme yhtenä tavoitteena on kas- vattaa henkilöstömme vastuullisuusosaamista. Henki- lökunnalle ja pankkien hallituksille on toteutettu useita opintokokonaisuuksia ja koulutuksia ESG-teemoihin liittyen. Erityisesti sijoitus- ja vakuutusmyynnin sekä yri- tysrahoituksen parissa työskentelevät OP:laiset ovat myös kasvattaneet osaamistaan vastuullisuudesta ja kestävästä sijoittamisesta. Sääntely, viranomaisvalvonta sekä omat

Hyvä hallintotapa Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Integroimme vastuullisuuden kaikkeen liiketoimintaamme ja sen riskinottoon

Hyödynnämme dataa ja tekoälyä vastuullisesti

Edellytämme kumppaniemme sitoutuvan hankinnan vastuullisuusperiaatteisiin

Lisäämme hallintomme monimuotoisuutta

Kehitämme henkilöstömme vastuullisuusosaamista

linjauksemme asettavat jatkuvasti uusia osaamis- ja kou- lutusvaatimuksia eri tehtävissä toimiville. Varmistamme sääntelyyn liittyvää osaamisen syventämistä ja ylläpitoa koulutusten lisäksi myös aktiivisella viestinnällä ja sisäisellä valvonnalla.

Ylläpidämme ja kehitämme hallintoelimiemme moni- muotoisuutta samaan tapaan kuin henkilöstön moni- muotoisuutta eli varmistamme valittavien henkilöiden monipuolisen osaamisen ja kokemuksen, alueellisen edus- tavuuden, äidinkielten kattavuuden ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävän edustuksen. OP Ryhmän henkilöstölle oli pakollista suorittaa vastuullisuusohjelmaa koskeva kou- lutus vuoden 2023 aikana.

Riskienhallinta ja compliance

Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta tärkein pää- töksentekoelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. OP Osuuskunnan hallituneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa. Joh- tokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhal- lintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tar- kentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapa- kuvauksia. Toimielinten riskienhallintaan liittyvät tehtävät on kuvattu tarkemmin niiden työjärjestyksissä.

Toimintaympäristön muutostekijät, kuten teknologi- nen kehitys tai ilmastonmuutos ja muut kestävyys- eli ESG-tekijät vaikuttavat asiakkaiden ja muun yhteiskunnan tarpeisiin ja preferensseihin. Nämä tekijät ovat ulkoisia

megatrendejä eli esimerkkejä OP Ryhmän riskikartan juurisyistä. Riskien tunnistamisprosessissa nämä määritellään eri riskilajeihin vaikuttavina muutostekijöinä eikä erillisinä riskeinä.

Ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen aiheuttavat fyysisiä riskitekijöitä

Sään ääri-ilmiöihin, kuten kuivuuteen, tulviin ja myrskyihin liittyvät tapahtumat tai esimerkiksi yksittäinen ympäristö- onnettomuus, ovat akuutteja riskitekijöitä. Pitkävaikutteiset muutokset – esimerkiksi ilmaston lämpeneminen, meren- pinnan nousu, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, vesistöjen ja maaperän saastuminen, elinympäristöjen tuhoutuminen – etenevät hitaammin.

Siirtyminen kohti vähähiilisempää ja ympäristön kannalta kestävämpää taloutta tuo mukanaan suoria ja välillisiä vaikutuksia. Näitä ovat esimerkiksi ilmasto- tai ympäristö- poliittiset päätökset, tekniikan kehitys, markkinoiden luot- tamus ja asiakkaiden valinnoissa tapahtuvat muutokset. Fyysiset ja siirtymäriskitekijät vaikuttavat liiketoimintaamme ja taloudelliseen menestykseen erityisesti asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kautta. Realisoituessaan riskit voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päi- vittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla.

ESG-näkökulmat operatiivisten riskien hallinnassa

OP Ryhmän liiketoiminta ja yhtiöt huomioivat ja kartoitta- vat säännöllisesti toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit. Riskikartoitukset perustuvat liiketoiminnan ja yhtiöiden arvioon toimintansa operatiivisista riskeistä ja niiden hal- linnasta. Kartoitusprosessin mukaisesti liiketoiminnat ja

yhtiöt tunnistavat ja arvioivat olennaisimmat toimintaansa kohdistuvat operatiiviset riskit. Tunnistamisessa käytetään apuna ryhmän yhteistä operatiivisten riskien niin sanottua riskikirjastokokonaisuutta, joka koostuu riski-, syy- ja seuraus- sekä kontrollikirjastosta. ESG-näkökulmat ovat osa niin riskikirjastoa kuin syy- ja seurauskirjastoa. Uusien tuotteiden, palveluiden, liiketoimintamallien ja järjestelmien riskit ja näiden muutokset arvioidaan ennen käyttöönottoa. Myös ulkoistukset ja uudet kumppanisopimukset kuuluvat arvioinnin piiriin. Merkittävät toteutuneet riskit tuodaan johtokunnalle ja hallitukselle tiedoksi osana säännönmukaisia riskikatsauksia. Kartoitusten pohjalta analysoidut merkittävät ilmiöt tuodaan tiedoksi johdolle kvartaalikatsauksissa.

Toiminnan valvonta

OP Ryhmän luottolaitostoimintaa valvoo Euroopan keskuspankki. OP Ryhmään kuuluvia suomalaisia sijoituspalveluyrityksiä ja vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta siten kuin rahoitus- ja vakuutusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. OP Ryhmän toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettussa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset. OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja OP Osuuskunnan hallituksen kokouksissa. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa – ja sitä läpikäyessä – varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiprofiilia sekä poikkeamia tavoitteista. Ulkoinen raportointi perustuu muun

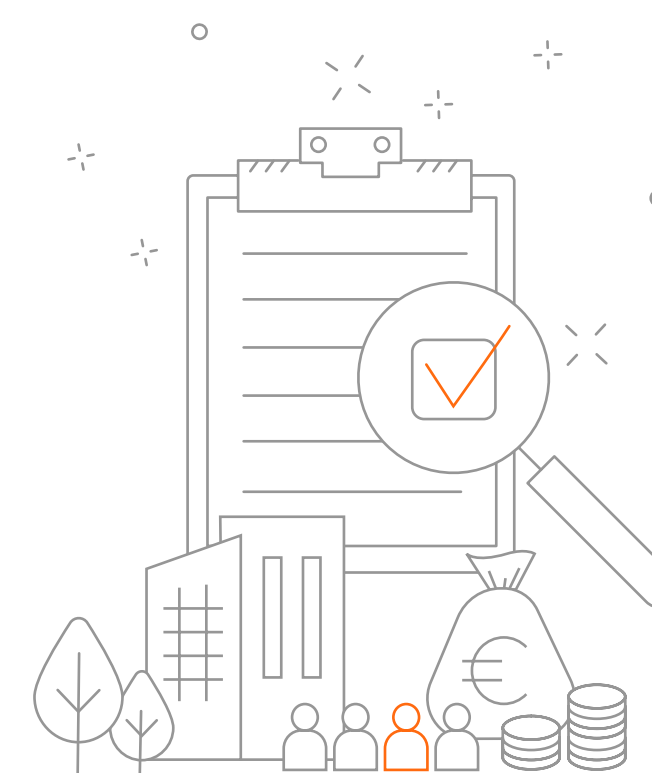
OP Ryhmän keskusyhteisön Sisäinen tarkastus vastaa ryhmätasoisesta, riskiperusteisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä.

muussa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. OP Osuuskunnan tilintarkastajan tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

OP Ryhmän keskusyhteisön Sisäinen tarkastus vastaa ryhmätasoisesta, riskiperusteisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Vuonna 2023 Sisäinen tarkastus on arvioinut tarkastuksissaan vastuullisuuteen liittyviä tekijöitä esimerkiksi seuraavilla aihealueilla: vastuullisuuden hallinta, datan laadunhallinta, henkilöstön palkitseminen, rahanpesun estäminen sekä väärinkäytösriskien hallinta. Tarkemmat tiedot hallinnosta on kerrottu [Selvityksessä OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2023](#).

Liiketoimintojen ja yhtiöiden tekemien riskikartoitusten lisäksi ryhmän keskitetty Compliance-toiminto on tehnyt liiketoiminnoista riippumattoman riskiarvion eturistiriitojen hallintaan ja korruption estämiseen liittyvistä riskeistä. Eturistiriitoihin ja korruption estämiseen liittyvät riskit eivät nousseet merkittävälle tasolle Compliancen tekemässä riskiarviossa vuonna 2023. Compliancen vastuulla on myös eturistiriitojen hallinnan ja korruption estämisen ohjeistaminen ja koulutus OP Ryhmässä. Ohjeistuksessa tunnistetaan tosi-asiallisia ja mahdollisia eturistiriitoja sekä annetaan ohjeet eturistiriitojen hallitsemiseksi ja korruption estämiseksi OP Ryhmässä. Lahjojen ja vieraanvaraisuuden antamiseen ja vastaanottamiseen on määritelty kriteerit, hyväksymis- ja rekisteröintimenettelyt. Mahdolliset korruptiotilanteet tulee ilmoittaa, selvittää ja rekisteröidä.

Hyvän liiketavan periaatteita sekä eturistiriitatilanteiden hallintaa ja korruption estämistä koskevat pakolliset koulutukset on toteutettu kahdella eri verkkokurssiohjelmalla.

Keskusyhteisön ja osuuspankkien henkilöstö suorittaa kursit vuosittain, mutta hallinnon jäseniltä edellytetään kyseisten kurssien suorittamista vain kerran.

Hyvän liiketavan periaatteiden mukaan OP Ryhmä tai sen yhteisöt eivät tue poliittisia puolueita tai organisaatioita eivätkä kenenkään yksittäisen ehdokkaan vaalikampanjaa. OP Ryhmän sponsorointiohjeen kumppanuuskriteerit noudattavat ja tukevat OP:n arvoja. Merkittävät sponsorointisopimukset ovat keskitetyn hallinnan ja ryhmätasoisien seurannan piirissä.

Otamme OP Ryhmässä väärinkäytösepäilyt vakavasti ja haluamme tarjota helpon ja luottamuksellisen kanavan niiden esiintuomiseen. Kannustamme kaikkia OP:laisia nostamaan esille epäkohtia ja keskustelemaan niistä avoimesti organisaation sisällä. Ensisijainen väylä epäilyjen esiintuomiseksi on esihenkilö, osuuspankin toimitusjohtaja, HR-vastaava tai vastualueen compliance-vastaava.

OP Ryhmän yhtiöiden käytössä on sisäinen ilmoituskanava rikkomuksista ja väärinkäytöksistä ilmoituksen tekemiseen (whistleblowing-ilmoitus). Ilmoitus voi koskea myös OP Ryhmän arvojen, hyvän pankki- tai vakuutustavan vastaista toimintaa. Ilmoituksen kanavaan voi tehdä päivästä tai vuorokauden ajasta riippumatta OP Ryhmän intra- tai verkkosivujen kautta. Suomessa ilmoituskanava on tarjolla suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Lisäksi kullakin OP Yrityspankin Baltian maissa toimivilla sivuliikkeillä on tarjolla ilmoituskanava, johon ilmoituksen voi tehdä paikallisella kielellä (viro, latvia, liettua) tai englanniksi.

OP Ryhmä on vastuullinen toimija. Toimimme voimassa olevien säännösten ja lakien mukaan. Olemme tarkkoja maineestamme ja luotettavuudestamme, minkä vuoksi on tärkeää, että tunnistamme myös kilpailuoikeuden keskeiset säännöt ja noudatamme niitä kaikessa toiminnassamme.

Investoimme jatkuvasti talousrikollisuuden torjuntaan sekä henkilöstön että järjestelmäkehityksen kautta

Suhtaudumme erittäin vakavasti talousrikollisuuden torjuntaan. Olemme jo vuosien ajan kehittäneet talousrikollisuuden torjunnan prosessejamme, toimintatapojamme, sisäistä valvontaamme ja järjestelmiämme. Investoimme jatkuvasti talousrikollisuuden torjuntaan sekä henkilöstön että järjestelmäkehityksen kautta. Vuoden 2023 aikana korjasimme Finanssivalvonnan vuonna 2022 valmistuneissa AML-tarkastuksissa havaitut sisäisiä prosessejamme koskevat puutteet merkittävilta osin. Lue lisää [OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2023](#) -raportista.

OP Ryhmän keskusyhteisössä työskentelee talousrikollisuuden torjunnan parissa satoja asiantuntijoita. Lisäksi osuuspankkien ja OP Ryhmän muiden yhtiöiden henkilöstö on tärkeässä roolissa asiakkaiden tuntemisessa, asiakastietojen ylläpidossa, asiakkaiden tilitapahtumien seurannassa ja epäilyttävien liiketoimien tunnistamisessa.

Kaikki OP Ryhmän työntekijät osallistuvat säännöllisesti koulutuksiin, jotka käsittelevät muun muassa epäilyttävien tapahtumien havaitsemista ja raportointia. Koulutuksilla varmistamme koko henkilöstön ymmärryksen rahanpesun estämistä ja pakotteita koskevasta sääntelystä, ohjeistuksesta ja menettelytavoista. Lue lisää talousrikollisuuden torjunnasta [verkkosivuiltamme](#).

Olemme yksi Suomen suurimmista veronmaksajista

OP Ryhmä on yksi Suomen suurimmista veronmaksajista. Lisäksi osuuspankit ovat useilla paikkakunnilla suurimpia veronmaksajia. Kaikki osuuspankit maksavat yhteisöveronsa paikallisesti toimialueelleen. OP Ryhmän vuoden 2023 tuloverot olivat 408 miljoonaa euroa (213) ja efektiivinen verokanta oli 19,9 prosenttia (19,0).

OP Ryhmän verot koostuvat välittömistä, välillisistä ja tilitettävistä veroista. Välittömät verot kattavat ryhmän suoraan maksamat tuloverot, kiinteistöverot ja veroluonteiset maksut. Välillisiä veroja ovat arvonlisävero ja vakuutusmaksuvero. Tilitettävät verot sisältävät OP Ryhmän suorituksen maksajana keräämiä ja valtiolle edelleen tilitettäviä veroja, muun muassa ennakonpidätykset palkoista ja lähdeverot koroista. Rahoituspalvelujen välitys ja myynti ovat arvonlisäverotonta palvelujen myyntiä, eivätkä ne siten aiheuta arvonlisäveron suorittamisvelvollisuutta tai oikeuta vähennyksen tekemiseen hankintojen osalta. OP Ryhmään kuuluvat osuuspankit ja muut yritykset ovat kuitenkin arvonlisäverovelvollisia muusta liiketoiminnastaan.

Verojalanjälki*

milj. €	2023	2022
Välittömät verot yhteensä	637	433
Sosiaaliturva- ja eläkemaksut	233	209
Tuloverot	401	220
Kiinteistövero	3	3
Kuluksi jäävät välilliset verot yhteensä	79	106
Kuluksi jäävä arvonlisävero	79	106
Välilliset verot yhteensä	316	301
Arvonlisävero	47	45
Vakuutusmaksuvero	270	256
Tilitettävät verot yhteensä	247	220
Ennakonpidätykset	230	214
Lähdevero	17	7

* Taulukossa esitetyt verot on laskettu suoriteperusteisesti.

Käsitlemme asiakastietoja luottamuksella

OP Ryhmän toimihenkilöillä ja toimielimien jäsenillä on lakiin perustuva salassapitovelvollisuus asiakkaiden asioiden käsittelyssä. Noudatamme pankki- ja vakuutuslainsäädännön mukaisesti salassapitovelvoitteita kaikessa toiminnassamme. Toimihenkilöt saavat käsitellä asiakastietoja vain työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa ja otamme tietosuojakysymykset kattavasti huomioon kaikessa henkilötietojen käsittelyssä.

OP on sitoutunut vastuulliseen markkinointiin ja mainontaan. Noudatamme kansainvälisen kauppakamarin määrittelemiä markkinoinnin perussääntöjä, hyvää markkinointitapaa ja toimialojemme markkinoinnin ohjeistuksia. Lainsäädännön mukaan asiakkaalle on ilmoitettava tietyt, tuotteeseen tai palveluun liittyvät ehdot, ominaisuudet tai riskit. Markkinoinnissa annamme tuotteista ja palveluista tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan päätöksenteossa. Erityisesti nuoriin ja lapsiin kohdistuva markkinointi on hyvin rajoitettua.

OP Ryhmällä on tietosuojavastaava, joka toimii EU:n tietosuojasetuksen mukaisessa roolissa. Rekisteröidyt voivat ottaa yhteyttä tietosuojavastaavaan kaikissa asioissa, jotka liittyvät heidän henkilötietojensa käsittelyyn ja tietosuojasetukseen perustuvien oikeuksiensa käyttöön.

Vuonna 2023 OP Ryhmälle on tullut 22 asiakkaiden henkilötietojen käsittelyyn tai yksityisyydensuojaan liittyvää asiakasvalitusta, jotka OP on todennut perustelluiksi. Valitusten kokonaismäärän laskennassa samasta tapahtumasta (esimerkiksi postitusvirheestä) johtuneet asiakasvalitukset on laskettu yhdeksi valitukseksi. Havaitsimme toiminnassamme vuonna 2023 yhteensä 1 081 tapausta,

Toimimme aktiivisena omistajana, kannustamme kohdeyhtiötä vastuulliseen liiketoimintaan ja yhteistyökumppaneitamme vastuulliseen sijoittamiseen

joita luokitellaan henkilötietojen tietoturvaloukkaukseksi EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaisesti. Määrä sisältää myös inhimillisistä virheistä johtuneet tapaukset, joista ei todennäköisesti aiheudu luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvaa riskiä.

Kerroimme vuoden 2023 lopulla tietomurrosta, joka kohdistui työntekijämme sähköpostiin. Murron seurauksena ulkopuolinen taho sai mahdollisesti haltuunsa OP:n kokonaisasiakasmäärään suhteutettuna pienen, rajatun asiakasjoukon henkilötietoja. Tietomurto ei kohdistunut OP:n varsinaisiin asiakastietojärjestelmiin tai niissä oleviin tietoihin, vaan yksittäisen työntekijän sähköpostiin. Tietomurto toteutettiin käyttämällä hyvin edistyksellistä ja vaikeasti havaittavaa kaksivaiheisen tunnistautumisen ohittamisen mahdollistavaa hyökkäystekniikkaa. Kyseinen tapaus on osa tietojenkalastelukampanjaa, josta Traficom alainen Kyberturvallisuuskeskus varoitti organisaatioita syksyllä 2023.

Vastuullisuus osana liiketoimintojen arkea

Laadimme yritysasiakkaitamme koskevan ESG-analyysin osana luottokelpoisuuden arviointiprosessia. Euroopan pankkiviranomaisen luotonantoa ja -valvontaa koskeva ohje ohjaa luottolaitoksia tunnistamaan asiakkaidensa altistumisen ESG-tekijöistä aiheutuville riskeille. Luottolaitoksen tulee myös arvioida asiakkaidensa osalta näiden teemojen hallintaa koskevien lieventämisstrategioiden asianmukaisuutta.

ESG-analyysissä arvioimme rahoitettavia yrityksiä, hankkeita ja projekteja, jotka luokitellemme niiden toimialalle tyypillisten ESG-tekijöille altistumisen perusteella ESG-toimialaluokkiin. Yleisimpiä analyyseissä tarkasteltavia teemoja ovat esimerkiksi ilmastonmuutos,

luontovaikutukset, kiertotalous, henkilöstöasiat, tuotevastuu ja yhteisövaikutukset. Analyysien avulla pyrimme arvioimaan, kuinka yhtiöiden liiketoimintamallissa huomioidaan olennaiset ESG-teemat, ja kuinka ne vaikuttavat yhtiön liiketoimintaan sekä liiketoimintaedellytyksiin.

Olemme lisänneet yhtiökohtaisten vastuullisuusanalyysien määrää osaketutkimuksessamme. Vastuullisuusanalyysi perustuu yhtiökohtaisiin nostoihin ja syksyllä 2023 se kattoi yli 60 prosenttia osakeseurannassa olevista yhtiöistä. Vastuullisuus on myös aina osa yrityslaina-analyysiä uusissa joukkovelkakirjaemissioissa.

Aktiivinen omistajuus

OP hallinnoi 112 (89,3) miljardin euron asiakasvaroja. Varojen hoidossa noudatamme vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Toimimme aktiivisena omistajana sekä kannustamme kohdeyhtiötä vastuulliseen liiketoimintaan ja yhteistyökumppaneitamme vastuulliseen sijoittamiseen. OP-Rahastoyhtiö käyttää hallinnoimiensa sijoitusrahastojen äänioikeutta hallituksessaan hyväksytyn omistajapolitiikan mukaisesti ja toteuttaa omistajapolitiikkaansa osallistumalla aktiivisesti Suomessa listattujen yhtiöiden yhtiökokouksiin. Vuoden 2023 aikana osallistuttiin 58 suomalaisen yhtiön kokoukseen. OP-Rahastoyhtiö pyrkii käsittelemään epäkohdat Suomessa listatuissa yhtiöissä suoraan yhtiöiden kanssa ennen yhtiökokouksia, jolloin mahdollisissa äänestystilanteissa pääsääntöisesti tuetaan yhtiön hallituksen esitystä. OP-Rahastoyhtiö käyttää myös muissa kuin Suomessa listattujen yhtiöiden yhtiökokouksissa äänivaltaa valtakirjaäänestyksen (proxy voting) avulla. Vuonna 2023 OP-Rahastoyhtiö antoi äänestysohjeet 471 ulkomaisessa yhtiökokouksessa

17 eri maassa. Näihin sisältyi 80 ympäristöön liittyvää sekä 173 ihmisoikeuksiin ja sosiaaliseen vastuuseen liittyvää ehdotusta. OP Varainhoito oli vuonna 2023 yhteydessä kahdeksaan yhtiöön liittyen yhtiökokouksissa käsiteltäviin asiakointiin.

OP Varainhoito Oy toteuttaa OP-Henkivakuutuksen omaisuudenhoitajana OP-Henkivakuutuksen omistajaohjauksen periaatteita. OP Varainhoito seuraa periaatteiden mukaisesti kohdeyhtiöiden taloudellista suoriutumista, toiminnasta aiheutuvia riskejä ja yhtiön pääomarakennetta ja kiinnittää lisäksi huomiota hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin ja yhteiskunta- ja ympäristönäkökohtiin. Salkunhoitajat tapaavat yhtiöiden edustajia ja hankkivat lisätietoa muun muassa yhtiön strategian toteutuksesta, yhtiön operatiivisesta toiminnasta sekä olennaisista vastuullisuuskysymyksistä yhtiötapaamisissa.

Kysymme sijoitusneuvonnassamme asiakkailtamme heidän kestävyysmieltymyksiään, joiden selvittäminen on osa EU:n kestävän rahoituksen sääntelyä. Vastuulliset rahastot kiinnostivat tasaisesti kaikkia asiakasluokkia ja hieman enemmän naisia kuin miehiä: merkitsijöistä noin 52 prosenttia oli naisia. Valtaosa rahastomerkit-sijöistä on säännöllisiä säästäjiä: yli 60 prosenttia merkitsijöistä on sijoittanut vähintään kuutena eri kuukautena, ja noin 96 prosenttia kaikista merkitsijöistä on omistaja-asiakkaita.

Vastuullista hankintaa

OP Ryhmän hankinnan tavoitteena on varmistaa hankittavien palveluiden ja tuotteiden kokonaiskustannustehokkuus, laadukkuus, kestävyys ja sääntelymukaisuus. Keskitetyn hankintamme tehtävä on

huolehtia, että valittuja toimittajia johdetaan ammattimaisesti yhteistyössä liiketoimintojen, osuuspankkien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Vuonna 2023 teimme keskitetysti hankintoja noin 2 miljardilla eurolla. Tavarantoimittajia ja palveluiden toimittajia oli lähes 15 000. Toimittajakanta on painottunut Suomeen ja kotimaassa tuotettuihin palveluihin. Ostovoilymin perusteella hankintoja tehtiin eniten Vakuutuksen korvauspalvelut-, ICT- ja Kiinteistöpalvelut-hankintakategorioissa. Lisäksi OP Ryhmän liiketoiminnat vastasivat itse varainhankintaan ja sijoitustoimintaan liittyvistä hankinnoistaan.

> Toimittajien vastuullisuuden toimintaohjeet

[OP Ryhmän toimittajan vastuullisuusvaatimukset](#) (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia toimittajiamme ja sopimuskumppaneitamme. Ohjeet perustuvat ryhmän arvoihin, yritysvastuun ja hyvän liiketavan linjauksiin, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistukseen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista sekä YK:n Global Compact -aloitteen periaatteisiin. Edellytämme tavarantoimittajilta paikallisen lainsäädännön, viranomaismääräysten ja oman toimialan hyvien liiketapojen noudattamista. Toimittaja vastaa myös siitä, että sen oman toimitusketjun toimittajat ja alihankkijat noudattavat samoja periaatteita.

Yleisten minimivaatimusten lisäksi pyrimme tunnistamaan olennaiset vastuullisuusteemat ja -kriteerit jokaiselle hankintakategorialle ja käyttämään palvelu- tai kategorikohtaisia vastuullisuuteen liittyviä vaatimuksia. Arvioimme toimittajan vastuullisuutta ensimmäisen kerran toimittajahyväksynnässä samalla kun arvioimme laajemmin

toimittajan soveltuvuutta yhteistyökumppaniksi. Tämän jälkeen teemme arviointia kilpailutuksen yhteydessä ja yhteistyön aikana säännöllisesti OP Ryhmän hankinnan laatiman toimintamallin mukaisesti. Kannustamme toimittajiamme avoimuuteen ja keskusteluun toimintaohjeista ja vastuullisen liiketoimintayhteistyön kehittämisestä.

> Toimittaja-auditoinnit ja riskienhallinta osana vastuullisuuden arviointia

Hankinnassa huomioimme OP Ryhmää koskevat sääntelyvaatimukset ja varmistamme sääntelymukaisuuden esimerkiksi toimittajasopimusten päivittämisen ja viranomaisraportoinnin osalta. Toimittajien auditoinneilla pyrimme varmistamaan toimittajavaatimustemme toteutumisen käytännössä. Auditoinneilla lisäämme myös yhteistyön läpinäkyvyyttä ja tuemme toimittajia mahdollisten epäkohtien korjaamisessa. Toimittajan liiketoiminnan vaatimustenmukaisuuden lisäksi seuraamme erityisesti työntekijöiden perusoikeuksiin, ihmisoikeuksiin ja ympäristöasioiden hallintaan liittyviä asioita. Seuraamme auditoinneissa havaittuja kehityskohteita ja korjaavia toimenpiteitä yhdessä toimittajan kanssa. Vuonna 2023 auditoimme merkittäviä toimittajiamme. Auditoinneissa ei noussut esille vakavia vastuullisuuteen liittyviä puutteita. Jatkamme toimittaja-auditointeja entistäkin laajemmin vuonna 2024.

Vuoden 2024 alusta perustamme Hankintapalveluihin Third Party Risk Management & Outsourcing –toiminnon, joka vastaa OP Ryhmässä ulkoistusten ja kolmansien osapuolien riskienhallinnan menettelytavoista, prosesseista ja työkaluista. Toiminto toteuttaa toimittajatasolla tehtävää riskienhallintaa, kuten due diligence -tarkastuksia,

auditointeja ja toimittajakohtaisia riskikartoituksia myös vastuullisuusnäkökulmasta.

> Yhteistyö strategisten ICT-kumppanien kanssa

Vuonna 2023 jatkoimme strategisiin kumppanuuksiin liittyvän toimittajayhteistyön syventämistä. Olemme luoneet tiiviin kumppaniekosysteemin, jossa yhteistyötä tehdään OP Ryhmän toimintamallin ja yhteisten käytäntöjen, prosessien ja työkalujen avulla. Samalla vahvistamme yhtenä tiiminä toimimisen kulttuuria ja asetamme tavoitteet tiimien monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi ja OP:lle tarjottavien palvelujen hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Yhä useampi merkittävä toimittajamme raportoi hankintaamme koskevan hiilijalanjäljen, jonka avulla tarkennamme Hankinnan Scope 3 -kasvihuonekaasulaskentaamme.

Kävimme säännöllistä vuoropuhelua erityisesti palveluiden jatkuvuuden varmistamisen näkökulmasta ICT-palveluihin liittyvää sovellus- ja ylläpitotyötä toimittavien strategisten kumppaniemme kanssa. Maariskien osalta seurasimme aktiivisesti Ukrainan lisäksi erityisesti Intian tilannetta ja arvioimme ihmisoikeus-, ilmasto- ja ympäristöriskien mahdollisia vaikutuksia toimitusketjumme kautta omaan toimintaamme.

ESG-liitännäisen datan hallinta

Vuonna 2023 panostimme ESG-liitännäisen tiedon hallinnan kehittämiseen. ESG-liitännäinen tiedon hallinnassa noudatamme OP Ryhmän tiedonhallintamallia, joka luo edellytykset sille, että tiedonkäsittely on tarkoituksenmukaista, hallittua ja tukee ryhmän strategisia tavoitteita.

Vuonna 2023 panostimme ESG-liitännäisen tiedon hallinnan kehittämiseen.

Keräämme ja hallinnoimme ESG-liitännäistä tietoa systemaattisesti sekä jaamme sitä koko organisaatiolle yhteisen tietoaalustan kautta. Lue lisää aiheesta sivulta [76](#).

Käytänteillämme olemme parantaneet ESG-liitännäisen tiedon laatua, luotettavuutta ja strategista arvoa ja mahdollistamme kestävämmän ja vastuullisemman liiketoimintamallin. Olemme tehneet lukuisia ennustavaa analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntäviä kokeiluja, kehitteillä on esimerkiksi varallisuudenhoidon kuluttajatarpeiden ennakointi, sähköisen valuuttakaupankäynnin hinnoittelun läpinäkyvyyden parannus sekä ESG-alueen kehitystyöt.

GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut

Raporttimme perusta

Tämä raportti sisältää GRI:n (Global Reporting Initiative) raportointistandardien Universal standards mukaiset tiedot OP Ryhmälle olennaisista näkökohdista. Olennaisten asioiden vertailu GRI:n näkökohtiin on esitetty Johtamistapa ja raportointi olennaisten asioiden osalta -taulukossa, ja vertailu GRI-standardeihin on esitetty GRI-sisältöindeksissä. GRI-standardien numeeriset tiedot on varmentanut riippumaton kolmas osapuoli, KPMG Oy Ab.

GRI-sisältöindeksissä on kuvattu tarkemmin, mitä GRI-mittareita on käytetty mittaamaan ihmisoikeuksien, työelämän oikeuksien ja ympäristöperiaatteiden sekä korruptionvastaisten periaatteiden toteutumista.

Vastuullisuusraportointi noudattaa pääosin samoja laskentarajoja kuin OP Ryhmän taloudellinen raportointi. Poikkeamat ja rajoitukset laskentarajassa on raportoitu kyseessä olevien tunnuslukujen yhteydessä ja GRI-sisältöindeksissä.

Päästölaskenta

OP Ryhmä ilmoittaa päästöt GHG-protokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaisesti CO₂-ekvivalentteina. OP Ryhmän oma toiminta ei ole päästökaupan alaista.

- Scope 1 -päästöt: varavoimakoneiden ja lämmitykseen käyttämät polttoaineet, kaikki fossiilisia. Päästökertoimet: OpenCO2.net Oy / Tilastokeskus. Laskentaperiaate GRI 305-1. Päästöjen konsolidointiin perustuva lähestymistapa: operatiivinen kontrolli.
- Scope 2, sijaintiperusteinen: Laskennassa käytetty maakohtaisia keskimääräisiä päästökertoimia. Päästökertoimet: Suomen sähkön tuotantotiedot 2023, OpenCO2.net Oy / AIB, Association of Issuing Bodies, kaukolämmön Suomen keskiarvo, OpenCO2.net Oy / Energiateollisuus. Muiden kuin Suomen toimintojen päästökertoimien lähteinä käytetty kaukolämmön ja sähkön osalta OpenCO2.net Oy. Laskentaperiaate GRI 305-2. Päästöjen konsolidointiin perustuva lähestymistapa: operatiivinen kontrolli.
- Scope 2, hankintaperusteinen: Sähkön osalta huomioitu ostettu vihreä sähkö, muu osuus laskettu Suomen jäännösjakaumalla. Päästökertoimet: OpenCO2.net Oy / Energiateollisuus. Laskentaperiaate GRI 305-2. Päästöjen konsolidointiin perustuva lähestymistapa: operatiivinen kontrolli.
- Scope 3 -päästöissä:
 - **Kategoria 1:** Ostetut tuotteet ja palvelut. Laskenta perustuu toimittajan raportointiin

hankinnan päästötietoihin tai hankinnan kokonaiskustannuksista laskettuihin päästöihin. Sisältää maksetut vakuutuskorvaukset, toimitilojen ylläpidon, ICT- ja kehityskulut, asiantuntija- ja HR-palvelut, markkinoinnin ja viestinnän, informaatiologiikan ja terveys palvelut. Päästökertoimet: Kustannusperusteisessa päästölaskennassa OpenCO2.net Oy / DEFRA.

- **Kategoria 3:** Polttoaineiden tuotanto ja energiansiirto (sähkönsiirtohäviö).
- **Kategoria 5:** Toiminnoista syntyvä jäte kattaa keskusyhteisön jätteet. Päästötiedot toimittajalta.
- **Kategoria 6:** Liikematkat huomioi matkustamisesta ja hotelliyöpymisistä ja kilometrikorvausten mukaisesta ajamisesta aiheutuvat päästöt. Matkustamisen ja hotelliyöpymisten päästölaskenta perustuu matkatoimiston kautta kerättyihin matkustustietoihin. Päästökertoimet: DEFRA, palveluntoimittaja, Traficom.
- **Kategoria 7:** Työntekijöiden työmatkat huomioi työsuhteautojen käytöstä aiheutuvat päästöt, joiden laskenta perustuu ensisijaisesti toteutuneisiin kulutusmääriin ja polttoainelaatujen yksikköpäästöihin (VTT/Lipasto) sekä kulutustietojen

puuttuessa arvioituihin ajomääriin ja ajoneuvon WLTP-ominaispäästöön. Päästökertoimet: Päästötiedot toimittajalta ja Traficomilta.

- **Kategoria 15:** Investoinnit. OP Ryhmä kuuluu rahoituslaitosten kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Yhtenäinen tapa päästöjen arviointiin on lähtökohta rahoitusalan työlle Pariisin ilmastopäätöksen tavoitteisiin pääsemiseksi. Vertailukelpoinen tieto ilmastopäästöistä on tärkeää esimerkiksi kestävien sijoitustuotteiden kehittämiseksi ja luottoriskien hallitsemiseksi. Vuoden 2022 päästölaskennan tulokset ovat pohjana päästövähennystavoitteissa. Tarkemmat kuvaukset kunkin omaisuusluokan laskennan osalta esitetään sivulla [61](#).

Johtamistapa ja raportointi olennaisten asioiden osalta

Vastuullisuusohjelman teema	Olennaiset näkökulmat	GRI:n näkökulmat	Politiikat ja sitoumukset	Ohjelmat, joissa OP mukana
Ilmasto ja ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmastonmuutoksen hillintä ja varautuminen muutokseen • Kestävän rahoituksen ja sijoittamisen edistäminen • Kiertotalouden edistäminen • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Omistajuus • Päästöt • Energia 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvän liike-tavan periaatteet • UNEP FI PRB ja Collective Commitment to Climate Action • UNEP FI PSI • Global Compact • TCFD • CDP • Climate Action 100+ • UNPRI 	<ul style="list-style-type: none"> • PCAF • WWF:n Green Office -ympäristöjohtamisen järjestelmä • Helsingin ilmastokumppanit
Ihmiset ja yhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen • Paikallisen elinvoimaisuuden ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen • Talous- ja digitaitojen edistäminen • Ihmisoikeuksien kunnioittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallisyhteisöt • Taloudelliset tulokset • Välilliset taloudelliset vaikutukset • Työsuhteet • Työterveys ja -turvallisuus • Syrjinnän kieltä 	<ul style="list-style-type: none"> • Global Compact • UNEP FI PRB • Hyvän liike-tavan periaatteet • Hankintapolitiikka • Toimittajavaatimukset OP Ryhmän toimittajille • Työhyvinvoinnin johtamisen toimintamalli • OP Johtamisen periaatteet • Palkitsemisjärjestelmä ja -politiikka • Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma • Osaamisen kehittämisen toimintamallit 	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorten Yrittäjyys ja Talous NYT ry: Oman talouden hallinnan kurssit, Sijoittajakoulu, Pikkuyrittäjät ja Uskalla yrittää -ohjelmat • Diankonissalaitos ja Taloustaitohanke • HYOL: Taloustaitokilpailu • 4H ja Ajokortti työelämään -koulutukset • Osuuspankkien toteuttamat OPxRahapuhetta-taloustaitotunnit koululaisille ja Varmuutta verkkoon -digitaito-opastukset erityistä tukea tarvitseville • Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanja • Paikalliset ohjelmat ja yhteistyö esim. NYT ry:n Yrityskylät koululaisille • Hipponliikuntakoulut
Hyvä hallintotapa	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys • Yksityisyydensuojan ja tietoturvan turvaaminen • Harmaan talouden, korruption ja rahanpesun estäminen • Riskienhallinta • Osaamisen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kilpailun rajoittaminen • Korruptionvastaisuus • Paikallisyhteisöt • Asiakkaiden yksityisyyden suoja • Koulutus ja henkilöstön kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvän liike-tavan periaatteet • Tekoälyn eettiset periaatteet • Toimittajavaatimukset OP Ryhmän toimittajille • OP Johtamisen periaatteet • Palkitsemisjärjestelmä ja -politiikka • Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma • Osaamisen kehittämisen toimintamallit • Monimuotoisuuden periaatteet 	

GRI-tunnusluvut

GRI-tunnus	2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
GRI 2: Yleinen sisältö (2021)						
Toimialat ja työntekijät						
2-7	Palkansaajat					
	Henkilöstö yhteensä ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma					Luku sisältää voimassaolevien työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä.
	Miehet	3 872	4 150	4 334	4 394	4 771
	Naiset	8 354	8 440	8 713	8 554	8 978
	Muu tai tieto puuttuu		14	32	51	57
	Suomi	12 118	12 492	12 955	12 866	13 666
	Muut maat	108	112	124	133	140
	Vakituisessa työsuhteessa oleva henkilöstö ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma					Luku sisältää voimassaolevien vakituisten työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä.
	Miehet	3 640	3 888	4 076	4 148	4 441
	Naiset	7 874	7 908	8 195	8 093	8 498
	Muu tai tieto puuttuu	0	14	31	47	57
	Suomi	11 416	11 708	12 193	12 165	12 861
	Muut maat	98	102	109	123	135
	Ei-vakituisessa työsuhteessa oleva henkilöstö ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma					Luku sisältää voimassaolevien määräaikaisten työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä.
	Miehet	232	262	258	246	330
	Naiset	480	532	518	461	480
	Muu tai tieto puuttuu	0	0	1	4	0
	Suomi	702	784	762	701	805
	Muut maat	10	10	15	10	5

GRI-tunnus	2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
0-tuntisopimuksellinen henkilöstö ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma						Luku sisältää voimassaolevien ns. 0-tuntisopimuksellisten työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä. Vailla ennalta sovittua, vaihtelevaa työaikaa tekee ns. 0-tuntisopimuksella yhteensä 130 henkilöä, joista omasta aloitteesta 126 henkilöä ja työnantajan aloitteesta 4 henkilöä.
Miehet					56	
Naiset					74	
Muu tai tieto puuttuu					0	
Suomi					130	
Muut maat					0	
Kokoaikaisessa työsuhteessa oleva henkilöstö ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma						Luku sisältää voimassaolevien kokoaikaisten työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä. Kokoaikaiseksi tulkitaan työntekijä jonka säännöllinen työaika vastaa sovellettavan työehtosopimuksen enimmäistyöaikaa.
Miehet	3 695	3 948	4 118	4 171	4 503	
Naiset	7 571	7 601	7 844	7 696	8 043	
Muu tai tieto puuttuu	0	14	28	42	49	
Suomi	11 158	11 451	11 873	11 780	12 464	
Muut maat	108	112	117	129	131	
Osa-aikatyösuhteessa oleva henkilöstö ja sen sukupuoli- ja alueellinen jakauma						Luku sisältää voimassaolevien osa-aikaisten työsuhteiden lukumäärän katsausjakson päättyessä. Osa-aikaiseksi tulkitaan työntekijä jonka säännöllinen työaika on pienempi kuin sovellettavan työehtosopimuksen enimmäistyöaika.
Miehet	177	202	216	223	268	
Naiset	783	839	869	858	935	
Muu tai tieto puuttuu	0	0	4	9	8	
Suomi	960	1 041	1 082	1 086	1 202	
Muut maat			7	4	9	
2-8 Tietoa muista työntekijöistä						
Työntekijät, jotka eivät ole yrityksen työntekijöitä, mutta työskentelevät yrityksen valvonnassa (vuokratyöntekijät, alihankinta)						Ulkoinen työvoima koostuu vuokratyöntekijöistä. Heistä 79 % työskentelee kehittämisen ja teknologian tehtävissä, 13 % liiketoimintasegmenteissä ja 7 % osaamiskeskuksissa.
Yleisimpien työntekijätyyppien kokonaismäärä ja heidän sopimussuhteensa organisaatioon	1 617	1 502	1 651	1 820	1 868	Luku sisältää aktiiviyössä olevien vuokratyöntekijöiden lukumäärän katsausjakson päättyessä.
Työntekijöiden suorittaman työn kokonaismäärä						OP ei raportoi työntekijöiden suorittaman työn määrää.

GRI-tunnus		2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
Hallinto							
2-21	Vuosittaisen kompensaation suhdeluku						
	Organisaation parhaiten palkatun henkilön vuotuisen kokonaiskorvauksen suhde kaikkien työntekijöiden (poislukien eniten palkatun henkilön) vuosittaisen kokonaispalkan mediaaniin	19	19	20	19	19	Korkeimman kiinteän palkan ja kiinteän mediaanipalkan suhde on ilmoitettu Suomen osalta, ilman tuntipalkkaista henkilöstöä ja OP Koteja. OP Ryhmä ei raportoi kokonaiskorvauksen suhdetta varovaisuusperiaatteen johdosta.
	Organisaation parhaiten palkatun henkilön vuotuisen kokonaispalkan prosentuaalisen lisäyksen suhde kaikkien työntekijöiden vuotuisten kokonaispalkkioiden keskimääräiseen prosenttiosuuteen (poislukien eniten palkattu henkilö)					96 %	Ryhmä ei raportoi tietoa varovaisuusperiaatteen johdosta.
Strategia, politiikat ja toimintatavat							
2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen (vain mikäli rikkomuksia ilmennyt)						Ei merkittäviä noudattamatta jättämisistä.
Sidosryhmäyhteistyö							
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö						
	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö prosentteina	91 %	91 %	91 %	92 %	93 %	Luku ilmoitettu Suomen osalta. Baltian maissa ei ole yleissitovia työehtosopimuksia.
Taloudelliset standardit							
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)							
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen						
	Tuotot	2 983	2 874	3 335	3 446	4 501	
	Taloudellisen lisäarvon jakauma						
	Ostot	842	849	807	868	1 006	
	Henkilöstökulut	781	715	914	894	964	
	Palautukset omistaja-asiakkaille	249	251	205	209	255	
	Tuloverot	168	144	224	242	408	
	Lahjoitukset ja tuki	2,1	2,7	2,4	6,0	5	
	Liiketoiminnan kehittämiseen	941	913	1 182	1 228	1 863	
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)							
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus						
	Keskusyhteisön henkilöstö	96 %	87 %	87 %	96 %	97 %	
	Osuuspankkien henkilöstö	100 %	100 %	100 %	98 %	99 %	

GRI-tunnus		2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
Ympäristöstandardit							
GRI 302: Energia (2016)							
302-1	Energiankulutus organisaatiossa						
	Kaukolämpö, MWh	73 420	67 210	69 228	74 958	76 656	
	Kaukojäähdytys, MWh	4 630	3 420	2 700	2 679	2 766	
	Polttoaineet, lämmitys ja varavoima, MWh	90	86	84	1 278	762	
	Sähkö, MWh	59 910	57 200	60 302	47 678	47 411	
	Uusiutuvan sähköenergian osuus	34 %	41 %	36 %	54 %	99,80 %	
	Organisaation oma energiankulutus yhteensä, MWh	136 840	127 196	132 380	126 593	127 595	
	Uusiutuvan energian osuus kokonaisenergiasta		26 %	25 %	52 %	99,20 %	
302-3	Energiaintensiteetti						
	Energiaintensiteetti, MWh/henkilö/vuosi	11,2	10,1	10,1	9,7	9,2	
GRI 305: Päästöt (2016)							
305-1	Suorat (Scope 1) kasvihuonekaasupäästöt						
	Scope 1. Suorat kasvihuonekaasujen päästöt, CO ₂ e-tonnia	23	22	21	332	187	
305-2	Epäsuorat (Scope 2) kasvihuonekaasupäästöt						
	Scope 2. Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt, hankintaperusteinen, CO ₂ e-tonnia	23 739	17 900	25 464	6 824	95	
	Scope 2. Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt, sijaintiperusteinen, CO ₂ e-tonnia	22 431	17 332	17 702	14 585	12 372	
305-3	Scope 3. Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt, CO₂e-tonnia						
	Kategoria 1: Hankitut tuotteet ja palvelut, CO ₂ e-tonnia						Laskentaperiaate muuttunut vuonna 2020. Laskentarajauksia päivitetty vuonna 2021. Laskentakertoimia päivitetty ja laskentarajauksia tarkennettu 2023.
	Korvauspalvelut					147 000	
	Kiinteistöpalvelut					54 000	
	ICT					29 000	
	Muut					64 300	
	Yhteensä	1861	460 000	338 000	360 000	294 300	
	Kategoria 3: Polttoaineiden tuotanto ja energiansiirto (Sähkönsiirtohäviö), CO ₂ e-tonnia					72,85	
	Kategoria 5: Toiminnoista syntyvä jäte, CO ₂ e-tonnia	402	0	0	14	0	Jätteiden kokonaispäästöjä kompensoitu yhteensä 14 CO ₂ e-tonnia.
	päästökompensaatio	0			-14		
	nettopäästöt	402	0	0	0	0	

GRI-tunnus	2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
Kategoria 6: Liikematkat, CO ₂ e-tonnia	3 763	2 977	1 233	2 419	2 856	
Kategoria 7: Työntekijöiden työmatkat, CO ₂ e-tonnia	957	1 051	1 205	941	716	
Kategoria 15: Investoinnit, CO ₂ e-tonnia	yli 10 milj.	noin 13,1 milj.	yli 11,2 milj.	noin 6 milj.	5,2 milj.	
305-4 Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti						
Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti, CO ₂ e-tonnia/hlö	1,94	1,42	1,95	0,55	0,02	Sisältää Scope 1 ja 2 -päästöt.
GRI 306: Jätevedet ja jätteet (2020)						
306-2 Jätteen merkittävien vaikutusten hallinta						
Kierrätys ja uudelleenkäyttö	625 t	483 t	384 t	403 t	405,65 t	
Muu hyödyntäminen	172 t	73 t	57 t	65 t	41,79 t	
Poltto jätevoimalassa	51 t	34 t	37 t	49 t	108,1 t	
Loppukäsittely	0 t	0 t	0 t	0 t	0,01 t	
Sosiaaliset standardit						
GRI 401: Työsuhteet (2016)						
401-1 Henkilöstön vaihtuvuus						
Uudet ensi kertaa aloittaneet työsuhteet	1 789	1 641	1 770	1 571	1 895	Luku ilmoitettu ilman uudelleenpalkkauksia.
Päätyneet työsuhteet	2 095	1 750	1 744	1 686	1 458	Luku ilmoitettu ilman liikkeenluovutuksia.
Vakinaisen henkilöstön kokonaislähtövaihtuvuus	11,2 %	8,7 %	8,6 %	8,5 %	6,7 %	Kokonaislähtövaihtuvuus ilmoitettu vakinaisen henkilöstön osalta ilman liikkeenluovutuksia. Jakajalukuna on käytetty vakinaista henkilöstöä keskimäärin vuoden aikana
Vakinaisen henkilöstön vapaaehtoinen lähtövaihtuvuus	9,6 %	6,6 %	8,0 %	8,2 %	6,2 %	Vapaaehtoinen lähtövaihtuvuus ilmoitettu vakinaisen henkilöstön osalta sisältäen omat irtisanoutumiset ja siirtymiset eläkkeelle. Jakajalukuna on käytetty vakinaista henkilöstöä keskimäärin vuoden aikana

GRI-tunnus		Alle 30 v.	30–49 v.	Yli 49 v.	Yhteensä	Huomioita
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus, uusien ensi kertaa aloittaneiden työsuhteiden määrä sukupuolen, maantieteellisen alueen ja ikäryhmän mukaan					Luku ilmoitettu ilman uudelleenpalkkauksia.
	Miehet	433	264	45	742	
	Naiset	640	421	78	1 139	
	Muu tai tieto puuttuu	2	11	1	14	
	Yhteensä	1 075	696	124	1 895	
	Suomi	1 069	683	124	1 876	
	Muut maat	6	13	0	19	
	Yhteensä	1 075	696	124	1 895	
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus, uusien ensi kertaa aloittaneiden työsuhteiden aste sukupuolen, maantieteellisen alueen ja ikäryhmän mukaan					Luku ilmoitettu ilman uudelleenpalkkauksia. Uusien ensi kertaa aloittaneiden työsuhteiden aste on laskettu jakamalla tapahtumien lukumäärä vastaavan henkilöryhmän määrällä vuoden lopussa.
	Miehet	47 %	10 %	4 %	16 %	
	Naiset	39 %	9 %	3 %	13 %	
	Muu tai tieto puuttuu	12 %	31 %	25 %	25 %	
	Yhteensä	42 %	9 %	3 %	14 %	
	Suomi	42 %	9 %	3 %	14 %	
	Muut maat	29 %	13 %	0 %	14 %	
	Yhteensä	42 %	9 %	3 %	14 %	
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus, päätyneiden työsuhteiden määrä sukupuolen, maantieteellisen alueen ja ikäryhmän mukaan					Luku ilmoitettu ilman liikkeenluovutuksia.
	Miehet	289	143	94	526	
	Naiset	432	250	246	928	
	Muu tai tieto puuttuu	3	1	0	4	
	Yhteensä	724	394	340	1 458	
	Suomi	720	385	340	1 445	
	Muut maat	4	9	0	13	
	Yhteensä	724	394	340	1 458	
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus, päätyneiden työsuhteiden aste sukupuolen, maantieteellisen alueen ja ikäryhmän mukaan					Luku ilmoitettu ilman liikkeenluovutuksia. Päätyneiden työsuhteiden aste on laskettu jakamalla tapahtumien lukumäärä vastaavan henkilöryhmän määrällä vuoden lopussa.
	Miehet	31 %	5 %	9 %	11 %	
	Naiset	27 %	5 %	9 %	10 %	
	Muu tai tieto puuttuu	18 %	3 %	0 %	7 %	
	Yhteensä	28 %	5 %	9 %	11 %	
	Suomi	28 %	5 %	9 %	11 %	
	Muut maat	19 %	9 %	0 %	9 %	
	Yhteensä	28 %	5 %	9 %	11 %	

GRI-tunnus		2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
401-3	Vanhempainvapaa						
	Perhevapaalla olevien lukumäärä						Perhevapaalla olleiden määrä katsausjakson aikana. OP pystyy raportoimaan perhevapaisiin oikeutettujen määrän vain työntekijän oman ilmoituksen perusteella. OP raportoi niiden työntekijöiden määrän, jotka ovat ilmoittaneet työnantajalle käyttävänsä oikeuttaan perhevapaisiin.
	Miehet	312	331	362	383	370	
	Naiset	692	668	705	726	669	
	Muu tai puuttuva data			6	7	5	
	Perhevapaalta palanneiden lukumäärä						Perhevapaalta työhön palanneiden määrä katsausjakson aikana.
	Miehet	285	302	324	344	319	
	Naiset	284	266	271	324	301	
	Muu tai puuttuva data				4	3	
	Työhönpaluuaste vanhempainvapaan jälkeen						Työssäpysyvyyssaste on laskettu suhteessa niihin jotka palasivat työhön perhevapaan päätyttyä edeltäneellä katsausjaksolla.
	Miehet	99 %	100 %	99 %	99 %	99 %	
	Naiset	87 %	93 %	94 %	91 %	93 %	
	Muu tai puuttuva data				100 %	100 %	
	Työssäpysyvyyssaste vanhempainvapaan jälkeen						Työssäpysyvyyssaste on laskettu suhteessa niihin jotka palasivat työhön perhevapaan päätyttyä edeltäneellä katsausjaksolla.
	Miehet	88 %	98 %	91 %	86 %	90 %	
	Naiset	90 %	93 %	87 %	87 %	87 %	
	Muu tai puuttuva data					75 %	
GRI 403:Työterveys- ja turvallisuus (2018)							
403-8	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmän piiriin kuuluvat työntekijät						
	Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden määrä	11 251	11 784	12 341	12 276	13 115	Luku on muodostettu työntekijöiden osalta, eikä se sisällä ulkoista työvoimaa.
	Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	92 %	93 %	94 %	94 %	95 %	Luku on muodostettu työntekijöiden osalta, eikä se sisällä ulkoista työvoimaa.
403-9	Työhön liittyvät tapaturmat ja ammattitaudit						
	Poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia	25	11	15	13	12	Yleisin tapaturma on liukastuminen, horjahtaminen tai kompastuminen. Luku ilmoitettu Suomen työsuhteisten osalta. Katsausvuotta edeltäneiden vuosien tiedot päivitetty takautuvasti. OP Ryhmä ei raportoi ulkoisen työvoiman työpaikkatapaturmia varovaisuusperiaatteen johdosta.
	Tapaturmataajuus miljoonaa työtuntia kohden	1,4	0,6	0,8	0,7	0,6	Tapaturmataajuus on laskettu jakamalla poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä miljoonaa työtuntia kohden.

GRI-tunnus		2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
403-10	Työhön liittyvät kuolemantapaukset	0	0	0	0	0	OP raportoi työtaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 26§:n määritelmän sekä valtionneuvoston ammattitautiasetuksen (769/2015) luettelon mukaiset ammattitaudit. Työtaturma- ja ammattitautilain mukaan ammattitaudilla tarkoitetaan sairautta, joka on todennäköisesti pääasiallisesti aiheutunut työntekijälle altistumisesta fyysikaaliselle, kemialliselle tai biologiselle tekijälle työssä.
	Todetut työhön liittyvät ammattitaudit	1	0	0	0	0	
	Sairauspoissaolojen osuus säännöllisestä vuosityöajasta	3,4 %	2,9 %	2,7 %	3,6 %	3,2 %	Luku ilmoitettu Suomen osalta.
	Miehet	2,0 %	1,4 %	1,5 %	2,1 %	1,8 %	
	Naiset	4,0 %	3,7 %	3,4 %	4,3 %	3,9 %	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)							
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden						Luku ei välttämättä sisällä kaikkia henkilöstön suorittamia koulutuksia ja valmennuksia.
	Miehet	14	10	11	12	14	
	Naiset	19	13	14	16	16	
	Muu tai puuttuva data			15	8	14	
	Yhteensä	17	12	13	15	15	
	Johtajat				15	18	
	Esihenkilöt				19	23	
	Asiantuntijat				11	12	
	Toimihenkilöt				16	16	
404-3	Kehityskeskusteluihin osallistuvan henkilöstön osuus						Indikaattorin laskentamenetelmä uudistettu alkaen vuodesta 2022.
	Miehet					82 %	
	Naiset					87 %	
	Muu tai puuttuva data					64 %	
	Yhteensä				89 %	85 %	
	Johtajat					96 %	
	Esihenkilöt ja asiantuntijat					90 %	
	Toimihenkilöt					81 %	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet (2016)							
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus						
	Henkilöstö sukupuolen mukaan						
	Miehet	32 %	33 %	33 %	34 %	35 %	
	Naiset	68 %	67 %	67 %	66 %	65 %	
	Muu tai puuttuva data			0 %	0 %	0 %	

GRI-tunnus	2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
Henkilöstö ikäryhmän mukaan						
Alle 30 vuotta	15 %	17 %	18 %	18 %	19 %	
30–49 vuotta	51 %	52 %	52 %	53 %	54 %	
Yli 49 vuotta	34 %	31 %	30 %	29 %	27 %	
Henkilöstöryhmän mukaan						
Johto	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	
Esihenkilöt	8 %	7 %	7 %	7 %	7 %	
Asiantuntijat	32 %	35 %	35 %	37 %	39 %	
Toimihenkilöt	56 %	55 %	55 %	53 %	52 %	
Henkilöstön keski-ikä	42,6	42,2	41,9	41,9	42,1	OP laskee henkilöstön keski-ian havainnoista, joissa ikävuosien tarkkuus on yksi desimaali.
Palveluvuodet keskimäärin	11,1	11,0	10,5	10,5	10,2	OP laskee henkilöstön palveluajan keskimäärin havainnoista, joissa palveluvuosien tarkkuus on yksi desimaali.

405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

OP Ryhmä	Alle 30 v.	30–49 v.	Yli 49 v.	Miehet	Naiset	Muu tai puuttuva data
Johtajat	1 %	51 %	48 %	66 %	34 %	0 %
Esihenkilöt	2 %	66 %	32 %	42 %	58 %	0 %
Asiantuntijat	9 %	63 %	27 %	48 %	51 %	1 %
Toimihenkilöt	28 %	46 %	26 %	22 %	78 %	0 %
Yhteensä	19 %	54 %	27 %	35 %	65 %	0 %
Keskusyhteisö						
Johtajat	1 %	62 %	37 %	60 %	40 %	0 %
Esihenkilöt	1 %	70 %	28 %	47 %	52 %	0 %
Asiantuntijat	10 %	65 %	25 %	52 %	47 %	1 %
Toimihenkilöt	31 %	50 %	19 %	24 %	75 %	1 %
Yhteensä	18 %	59 %	23 %	41 %	58 %	1 %
Osuuspankit						
Johtajat	1 %	43 %	56 %	72 %	28 %	0 %
Esihenkilöt	3 %	64 %	33 %	34 %	66 %	0 %
Asiantuntijat	7 %	61 %	32 %	37 %	63 %	0 %
Toimihenkilöt	29 %	43 %	28 %	17 %	83 %	0 %
Yhteensä	21 %	49 %	30 %	24 %	76 %	0 %

405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

OP Ryhmä	Alle 30 v.	30–49 v.	Yli 49 v.	Miehet	Naiset	Muu tai puuttuva data
OP Koti						
Johtajat	0 %	45 %	55 %	64 %	36 %	0 %
Esihenkilöt	0 %	38 %	62 %	60 %	40 %	0 %
Asiantuntijat	1 %	37 %	62 %	37 %	63 %	0 %
Toimihenkilöt	10 %	41 %	50 %	38 %	62 %	0 %
Yhteensä	8 %	40 %	52 %	40 %	60 %	0 %

405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus, OP Ryhmän hallintoelimet ikäryhmän ja sukupuolen mukaan

	Miehet	Naiset
Alle 30 v.	44 %	56 %
30–49 v.	50 %	50 %
Yli 49 v.	63 %	37 %
Yhteensä	57 %	43 %

GRI-tunnus		2019	2020	2021	2022	2023	Huomioita
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde						Luku on ilmoitettu Suomen osalta, ilman tuntipalkkaista henkilöstöä ja OP Koteja.
	Johto	94 %	92 %	90 %	87 %	89 %	
	Esihenkilöt ja asiantuntijat	88 %	89 %	88 %	89 %	90 %	
	Toimihenkilöt	104 %	104 %	105 %	108 %	103 %	

Investointien rahoittamisesta ja vakuutusliiketoiminnasta aiheutuneiden kasvihuonekaasupäästöjen päästölaskenta

Johdanto

OP Ryhmä pyrkii jatkuvasti parantamaan käsitystään epäsuorista ilmasto-vaikutuksistaan. Vuonna 2022 OP Ryhmä uudisti kasvihuonekaasupäästöjen laskentamenetelmänsä GHG Protocol Scope 3 -kategoria 15 osalta ja siirtyi noudattamaan Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) mukaista rahoituslalle yhtenäistä päästölaskentamenetelmää. Vuonna 2023 OP Ryhmässä lasketaan ensimmäistä kertaa myös vakuutusliiketoiminnan kautta syntyviä päästöjä PCAF-ohjeistuksen puitteissa.

Pankkiliiketoiminnan ja omaisuudenhoidon rahoitettujen kasvihuonekaasupäästöjen laskenta sisältää seuraavat omaisuusluokat: yrityslainat, asuntolainat, moottoriajoneuvot, listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat. Liikekiinteistöjen, hankerahoituksen ja listaamattoman pääoman omaisuusluokkia ei ole toistaiseksi otettu mukaan. Nämä raportoidaan erikseen OP Ryhmän tulevissa raporteissa, kun laskelmissa tarvittavat tiedot ovat käytettävissä. Vakuutusliiketoiminnan kasvihuonekaasupäästöjen laskenta sisältää henkilö- ja yritysasiakkaiden ajoneuvovakuutuksiin ja yritysten omaisuuden ja toiminnan vakuutuksiin liittyvät päästöt PCAF-standardin mukaisessa laajuudessa.

Tietojen laatu raportoidaan PCAF:n tietojen laadun arviointiasteikolla 1–5. Laskelmissa käytetyt tietolähteet vaihtelevat, ja tämä näkyy PCAF:n tietojen laatuarviossa kunkin omaisuusluokan kohdalla. Paras arvosana 1 annetaan tuloksille, joissa käytetään auditoituja raportoituja kasvihuonekaasupäästöjä, kun taas arvosana 5 annetaan tuloksille, jotka on laskettu PCAF-menetelmän päästökerrointietoihin perustuen. Seuraavissa kappaleissa esitetyt Scope 1–3 päästöt tarkoittavat GHG-protokollan mukaisia, OP Ryhmän rahoittamien ja vakuuttamien toimintojen päästöjä. Scope-luku viittaa siihen, missä kohtaa toiminnan arvoketjua päästöt syntyvät.

Yksi PCAF-standardin eduista on, että johdonmukaisesti seurattuna standardin käyttö laskee merkittävästi päästölaskennassa yleisen kaksoislaskennan riskiä tehden raportoinnista mahdollisimman läpinäkyvää. OP on päästölaskennassaan seurannut systemaattisesti PCAF-standardin ja sen laatijoiden ohjeita sekä näihin tehtyjä päivityksiä. PCAF-standardi ja sen metodologian mahdolliset muutokset vaikuttavat OP:n päästölaskentaan ja sen tuloksiin. Lisäksi muutokset portfolioissa voivat vaikuttaa olennaisesti päästölaskennan tuloksiin.

Vakuutuksiin liittyvät päästöt ja pankkiliiketoiminnan sekä omaisuudenhoidon rahoitetut päästöt eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Vakuutuksiin liittyvät päästöt lasketaan erillisen, vakuutuksille tarkoitetun laskentametodologian mukaisesti, ja tämän vuoksi vakuutusliiketoimintaan liittyvät päästöt raportoidaan erillään rahoitetuista päästöistä.

Kaikki tulokset on laskettu 31.12.2023 tilanteen mukaan.

Yrityslainat

> Johdanto

Yrityslainojen omaisuusluokkaan sisältyvät rahoitetut päästöt myönnettyistä yrityslainoista, mukaan lukien yritysten Scope 1 ja 2 -päästöt vuoden 2023 lopussa. Yrityslainojen omaisuusluokan kokonaispäästöt ovat 3 069 579 tCO₂e. Yritysten rahoitetut Scope 3 -päästöt on myös eritelty seuraavalla sivulla olevassa taulukossa. Laskelma sisältää 20,9 miljardin euron arvosta lainoja kattaen 94 prosenttia PCAF-menetelmän mukaisesti lasketusta yrityslainojen omaisuusluokan salkusta.

> Tulostaulukko

Päätoimiala	Rahoitetut päästöt, mukaan lukien yritysten Scope 1 ja 2 -päästöt, tCO ₂ e	Rahoitetut päästöt, yritysten Scope 3 -päästöt, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti (tCO ₂ e / miljoona euroa myönnettyjä lainoja)
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 355 315	508 669	4,72	484,50
B Kaivostoiminta ja louhinta	11 406	5 121	3,15	391,08
C Teollisuus	135 765	1 521 636	2,93	56,32
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	1 364 476	976 487	2,10	428,76
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	11 008	7 094	4,08	54,12
F Rakentaminen	9 355	53 556	4,27	31,70
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	47 283	743 318	3,57	21,71
H Kuljetus ja varastointi	49 765	72 391	4,28	95,12
I Majointi- ja ravitsemistoiminta	7 351	22 673	4,26	71,46
J Informaatio ja viestintä	6 171	17 144	3,85	7,62
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	5 368	20 811	4,31	1,89
L Kiinteistöalan toiminta	9 047	17 150	3,90	3,89
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	5 508	1 435 828	3,83	4,10
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	11 184	26 422	4,22	40,12
• Kiinteistöpalvelut ja maisemarakentaminen (NACE 81)	1 512	5 842	4,19	20,44
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	15 184	23 803	4,97	12,48
P Koulutus	4 396	6 891	4,14	42,86
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	7 714	12 092	4,10	67,81
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 976	9 369	4,09	45,40
S Muu palvelutoiminta	7 299	11 785	4,24	26,09
Yhteensä	3 069 579	5 492 252	3,79	138,11

> Käytetty menetelmä

Laskelmissa on noudatettu PCAF:n peruseriaatetta, jossa seurataan rahaa rahoitettuun toimintaan saakka. PCAF:n mukainen tietojen laadun yleisarvosana omaisuusluokalle on 3,79.

Yritysten päästöt (yrityksen raportoimat tai pankin arvioimat) luetaan OP Ryhmän vastuulle kuuluviksi kertoimella, joka lasketaan myönnettyjen lainojen osuutena yrityksen kokonaistaseesta. Pörssiyritysten kohdalla käytetään EVIC-yritysarvoa taseen loppusumman sijaan.

> Tuloksia koskevat kommentit

Vuonna 2023 paransimme yrityslainojen rahoitettujen päästöjen laskennan datan laatua ja hyödynsimme asiakkailta sekä muista lähteistä saatavaa dataa edellisvuotta enemmän. OP Ryhmän rahoitettujen päästöjen suurin lähde yrityslainojen omaisuusluokassa on energiasektori. Tämä johtuu myönnettyjen lainojen suuresta volyymista sekä toimialalla toimivien yritysten suurista päästökertoimista. Toiseksi suurin päästöjen lähde on maa- ja metsätaloussektori, jossa OP Ryhmällä on merkittävä markkinaosuus.

Omaisuusluokan raportoidut rahoitetut kokonaispäästöt vähenivät viime vuodesta 9,5 prosenttia. Toimialakohtaisesti tarkasteltuna merkittävin muutos on ollut, että energiatuotannon ja maataloussektorin Scope 1 ja 2 -päästöt ovat lähentyneet toisiaan. Muutos johtui PCAF-standardin tarjoamien toimialakohtaisten päästökertoimien muutoksesta ja ohjeistuksen tarkentumisesta. PCAF päivitti päästökertoimiaan vuonna 2023, minkä seurauksena maa- ja toimialakohtaisissa kertoimissa tapahtui paikoitellen suuriakin muutoksia. Päivityksen yhteydessä standardia noudattavia finanssialan yrityksiä kehoitettiin siirtymään alueellisia, toimialakohtaisia keskimääräisiä päästökertoimia. Tämän ohjauksen mukaisesti OP Ryhmä on laskenut tänä vuonna yritysluottojen rahoitetut päästöt, mikäli asiakastasoista dataa ei ole ollut käytettävissä. Asiakastason tarkemman päästötiedon hyödyntäminen laskennassa ja asiakkaiden auttaminen alkuun päästölaskennassa on yksi OP Ryhmän merkittävä tavoite, jotta datan laatua saadaan parannettua entisestään. Lisäksi OP tarjoaa kestäviä rahoitusratkaisuja yritysten ilmasto- ja ympäristökuormitusta vähentäviin hankkeisiin.

Asuntolainat

> Johdanto

Asuntolainojen omaisuusluokkaan sisältyvät yksityistalouksille, asunto-osakeyhtiöille ja muille asiakkaille myönnettyt asuntolainat. Laskenta kattaa 99 prosenttia salkusta.

> Tulostaulukko

Asuntolainat	Rahoitetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti (tCO ₂ e / miljoona euroa myönnettyjä lainoja)	Kattavuus-prosentti
Yhteensä	300 330	3,95	5,92	99 %

> Käytetty menetelmä

Päästölaskennassa käytetyt tiedot perustuvat vakuuksien energiatodistuksiin, jos ne ovat julkisesti saatavissa. Tapauksissa, joissa arviointi ei ole mahdollista energiatodistusten avulla, arviointiin on käytetty vakuuksien pinta-alatietoa sekä Tilastokeskuksen ja energiateollisuuden julkaisemiin avoimiin kansallisiin lähteisiin perustuvaa pinta-alan päästökerrointa. PCAF:n mukainen omaisuusluokan tietojen laadun kokonaisarvosana on 3,95.

Viime vuoteen verrattuna asuntolainojen päästölaskennassa käytettävän päästökertoimen arviointitavat ovat muuttuneet. Vuoden 2022 päästöt arvioitiin kiinteistöille PCAF:n tietokannan mukaisella päästökertoimella, joka ilmoittaa asuinrakennusten keskimääräiset päästöt neliometriä kohden. Tarkensimme laskentaa vuoden 2023 aikana ajantasaisempaan ja tarkempaan yllä mainituista kotimaisista tilastolähteistä laskettuun päästökertoimeen. Päästökertoimen tarkennus vähensi päästöjä noin 54 prosenttia, ja asetimme elokuussa 2023 julkaisemamme päästövähennystavoitteen tämän tarkentuneen laskelman pohjalta. Päivitimme energian tuotantomenetelmien päästökertoimet myös uusimpiin saatavilla oleviin kertoiimiin. Näistä aiheutunut kokonaispäästöjen väheneminen oli kuitenkin hyvin pieni (alle 0,1 prosenttia), sillä laskemme suurimman osan päästöistä edellä mainitulla pinta-alan päästökertoimella. Laskennassa käyttämämme rakennustietokannan data (sisältää tiedon kiinteistöistä ja niihin kuuluvista rakennuksista) päivitettiin myös ajankohtaiseen dataan, ja tämä itsessään laski kokonaispäästöjä noin 3 prosenttia.

> Tuloksia koskevat kommentit

Suomalaisten asuntojen energiatehokkuuden parantaminen on tärkeää OP Ryhmälle ja sen asiakkaille. Asetimme asuntolainoille sektorikohtaisen päästövähennystavoitteen vuonna 2023. Asuntolainojemme raportoidut päästöt vähenivät 63 prosenttia vuoden 2022 päästöistä, jotka olivat 821 042 tCO₂e. Päästöjen pienentyminen johtui pääosin edellä mainitusta päästökertoimen muutoksesta. Päästöt vähenivät 21 prosenttia vuosien 2022 ja 2023 välillä yhdenmukaista päästökerronmenetelmää käyttävissä laskelmissa. Tämän taustalla oli pääasiassa energiatehokkuuden paraneminen ja sähkön päästökertoimen pienentyminen Suomessa, mikä johtui kasvaneesta uusiutuvan energian ja ydinvoiman osuudesta sähköntuotannossa. Vuonna 2023 OP Ryhmä tuki kiinteistöjen

energiatehokkuuden parantamista lanseeraamalla pk-yrityksille ja taloyhtiöille suunnatun vihreän lainan, joka sopii esimerkiksi energiaremontteihin ja energiatehokkaaseen uudisrakentamiseen. OP lisäsi myös energiatehokkaaseen asumiseen liittyvää tiedonjakoa muun muassa järjestämällä energiatehokkuuteen liittyviä tilaisuuksia.

Ajoneuvot

> Johdanto

OP Ryhmän moottoriajoneuvoihin liittyvän lainasalkun päästöt laskettiin toista kertaa PCAF-standardin mukaisesti vuonna 2023. Moottoriajoneuvojen lainasalkku koostuu useista erilaisista kohteista. Rahoitettujen kohteiden ja myönnettyjen lainojen suhteen henkilöautot ovat selvästi suurin kohdeluokka.

> Tulostaulukko

Moottoriajoneuvolainat	Rahoitetut kohteet, kpl	Rahoitetut päästöt, tCO ₂ e	PCAF-arvosana	Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti (tCO ₂ e / moottoriajoneuvojen lukumäärä)	Kattavuus-prosentti
Yhteensä	190 166	254 865	5	1 340	79 %

> Käytetty menetelmä

Arvioidut päästöt on laskettu sopimustasoisesti, mutta kohteiden käyttövoimaa ei ole huomioitu. Tämä vastaa PCAF-standardin vaihtoehtoa 3b, joka johtaa tietojen laadun arvosanaan 5. Päästökertoimet tulevat PCAF-tietokannasta. Kuljettu matka kohdetyypeittäin perustuu Tilastokeskuksen tietoihin (2018). Yksittäisen kohteen päästöt laskettiin kertomalla kohteen keskimääräinen kuljettu matka kohteeseen liittyvällä päästökertoimella. Tulosten kattavuus moottoriajoneuvoportfoliomme osalta on noin 79 prosenttia.

Rahoitettujen moottoriajoneuvojen päästöistä on pystytty arvioimaan niiden Scope 1 -päästöt. Moottoriajoneuvojen Scope 2 -päästöt koostuvat sähköajoneuvojen käyttämän sähkön tuotantopäästöistä, joista OP Ryhmällä ei ole tietoa, mutta niiden kokonaisosuus rahoitetuista päästöistä oletetaan matalaksi.

Laskentaan sisällytetyt kohteet valittiin tietojen saatavuuden perusteella. Laskelmiin sisällytetyjen kohteiden tuli täyttää kaksi kriteeriä. Kohteen keskimääräisen kuljetun matkan täytyy olla saatavissa Tilastokeskukselta ja ajettuun matkaan perustuvien keskimääräisten päästökertoimien täytyy olla saatavissa PCAF-tietokannasta. Henkilöautot, kuorma-autot, kevyet kuorma-autot, pakettiautot ja linja-autot täyttävät nämä kriteerit.

> Tuloksia koskevat kommentit

Vuonna 2023 OP Ryhmän rahoittaman moottoriajoneuvokannan päästöt olivat 254 865 CO₂e-tonnia. Portfolio muodostui 190 166 kappaleesta moottoriajoneuvoja. PCAF-arvosana oli 5. Kattavuusprosentti oli noin 79 prosenttia.

Raportoitujen päästöjen määrä kasvoi 23,9 prosenttia vuodesta 2022. Suurin vaikutus päästöjen kasvuun oli PCAF-standardin tarjoamien päästökertoimien muutos kuorma-autojen päästöjä laskettaessa. Päästökertoimet muuttuivat kaikkien kohdetyyppien osalta, mutta kuorma-autoja koskeva muutos oli merkittävin. Uudet päästökertoimet kuvaavat realistisemmin kohdetyyppien päästöjä per ajettu kilometri. Muutoin rahoitettujen päästöjen kasvu selittyy pitkälti moottoriajoneuvojen lukumäärän kasvulla. OP:n sisäisen ja auditoimattoman arvion mukaan päästöt viime vuodesta olisivat kasvaneet 15,5 prosenttia, kun vertailuarvona käytetään viime vuoden päästöjä uusilla kertoimilla laskettuna. Tämä kasvu selittyy pitkälti moottoriajoneuvojen määrän kasvulla portfoliossa.

Listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat

> Johdanto

Viime vuonna raportoimme listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat -omaisuusluokan Omaisuudenhoito-otsikon alla ja siirryimme tänä vuonna käyttämään PCAF-standardin mukaista omaisuusluokan nimeä. Omaisuudenhoito on siirtymässä vanhasta kasvihuonekaasupäästöjen laskentamenetelmästä PCAF-menetelmään, ja jotta omaisuudenhoidon eri raportit säilyisivät yhdenmukaisina ja vertailukelpoisina eri aikoina, käytämme edelleen vanhaa menetelmää useissa muissa raporteissa ja mittaamme rahoitetut kasvihuonekaasupäästöt PCAF:n mukaisesti tässä raportissa. Raportoimme tänä vuonna ensimmäistä kertaa OP Yrityspankin joukkovelkakirjasalkun rahoitetut päästöt.

> Tulostaulukot

	Rahoitetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti (tCO ₂ e / miljoonaa sijoitettua euroa)*	Kattavuus- prosentti
OP Yrityspankki	20 754	3,08	59,16	100 %
OP-rahastot	1 218 557	2,10	59,32	82 %
Pohjola Vakuutus	196 491	2,05	77,60	89 %
OP Henkivakuutus	149 271	2,04	54,93	88 %
OP-Eläkesäätiö	11 193	2,07	53,47	94 %

	Rahoitetut päästöt, Scope 3, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 3 -päästöjen intensiteetti (tCO ₂ e / miljoonaa sijoitettua euroa)*	Kattavuus- prosentti
OP Yrityspankki	110 228	3,08	314,23	100 %
OP-rahastot	6 556 065	2,42	346,70	76 %
Pohjola Vakuutus	818 234	2,35	376,84	76 %
OP Henkivakuutus	844 263	2,35	370,72	74 %
OP-Eläkesäätiö	74 235	2,41	380,83	87 %

* Tämä mittari on määritelty SFDR-asetuksen (Sustainable Finance Disclosure Regulation) mukaan usein hiilijalanjäljeksi. Tässä taulukossa "tCO₂e / miljoonaa sijoitettua euroa" sisältää vain niiden sijoituskohteiden hallinnoitavat varat, joiden osalta rahoitetut päästöt ovat saatavilla.

> Käytetty menetelmä

Arvioimme rahoitetut päästöt kunkin salkun osalta PCAF-menetelmäohjeiden mukaisesti laskemalla yhteen omat osuutemme salkussa olevien yritysten päästöistä. Oman osuutemme osoittava kerroin määritetään salkun sijoituksen (joka mitataan oman pääoman markkina-arvona tai velallisen saajalle velkaa olevan joukkovelkakirjalainan kirjanpitoarvona) ja kunkin yrityksen käteisvarat huomioivan yritysarvon (EVIC) suhdelukuna. Vain listatut osakkeet ja joukkovelkakirjalainat otetaan mukaan laskentaan. OP Yrityspankin salkun osalta yritysarvo on osassa tapauksissa laskettu yrityksen kaiken pääoman ja velan summana, PCAF-standardin ohjeistuksen mukaisesti, mikäli EVIC-tietoa ei ole ollut saatavilla. Laskennan ulkopuolelle jätimme osakkeiden ja joukkovelkakirjalainojen lyhyet positiot sekä positiot, jotka ovat tarkoitettu kaupankäyntiä varten, sillä ne eivät sisälly PCAF:in rahoitettujen päästöjen määritelmään.

OP-rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP-Henkivakuutuksen ja OP-Eläkesäätiön salkkujen osalta päästödata, päästödatan laatu ja EVIC (yritysarvo) ovat kaikki peräisin MSCI ESG Research:lta. OP Yrityspankin salkun osalta on lisäksi hyödynnetty sekä taloudellisiin aktiviteetteihin pohjautuvia, PCAF-standardin tarjoamia päästö-estimaatteja että manuaalisesti kerättyjä yrityksen raportoimia varmennettuja päästö- ja talouslukuja. PCAF-standardin mukainen salkkutason datan laatua kuvaava pisteytys mitataan yhtiötason laatupisteytysten painotettuna keskiarvona.

> Tuloksia koskevat kommentit

OP-rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP Henkivakuutuksen sekä OP-Eläkesäätiön hallinnoitavat varat, joiden perusteella rahoitetut päästöt laskettiin, kasvoivat viime vuodesta. Tämä johtui datan kattavuuden sekä portfolioiden varojen kasvusta listattujen arvopapereiden osalta. Listattujen osakkeiden ja joukkovelkakirjojen

rahoitetut päästöt Scope 1:n ja 2:n osalta vähenivät OP-rahastoissa 7 prosenttia ja OP Henkivakuutuksessa 11 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Hallinnoitavien varojen kasvun myötä rahoitetut päästöt suhteessa miljoonaan sijoitettuun euroon (päästöjen intensiteetti) laskivat OP-rahastojen osalta 15,2 prosenttia ja OP Henkivakuutuksen osalta 16,6 prosenttia. Pohjola Vakuutuksen ja OP-Eläkesäätiön rahoitetut Scope 1 ja 2 -päästöt puolestaan kasvoivat hallinnoitavien varojen kasvun mukana. Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti laski OP-Eläkesäätiön osalta 10,3 prosenttia, kun taas Pohjola Vakuutuksen osalta vastaavasti se nousi 2,6 prosenttia viime vuodesta. Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että Scope 1 ja 2 -päästöjen osalta rahoitettujen päästöjen muutokset suhteessa viime vuoteen ovat linjassa päästövähennystavoitteidemme kanssa.

Raportoimme tänä vuonna ensimmäistä kertaa rahoitetut päästömme myös Scope 3:n osalta. Näin ollen, laskimme myös viime vuoden rahoitetut Scope 3 -päästöt vertailukohtaksi. Rahoitettujen Scope 1 ja 2 -päästöjen tavoin myös rahoitettujen Scope 3 -päästöjen laskemiseen käytetyt OP-rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP Henkivakuutuksen sekä OP-Eläkesäätiön hallinnoitavat varat kasvoivat viime vuodesta. Tästä kasvusta huolimatta OP-rahastojen rahoitetut Scope 3 -päästöt laskivat 0,6 prosenttia. Pohjola Vakuutuksen sekä OP Henkivakuutuksen rahoitetut Scope 3 -päästöt suhteessa miljoonaan sijoitettuun euroon ovat suunnilleen samalla tasolla vuoden takaiseen verrattuna, kun taas OP-Eläkesäätiön osalta vastaava lukema on laskenut 10 prosenttia vuonna 2023.

OP Yrityspankin joukkovelkakirjasalkun rahoitetut päästöt raportoitiin ensimmäistä kertaa tänä vuonna. Päästöjen kattavuudeksi saavutettiin 100 prosenttia salkusta, sisältäen Scope 1-, 2- ja 3 -päästöt.

Vakuutus

> Johdanto

Pohjola Vakuutuksessa on vakuutusliiketoiminnan osalta otettu käyttöön PCAF-standardi vuonna 2023. Standardi tarjoaa menetelmän laskea vakuutusliiketoimintaan liittyviä päästöjä kahdelle kokonaisuudelle: henkilö- ja yritysasiakkaiden ajoneuvovakuutuksille sekä yritysten omaisuuden ja toiminnan vakuutuksille.

Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksiin kuuluvat Pohjola Vakuutuksen liikenne- ja kaskovakuutukset. Ajoneuvotyypeistä mukana ovat henkilö-, paketti-, kuorma- ja matkailuautot. Moottoripyörät, mopot, moottorikelkat, mönkijät ja traktorit eivät ole mukana laskennassa, koska niille ei ole tällä hetkellä saatavilla tarvittavia päästö- ja ajokilometritietoja. Laskennan kattavuusprosentti ajoneuvotyypin maksutulon perustuen on noin 95 prosenttia.

Yritysvakuutuksiin kuuluvat Pohjola Vakuutuksen omaisuus-, ajoneuvo- ja henkilövakuutukset. Päästöjä ei lasketa yritysten henkilövakuutuksille, koska nämä eivät ole standardin piirissä. Kattavuusprosentti on maksutuloon perustuen noin 55 prosenttia.

> Tulostaulukko

	Vakuutetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana	Kattavuusprosentti
Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutukset	146 116	2,3	95 %
Yritysvakuutukset	88 372	5	55 %

	Vakuutetut päästöt, Scope 3, tCO ₂ e	PCAF:n tietojen laadun arvosana	Kattavuusprosentti
Yritysvakuutukset	98 382	5	55 %

> Käytetty menetelmä

Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksissa on noin 790 000 vakuutettua henkilöautoa, joista 46 prosentin osalta päästötiedot olivat saatavilla ja 48 prosentin osalta päästötiedot mallinnettiin. Siltä osin kuin mallintaminen ei ollut mahdollista käytettiin vakuutettujen autojen keskimääräistä päästöarvoa lopuille 6 prosentille vakuutetuista ajoneuvoista. Henkilöautoista 53 prosentille ajokilometrit olivat saatavissa, ja lopuille käytettiin tiedossa olevien ajokilometrien mediaania. Henkilöautojen osalta tietojen laadun arvosana on 2. Paketti-, matkailu- ja kuorma-autoja on vakuutettuna noin 68 000. Näiden päästökertoimet otettiin PCAF-tietokannasta, jolloin tietojen laadun arvosana on 4. Portfolioon kuuluvien autojen päästöt kerrottiin lopuksi PCAF-standardin tarjoamalla ja ohjeistuksen mukaisella globaalilla kertoimella 6,99 prosenttia, joka jakaa ajoneuvojen kokonaispäästöistä osuuden vakuutustoiminnalle.

Yritysvakuutuksissa arvioidut päästöt on laskettu PCAF-standardin vaihtoehdon 3 mukaisesti, jossa vakuutusliiketoimintaan liittyvät päästöt lasketaan kertomalla vakuutusliiketoiminnan maksutulot PCAF-standardin mukaisilla päästökertoimilla. Tämä menetelmä johtaa tietojen laadun arvosanaan 5. Päästökertoimet tulevat PCAF-tietokannasta. Vakuutusmaksut ja toimialakohtaiset päästökertoimet on noudettu yritys- ja tol-toimialakoodien mukaisesti. Tulosten kattavuus OP:n yritysvakuutusportfolion osalta on noin 55 prosenttia.

> Tuloksia koskevat kommentit

Olemme laskeneet toimialakohtaiset jakaumat yritysvakuutuksiin liittyvien päästöjen osalta, ja hyödynnämme tätä tietoa Pohjola Vakuutuksen vastuullisen liiketoiminnan kehittämisessä.

GRI-sisältöindeksi

Raportoinnissa noudatetaan GRI-standardia.

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Huomiot
GRI 2: Yleinen sisältö			
Organisaation kuvaus ja raportointikäytännöt			
2-1	Organisaation yleistiedot	OP Ryhmä lyhyesti, s. 4	
2-2	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	OP Ryhmä	
2-3	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	1.1.–31.12.2023, vuosittain, viestinta@op.fi	
2-4	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Ei ole	
2-5	Raportoinnin varmennus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Riippumaton varmennusraportti	
Toimialat ja työntekijät			
2-6	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: OP Ryhmä lyhyesti, s. 4 Vähittäispankki, Yrityspankki, Vakuutus, s. 16–18	
2-7	Palkansaajat	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–36, GRI 2-7, s. 51–52	b) Työntekijöiden kokonaismäärä 13 806, joista naisia 8 978, miehiä 4 771, muu tai tieto puuttuu 57 ii) Määräaikaisia 810, joista naisia 480, miehiä 330, muu tai tieto puuttuu 0 iii) Koko-aikaisia 12 595, joista naisia 8 043, miehiä 4 503, muu tai tieto puuttuu 49 iv) Osa-aikaisia 1 211, joista naisia 935, miehiä 268, muu tai tieto puuttuu 8. c) i) Henkilömäärinä ii) Raportointikauden lopun tilanteen mukaan d) Tiedot kerätty OP Ryhmän operatiivisesta HR-järjestelmästä SuccessFactors Employee Central e) Ei ole merkittävää vaihtelua.
2-8	Tietoa muista työntekijöistä	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–36, GRI 2-8, s. 52	Ei ole merkittävää vaihtelua.
Hallinnointi			
2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-10	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-11	Hallituksen puheenjohtaja	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: hyvä hallintotapa	
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2023	
2-21	Vuosittaisen kompensaation suhdeluku	GRI-tunnusluvut, GRI 2-21, s. 51	

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Huomiot
Strategia, politiikat ja toimintatavat			
2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa	
2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa	
2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: hyvä hallintotapa s. 45	
2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: hyvä hallintotapa s. 42–48	Finanssivalvonta antoi 7.9.2023 Pohjola Vakuutukselle julkisen varoituksen laiminlyönneistä työtaturma- ja ammattitautilain määräaika säännösten ja hallintojärjestelmää koskevien säännösten noudattamisessa.
Sidosryhmävuorovaikutus			
2-29	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Rakennamme Suomea yhdessä s. 41	
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 2-30, s. 53	a) Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluvat 93 % ja ei-kollektiivisesti neuvoteltujen 7 % b) OP-Ryhmässä on eroteltavissa kaksi toisistaan poikkeavaa ryhmää: 1) Niiden yritysten työntekijät, jotka toimivat sellaisella alalla, jolla ei ole Suomessa lainkaan valtakunnallista työehtosopimusta (kiinteistön välitys- ja isännöinti aloilla toimivat yritykset) Näiden yritysten kaikkien työntekijöiden työehdot määritellään työsopimuksen ja työsuhdetta koskevien lakien perusteella. 2) Ne työntekijät, jotka toimivat Suomessa valtakunnallisia työehtosopimuksia soveltavissa yrityksissä johtavassa asemassa tai muuten sellaisissa tehtävissä, joiden työsopimukseen ei työehtosopimusten soveltamisalaa koskevien määräysten mukaan sovelleta työehtosopimusta. Näiden henkilöiden työsuhteen ehdot määräytyvät työ- tai toimitusjohtajilla on samat lomaraha- ja muut lomaetuudet kuin työehtosopimuksen piiriin kuuluvilla työntekijöillä.
GRI 3: Olennaiset aiheet (2021)			
3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: OP Ryhmän vastuullisuusohjelma s. 20–25	
3-2	Olennaiset aiheet	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: OP Ryhmän vastuullisuusohjelma s. 20–25	
3-3	Olennaisten aiheiden johtaminen	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: OP Ryhmän vastuullisuusohjelma s. 20–25	
Taloudelliset standardit			
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)			
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	GRI 201-1, s. 53, OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2023	
201-2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö s. 26–33	
201-3	Eläketurvan kattavuus	OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2023	Vaikutuksista raportoitu kuvaukset alueellisista vaikutuksista ja yleishyödylliset lahjoitukset. Kohta b ei sovellu OP:lle olennaisten epäsuorien vaikutusten laskentaan.
201-4	Julkiselta sektorilta saatu taloudellinen avustus		OP Ryhmä ei ole saanut taloudellista avustusta julkiselta sektorilta.

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Huomiot
GRI 202: Läsnäolo markkinoilla (2016)			
202-1	Uusien työntekijöiden palkkatasot sukupuolittain paikallisiin minimipalkkoihin verrattuna		OP ei raportoi indikaattoria 202-1, sillä Suomen laki ei määrää vähimmäispalkkaa.
GRI 203: Välilliset taloudelliset vaikutukset (2016)			
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–41	
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)			
205-1	Liiketoimintayksiköt, joille on tehty korruptioon liittyvä riskianalyysi	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Hyvä hallintotapa s.44	a) OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus. Vuonna 2023 korruptioon liittyvät riskit eivät nousseet olennaiseksi riskeiksi yhdessäkään riskikartoituksessa. Merkittävät korruptioon liittyvät operatiiviset riskit vuoden 2023 osalta liittyivät rahanpesuun ja pakotteisiin. Jäännöstasoltaan kriittisiksi operatiivisiksi riskeiksi tunnistettiin riski liiketoimien ja transaktioiden jatkuvaan seurantaan liittyvästä puutteesta ja riski tuntemistietoihin liittyvästä laiminlyönnistä. b) Riskikartoitukset tehdään prosessilähtöisesti, joten tarkkaa tietoa tai kattavuutta näissä ei ole saatavilla organisaatioittain: Korruptioon liittyvien riskianalyyysien lukumäärää ei ole raportoitu.
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 205-2, s. 53	a) ja d) Hyvän liiketavan periaatteet 33 kpl (Keskusyhteisön hallinto) ja 1 603 kpl (Osuuspankkien hallinto) Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen 1 782 kpl (Osuuspankkien hallinto), 33 kpl (Keskusyhteisön hallinto) Hyvän liiketavan periaatteet ja Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen OP:ssa hallinnon opintojen seurantajakso on 1.9.2022–31.8.2023 b) Hyvän liiketavan periaatteet 8 959, 95 % (Keskusyhteisö) 5 657, 99 % (pankit) Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen 2023 8 968, 95 % (Keskusyhteisö), 5 651, 99 % (pankit) C) 91,6 % Supplier Code of Conduct.
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet		Ei tapauksia vuonna 2023.
GRI 206: Kilpailun rajoittaminen (2016)			
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet		Markkinaoikeus on 15.12.2022 antamassaan päätöksessä katsonut, että Isännöintiliitto ja sen hallituksessa edustettuna olleet kuusi yhtiötä ovat syyllistyneet kiellettyyn kilpailijoiden väliseen yhteistyöhön (kartelli) isännöintipalveluiden markkinoilla Suomessa vuosina 2014–2017. OP Koti Kainuussa työskennellyt henkilö on ollut kyseisenä aikana Isännöintiliiton hallituksessa ja markkinaoikeus on määrännyt OP Koti Kainuulle 65 000 euron seuraamusmaksun. Päätös ei ole lainvoimainen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
Ympäristöstandardit			
GRI 302: Energia (2016)			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, s. 54	
302-3	Energiaintensiteetti	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, s. 54	Luku on laskettu koko henkilöstömäärällä (Suomi + Baltia).

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Huomiot
GRI 305: Päästöt (2016)			
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut, s. 49	
305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut, s. 49	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut, s. 49	
305-4	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut, s. 49	Luku on laskettu koko henkilöstömäärällä (Suomi + Baltia).
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ilmasto ja ympäristö, Hiilineutraali OP 2025 s. 32, GRI-tunnusluvut, GRI-raportoinnin perusta ja tunnusluvut, s. 49	
GRI 306: Jätevedet ja jätteet (2020)			
306-2	Jätteet jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	GRI 306-2, s. 55	Vaarallisen jätteen määrä 1 tonni.
GRI 308: Toimittajien ympäristöarviointi (2016)			
308-1	Uudet toimittajat, jotka arvioitiin ympäristökriteereillä	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Hyvä hallintotapa s. 47–48	OP:n hankintaketjujen sopimustoimittajista 91,6 % on sitoutunut Supplier Code of Conduct -vastuullisuusperiaatteisiin.
Sosiaaliset standardit			
GRI 401: Työsuhteet (2016)			
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI-tunnusluvut, s. 55–56	
401-3	Vanhempainvapaa	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI-tunnusluvut, s. 57	
GRI 402: Henkilöstön ja johdon väliset suhteet (2016)			
402-1	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–40	Uudelleenjärjestelytilanteiden osalta niiden piirissä oleviin työntekijöihin nähden menettelytapasäännökset ovat työsopimuslaissa ja yli 20 henkilöä säännöllisesti työllistävien työnantajien osalta yhteistoimintalaissa. Varsinaisista ilmoitusajoista on säädetty vain siltä osin, kuin kyse on yhteistoimintalain piiriin kuuluvan työnantajan kohdalla liikkeenluovutuksesta, sulautumisesta tai jakautumisesta.

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Huomiot
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus (2018)			
403-8	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmän piiriin kuuluvat työntekijät	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 403-8, s. 35, s. 57	
403-9	Työhön liittyvät tapaturmat	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 403-9, s. 35, s. 57	
403-10	Työstä aiheutuneet vahingot terveydelle	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 403-10, s. 35, s. 58	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)			
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 404-1, s. 35, s. 58	
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–40	
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 404-3, s. 58	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet (2016)			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 405-1, s. 58–59	
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: GRI 405-2, s. 60	
GRI 406: Syrjinnän kieltäminen (2016)			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet		Ei tietoon tulleita syrjintätapauksia vuonna 2023.
413-1	Toiminnot, joissa on tehty vuorovaikutusta paikallis-yhteisöjen kanssa, vaikutusten arviointia ja kehitysohjelmia	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Ihmiset ja yhteisöt s. 34–40	
GRI 414: Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi (2016)			
414-1	Tavarantoimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti	OP Ryhmän vuosi 2023 ja vastuullisuus: Hyvä hallintotapa s. 48	
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen (2016)			
415-1	Poliittinen tuki		OP ei tue poliittisia puolueita.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti OP Osuuskunnan johdolle

Olemme OP Osuuskunnan (0242522-1) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet OP Ryhmän vuosiraportissa 2023 esitetyt tietyt vastuullisuuden tunnusluvut (jäljempänä ”Tietyt Vastuullisuustiedot”) 31.12.2023 päättyneeltä vuodelta.

Tietyt Vastuullisuustiedot pitävät sisällään seuraavat tunnusluvut:

- GRI -sisältöindeksissä listattuihin GRI -standardeihin liittyvät raportoidut numeeriset tiedot
- OP1 ”Taloustaito-opetuksen määrä, henkilöitä”
- OP2 ”Digiopastukseen osallistuneiden määrä, henkilöitä”

Johdon velvollisuudet

OP Osuuskunnan johto vastaa Tiettyjen Vastuullisuustietojen sekä niissä esitettyjen väittämien laatimisesta ja esittämisestä raportointikriteeristön (jäljempänä ”Raportointikriteeristön”) eli yhtiön raportointiohjeiden ja GRI Sustainability Reporting Standards -raportointiohjeiston, sekä rahoitettujen

päästöjen laskennan osalta Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) Global GHG Accounting and Reporting Standard (2022) -raportointiohjeiston periaatteiden mukaisesti. Johto vastaa myös OP Osuuskunnan kestävä kehityksen tavoitteiden määrittämisestä suoriutumisen ja raportoinnin osalta, sisältäen sidosryhmien ja olennaisten näkökulmien tunnistamisen, sekä niiden toiminnan johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestelmien perustamisesta ja ylläpitämisestä, joista raportoitu toimintaan liittyvä tieto on saatu.

Meidän velvollisuutemme

Meidän velvollisuutemme on suorittaa rajoitetun varmuuden antava toimeksianto ja esittää toimeksiannon perusteella riippumaton johtopäätös. Olemme suorittaneet varmennustoimeksiannon Tiettyille Vastuullisuustiedoille International Auditing and Assurance Standard Board IAASB:in julkaiseman kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin International Standard on Assurance Engagements ISAE 3000 (uudistettu), Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevan taloudellisen informaation tilintarkastus

tai yleisluonteinen tarkastus, mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Tiettyissä Vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyyttä. Valittujen varmennustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus perustuvat ammatilliseen harkintaan sisältäen arvioinnin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvasta olennaisesta virheellisyydestä. Uskomme, että hankkimamme evidenssi on riittävää ja asianmukaista rajoitetun varmuuden johtopäätöksellemme.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa, ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

KPMG Oy Ab soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Kuvaus suoritetuista toimenpiteistä

Rajoitetun varmuuden antava toimeksianto toteutetaan tekemällä tiedusteluja pääasiassa henkilöille, joiden tehtävänä on laatia esitetyt Tietyt Vastuullisuustiedot, sekä soveltamalla analyttisiä ja muita asianmukaisia evidenssin hankkimismenetelmiä. Olemme suorittaneet toimeksiannossa muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet OP Osuuskunnan johdon jäsentä sekä Tiettyjen Vastuullisuustietojen keräämisestä vastaavia henkilöstön jäseniä;
- Arvioineet Raportointikriteeristön soveltamista Tiettyjen Vastuullisuustietojen esittämisessä;
- Arvioineet Tiettyjen Vastuullisuustietojen keräämiseen ja yhdistelemiseen käytettyjä tiedonhallinnan prosesseja, tietojärjestelmiä ja käytännön menettelytapoja;
- Käyneet läpi esitetyt Tietyt Vastuullisuustiedot ja arvioineet tietojen laatua ja laskentarajojen määrittelyä;
- Testanneet Tiettyjen Vastuullisuustietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa suoritettavat toimenpiteet poikkeavat luonteeltaan ja ajoitukseltaan kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa suoritettavista toimenpiteistä ja ovat niitä suppeampia. Tämän vuoksi rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa saatava varmuuden taso on huomattavasti alempi kuin varmuus, joka olisi saatu suorittamalla kohtuullisen varmuuden antava toimeksianto.

Toimeksiannon luontaiset rajoitukset

Kaikkiin varmennustoimeksiantoihin liittyy luontaisia rajoituksia tarkastellun tiedon valikoivasta testauksesta johtuen. Siten havaitsematta jääneitä väärinkäytöksiä, virheellisyyksiä tai säädöstenvastaisuuksia saattaa esiintyä. Lisäksi ei-taloudelliseen tietoon saattaa liittyä merkittävämpiä luontaisia rajoituksia kuin taloudelliseen tietoon ottaen huomioon sekä sen luonteen että menetelmät, joita käytetään tällaisten tietojen keräämiseen, laskemiseen ja arvioimiseen.

Johtopäätökset

Johtopäätöksemme on tehty toisaalla tässä raportissa esitettyihin seikkoihin perustuen, ja se on niistä riippuvainen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet johtopäätöksemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä.

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, että rajoitetun varmennustoimeksiannon kohteena olleet Tietyt Vastuullisuustiedot eivät olisi olennaisilta osiltaan laadittu Raportointikriteeristön mukaisesti.

Helsinki, 14. maaliskuuta 2024

KPMG Oy Ab

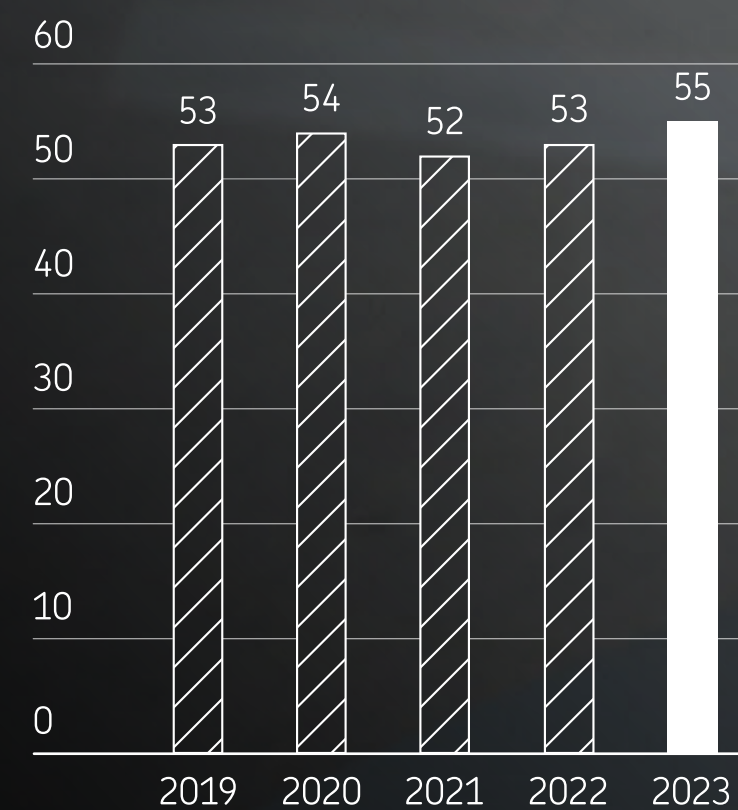
Juha-Pekka Mylén
KHT

Tomas Otterström
Partner, Advisory

Tietotilinpäätös

Data eli tieto on OP Ryhmälle päätöksenteon ja asiakaskeskeisyyden kulmakivi. Tässä osiossa tiivistämme vuoden 2023 keskeisimmät dataan liittyvät kehitysalueet ja sen hyödyntämisen painopisteet.

Digitaalisten kanavien NPS*

* Net Promoter Score (NPS) eli nettosuositeluindeksi mittaa, kuinka todennäköisesti käyttäjä suosittelisi palvelua asteikolla 0–10. Indeksii lasketaan vähentämällä erittäin tyytyväisten suositelijoiden (arvosanat 9–10) osuudesta arvostelijoiden (0–6) osuus.

Data OP Ryhmän ytimessä

Hyödynnämme dataa tavoitteellisesti ja pyrimme luomaan sen avulla arvoa asiakkaillemme, OP Ryhmälle ja toimintaympäristöllemme. Vuosi 2023 oli datan hyödyntämisessä yksi OP Ryhmän historian aktiivisimpia.

Vuonna 2023 hyödynsimme dataa jokaisessa liiketoimintasegmentissä ja tukitoiminnossa, edistimme useita keskeisiä datatyöhön liittyviä kokonaisuuksia ja perustimme liike- ja tukitoimintojen dataroolit. Lisäksi otimme käyttöön OP Data Platformin ja julkaisimme datan ja tekoälyn hyödyntämiseen läpinäkyvyysraportin sekä datavastuullisuuden ja tekoälyn ohjeistuksen. Määrittelimme vuoden aikana myös datan strategiset painopisteemme ensimmäistä kertaa OP Ryhmän historiassa.

Datan strategiset painopisteet

> Hajautettu datakehitys

Pienelle joukolle keskitetyn datan tallentamisen ja hyödyntämisen aika on jäämässä taakse. OP Ryhmän siirtyä keskitetyn datakehittämisen

mallista kohti hajautetumpaa datan johtamisen, hyödyntämisen ja julkaisemisen toimintamallia on edennyt nopeasti. Pilvipohjaisen data-alustamme (OP Data Platform) työvälineitä käytti vuoden 2023 tammikuussa noin 100 viikoittaista käyttäjää ja joulukuussa jo noin 300 viikoittaista käyttäjää. Valtaosan tästä joukosta muodostavat jo aiemmin OP Ryhmässä työskennelleet henkilöt, joille uudet välineet ja osaaminen ovat mahdollistaneet paremman datan arkisen jalostamisen ja hyödyntämisen.

Yksi hajautetun datakehityksen tavoitteistamme on vaikuttavuus, joka muodostuu laadukkaan ja helposti saatavilla olevan datan hyödyntämisestä. Julkaisimme vuonna 2023 OP Data Platformilla ensimmäiset liiketoimintamme ohjaamien kehitystiimien kehittämät datatuotteet. Kyvykkyytemme kehittää

Datan strategiset painopisteet

OP Ryhmän datan strategisten painopisteiden tavoite on tuottaa arvoa asiakkaille ja OP Ryhmälle, varmistaa turvallinen ja tehokas toiminta sekä vahvistaa datakyvykkyyksiä ja niiden mahdollistamaa kilpailuetua.

○ Hajautettu datakehitys

OP:n eri liiketoiminta-alueiden kiinnostus ja kyvykkyys ottaa vastuuta datatuotteiden julkaisusta ja datan hyödyntämisestä on suurempi kuin koskaan. Yhteiset datan hyödyntämisen toimintatavat tukevat aiempaa laajempaa käyttäjäkuntaa.

○ Datan laatu ja läpinäkyvyys

Asiakkaiden ja sidosryhmien halu ymmärtää datan hyödyntämisen tapoja kasvaa. Datan omistajuus ja datan laadun arviointi ovat osa liiketoiminnan arkea. Laadukas data mahdollistaa sen monipuolisen hyödyntämisen turvallisesti sääntelyn huomioiden.

○ Yhteiset pilvityökalut

Hajautettu datakehitys toteutetaan OP Data Platform -data-alustalla. Alusta mahdollistaa datan omistajan aktiivisen roolin esimerkiksi datan laadun seuraamisessa. Alustan teknisissä ratkaisuissa hyödynnetään pilvityökaluja.

○ Uudet osaamiset

Koulutukset ja ammatilliseen verkostoitumiseen perustuva kiltatoiminta rakentavat OP:n uutta dataosaamista. Uusilla Data Officer -rooleilla on merkittävä vastuu oman alueensa dataan liittyvien mahdollisuuksien tunnistamisessa ja velvollisuuksien täyttämässä.

omia datatuotteita on datan hyödyntämisen ja vastuiden toteuttamisen kannalta keskeistä.

> Datan laatu ja läpinäkyvyys

Datan laadun varmennus ja läpinäkyvyys korostuivat vuonna 2023. Olemme panostaneet esimerkiksi tietoarkkitehtuurin ja tiedon omistajuuksien kehitykseen datan ja arkkitehtuuriohjauksen kehittämisen sekä Data Officer -roolien avulla. Liiketoimintojemme toteuttamat uudet datatuotteet ovat luoneet uuden tason myös datan omistajuudelle. Datakokonaisuus on jaettu data-alueisiin eli data domaineihin (ns. looginen taso), tietoa tuottaviin järjestelmiin eli data asetteihin (ns. järjestelmätaso) ja niihin liittyviin rooleihin.

> Yhteiset pilvityökalut

Vuonna 2023 datatuotteita kehittävät ja dataa arjessaan hyödyntävät liiketoimintojen datatiimit kokeilivat työskentelyä uudella pilvipohjaisella OP Data Platformilla, joka mahdollistaa hajautetun työskentelyn datan parissa sekä liiketoimintojen että Kehittäminen ja teknologiat -toiminnon tiimeissä. Aikaisemmin vastuu muun muassa datan julkaisusta on ollut Kehittäminen ja teknologiat -toiminnolla.

Hajautettu työskentelytapa parantaa kykyämme kehittää palveluita ja tuotteita. Kehittäminen ja teknologiat -toiminnon asiantuntijat tukevat liiketoimintojen

asiantuntijoita datan julkaisussa ja hyödyntämisessä. Annoimme OP Data Platformin kaikkien työntekijöidemme käyttöön lokakuussa 2023. Otimme vuoden lopulla käyttöön myös OP:n sisäisen generatiivisen tekoälyn Majun ja siihen liittyvän pakollisen verkkokoulutuksen. Ensimmäisen viikon aikana Majun otti käyttöön noin 1 200 työntekijää.

> Uuden dataosaamisen rakentaminen

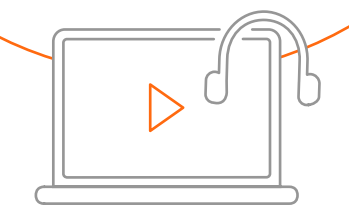
Vuonna 2023 seurasimme uuden dataosaamisen kehittymistä kahdella mittarilla: henkilöstön osallistumisilla dataan liittyviin koulutuksiin ja tapahtumiin sekä datakillan eli oppimisyhteisön jäsenmäärän kehityksellä. Vuoden aikana koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuttiin lähes 2 400 kertaa ja killan jäsenmäärä kasvoi lähes 600 henkilöön. Kiltatoiminnassa eli asiantuntijoidemme ammatillisissa verkostoissa yhteiset mielenkiinnon kohteet kytkevät ihmisiä toisiinsa – kiltalaiset jakavat omia tuoksiaan ja tietoaan samanaikaisesti oppien toisiltaan. Viime vuosina olemme myös panostaneet asiantuntijoiden monipuoliseen koulutustarjontaan esimerkiksi OP Software Academyn kautta.

Datan kehittäjien joukko on laajentunut datatieteilijöistä (Data Scientist) esimerkiksi ohjelmistokehittäjiin. Uudet tiedosta

Osallistumisia dataan liittyviin koulutuksiin ja tapahtumiin vuoden 2023 aikana

2 383

vastaavat päälliköt (Data Officerit) vastaavat omalla alueellaan osaamistarpeiden tunnistamisesta, priorisoinnista ja tarpeisiin vastaamisesta. Datan hyödyntämisen mahdollisuuksien, sääntelymukaisuuden varmistaminen ja kattava datariskien hallinta ovat olennainen osa Data Officerien arkea.

Datavastuullisuuden uudet roolit

Haluamme huolehtia kaikesta OP Ryhmän datasta yhdenmukaisesti. Tiedon laadun ja tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen ovat keskeinen osa datavastuullisuutta. Täydensimme vuoden 2023 aikana tiedonhallintamalliamme esimerkiksi uusilla rooleilla ja selkeämmillä vastuilla. Tavoitteenamme on tarjota liiketoiminnoille paremmat mahdollisuudet tietojensa omistajuuteen.

Esimerkiksi uudet Data Officerit muodostavat data-alueen yhteisen päätöksentekelimien (Data Governance Forum) ja vastaavat tiedonhallinnasta omalla liiketoiminnan

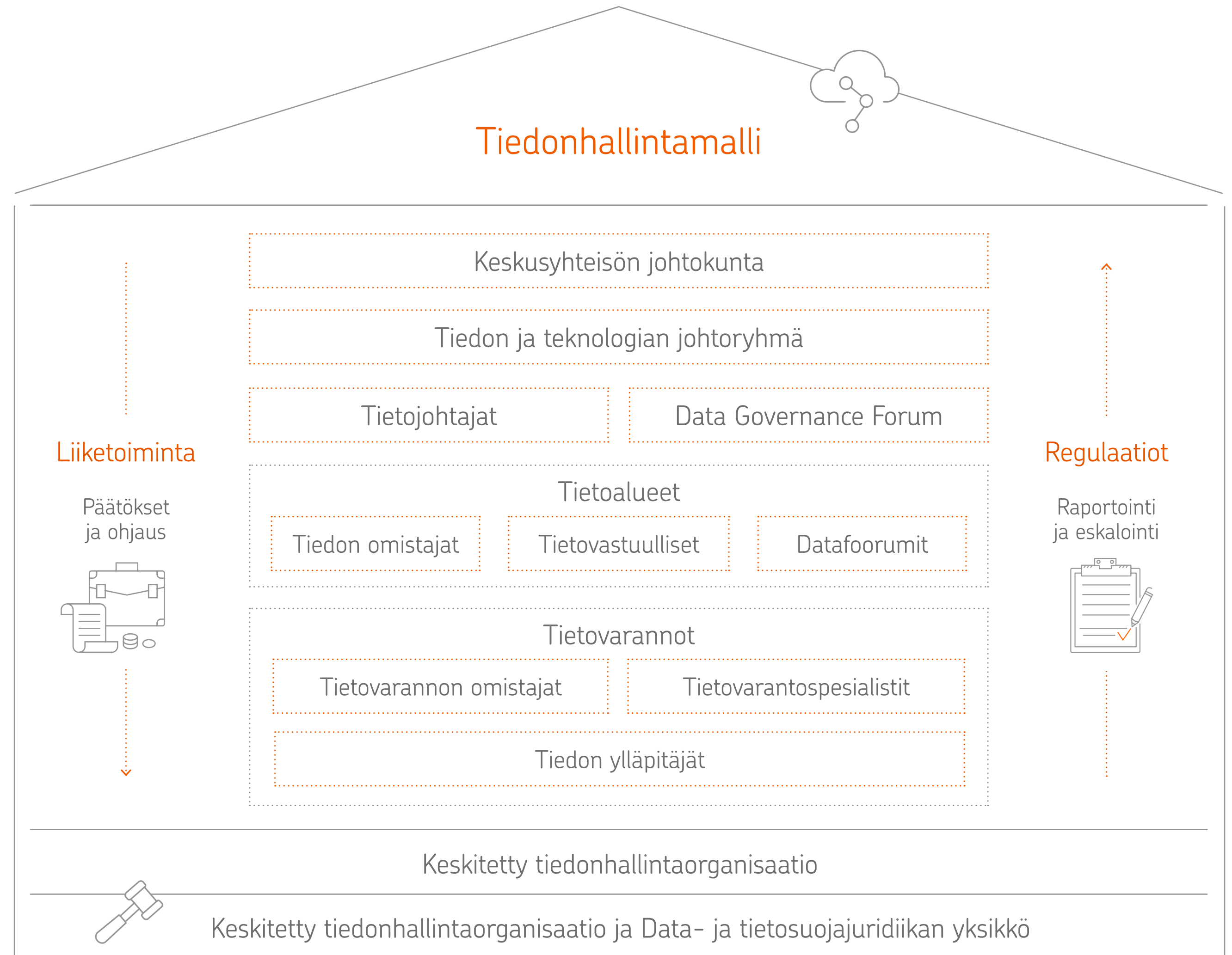
Datan vastuullinen kerääminen ja hyödyntäminen ovat myös keskeinen osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa.

vastuualueellaan. Liiketoimintojen kehitystiemien lisäksi Data Officerien työtä tukevat keskitetty tiedonhallintaorganisaatio sekä Tiedon ja teknologian johtoryhmä.

Liiketoimintojen vastuuta omasta tiedostaan on selkeytetty erottamalla tiedon omistajuus ja tietojärjestelmien omistajuus sekä vastuullisuudet. Ryhmätasolla tietovarannoissa keskitytään teknisempään näkökulmaan tiedosta ja sen laadusta, mikä antaa liiketoiminnoissa tiedon omistajille ja tietovastuullisille mahdollisuuden keskittyä tiedon hallintaan liiketoimintatarpeiden ja -hyötyjen näkökulmasta. Tiedon omistajuuden vastuita on selkeytetty tunnistamalla tietokokonaisuuksia yhteisesti määriteltyihin tietoalueisiin tarkentamalla tietoarkkitehtuuria ja -hierarkiaa.

Etenemme uuden tiedonhallintamallin käyttöönotossa osa-alueittain. Keskitetty tiedonhallintaorganisaatio edistää käyttöönottoa kouluttamalla ja tukemalla uusien roolien omaksumista käytännössä, tarkentamalla vastuualueita sekä tukemalla tiedon määrittelyä ja dokumentointia. Keskitetty organisaatio tukee myös tietovirtojen kuvaamista ja tiedon laadunhallinnan kehittämistä liiketoiminnassa. Seuraamme tiedonhallintamallin käyttöönoton etenemistä aktiivisesti.

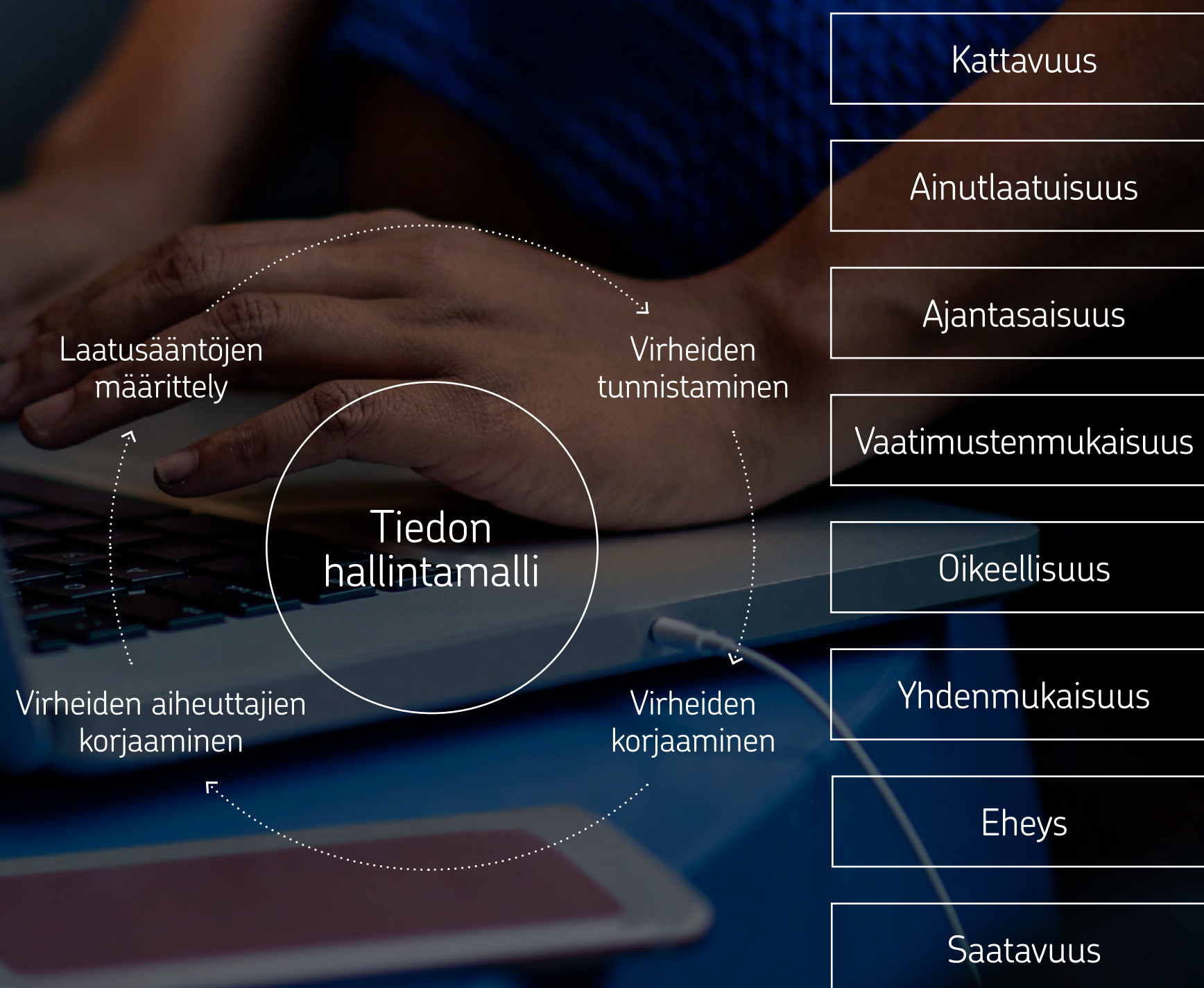
Tiedonhallintamallilla varmistamme, että huolehdimme hallussamme olevista tiedoista vastuullisesti ja sääntelyn vaatimuksien mukaisesti. Tietoon ja tiedon hallintaan kohdistuu

Tiedon laadunhallinnan kokonaisuus OP Ryhmässä

Jatkuva parantaminen

Laadun arviointi

jatkuvasti enemmän sääntelyä ja haluamme varmistaa, että noudatamme sääntelyä kaikessa toiminnassamme. Datan vastuullinen kerääminen ja hyödyntäminen ovat myös keskeinen osa [OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa](#).

Hyödynnämme dataa asiakkaan etu edellä. Pyrimme vastuullisiin ja huolellisiin toimintatapoihin sekä läpinäkyvyyteen tiedon keräämisessä, varastoinnissa ja hyödyntämisessä. Kerromme asiakastietojen keräämisestä, käsittelystä ja hyödyntämisestä läpinäkyvästi. Markkinointimme ja myyntityömme perustuvat tietosuojaselosteissa kuvattuihin asiakastietojen käytön rajauksiin, hyvään markkinointitapaan sekä sääntelyn noudattamiseen.

Datavastuullisella toiminnalla haluamme tuottaa positiivisia vaikutuksia ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Lisätietoa datan avulla tuotetuista vaikutuksista sidosryhmille ja toimintaympäristölle on saatavilla OP Ryhmän arvontuontimallista sivulta [10](#).

Tekoälyn läpinäkyvyys ja ohjeistus

Loimme vuonna 2023 toimintaohjeen tekoälyn käytöstä OP Ryhmässä. Toimintaohjeen tarkoitus on varmistaa, että hyödyimme jatkossakin tekoälyn eduista, käytämme tekoälyä vastuullisesti ja läpinäkyvästi sekä hallitsemme ja minimoimme tekoälyyn liittyvät keskeiset riskit. Toimintaohjeen avulla varmistamme, että käytämme tekoälyä säädösten ja lakien mukaisesti.

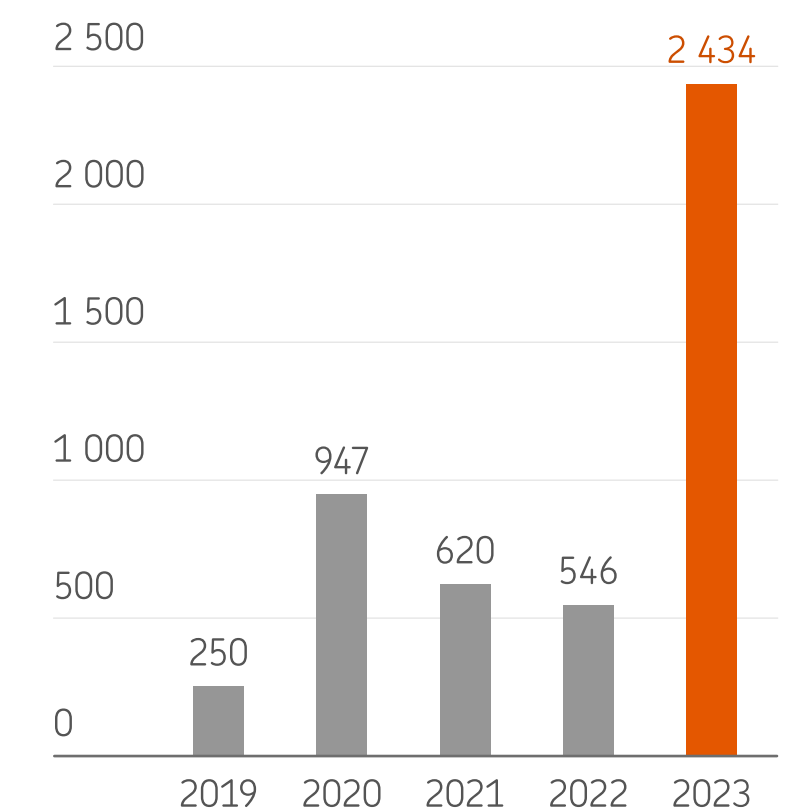
Datavastuullisella toiminnalla haluamme tuottaa positiivisia vaikutuksia ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Tekoälyn hyödyntämiseen liittyvät läpinäkyvyyden, ymmärrettävyyden ja eettisyyden arvioinnit yleistyvät nopeasti tekoälyn käytön lisääntyessä rahoitusalaalla. Asiakkaiden luottamus tekoälyn toiminnan selitettävyyteen, läpinäkyvyyteen ja vastuullisuuteen on toimintamme lähtökohta. Vastuu tekoälyn toiminnan valvonnasta on aina tekoälyn kehittäjällä ja sen hyödyntäjällä.

Hyödynnämme tekoälyä laajasti esimerkiksi petoksien tunnistamisessa, rahanpesun estämisessä, henkilöasiakkaiden tuotesuositteissa, rahoitusmarkkinan kehityksen ennustamisessa ja asuntolainaprosessissa asuntojen arvonnäilyksessä.

OP Ryhmä oli yksi ensimmäisistä [tekoälyn eettiset periaatteensa](#) julkaisseista suomalaisista yhteisöistä vuonna 2018. Vuonna 2023 julkaisimme yhden maailman ensimmäisistä laajasti [tekoälypalvelun toimintaa kuvaavista raporteista](#). Raportissa esitimme OP-mobiilin Talouden tasapaino -palvelun tavan tuottaa datasta hyötyä käyttäjälleen. Käytämme tekoälyn läpinäkyvyyden arvioinnissa mallia, joka rakennettiin vuonna 2022 soveltaen Turun ja Helsingin yliopistojen AIGA-hankekokonaisuuden (Artificial Intelligence Governance and Auditing) tuloksia.

Oma profiili -palvelun kautta itse huolletut asiakastiedot, 1 000 kpl

Datasta arvoa

Hyödynnämme dataa ja teknologiaa ollaksemme asiakkaidemme parempien taloudellisten valintojen valmentaja. Haluamme tuottaa kestäväää arvoa asiakkaillemme, toiminnallemme ja toimintaympäristöllemme.

Suomen suurimpana finanssiryhmänä perustehtävämme on edistää asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Eri liiketoimintomme hyödyntävät Suomen mittakaavassa merkittävää tietopääomaa perustehtävän toteuttamisessa.

Laadukas dataperusta ja yhdistelmä keskitettyjä ja hajautettuja kyvykkyyksiä tukevat liiketoimintojamme ja edistävät niiden välistä yhteistyötä. Kattavaan asiakasymmärrykseen perustuva henkilökohtainen ja digitaalinen palvelu nivoutuvat eri kanavissa toisiinsa.

Asiakaskokemuksen ja palveluiden jatkuvan parantamisen lisäksi data tarjoaa mahdollisuuksia liiketoimintamme kannattavuuden ja tehokkuuden vahvistamiseen. Kehitämme lähes kaikki uudet palvelumme dataa ja analytiikkaa hyödyntäen. Valtaosa palveluistamme on asiakkaan näkökulmasta digitaalisia ja mobiililaitteelta käytettäviä. Perustehtäviä automatisoimalla helpotamme asiakkaidemme arkea ja parannamme asiakaskokemusta.

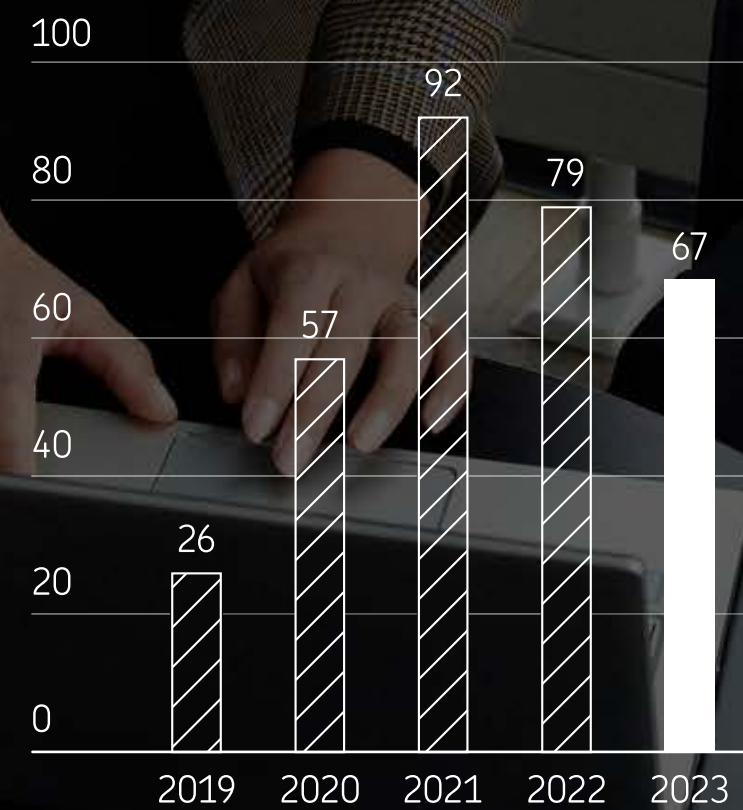
OP Kodin asunnon hintalaskuri -verkkopalvelulla on vuodessa noin

700 000
käyttäjää

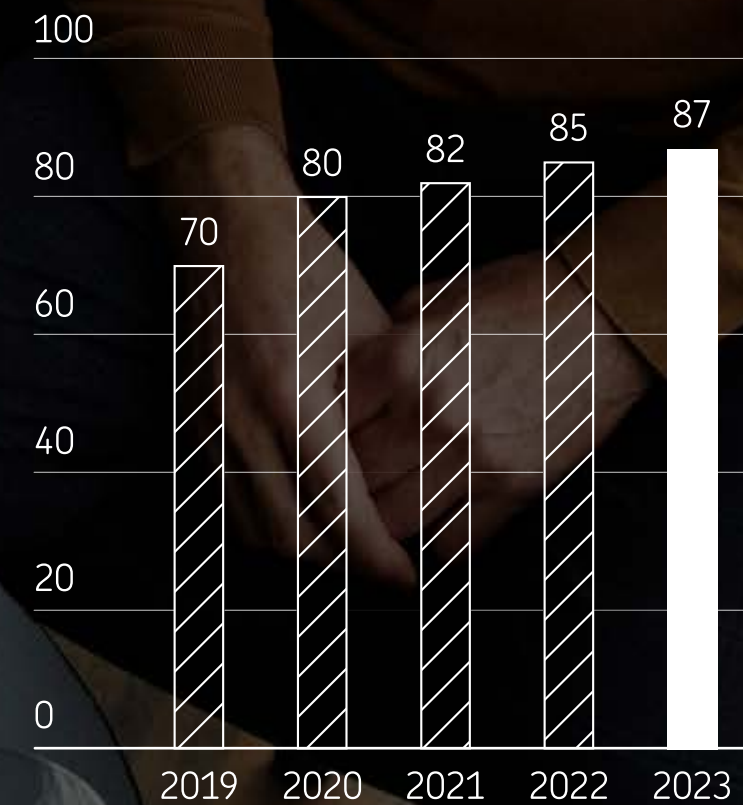
Vastuullisuus eli ESG (Environment, Social, Governance) on kiinteä osa strategiaamme ja toimintaamme. Edistämme vastuullisuusohjelmamme mukaisesti ilmaston ja ympäristön lisäksi myös ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia sekä vahvistamme hyvää hallintotapaa. Vastuullisuusraportointiamme olennaisesti ohjaavat sääntelykokonaisuudet – kuten yritys vastuudirektiivi, kestävyysluokittelu ja kestävyysraportointidirektiivi – tukevat laadukkaaseen dataan.

Vuonna 2023 aikana panostimme erityisesti vastuullisuustiedon tunnistamiseen sekä sen omistajuuden ja hallinnan kehittämiseen. Keräämällä vastuullisuustietoa systemaattisesti, jakamalla sitä OP Data Platformin avulla ja hallitsemalla vastuullisuustiedon kehitysportfolioa olemme vahvistaneet ymmärrystämme omista sekä asiakkaidemme vaikutuksista luontoon ja yhteisöihin. Vastuullisuuteen liittyvän tiedon laadun ja luotettavuuden parannus tuottaa myös strategista arvoa mahdollistamalla kestävämmät ja vastuullisemmat liiketoimintatavat.

Asuntolainahakemusten automaattiset käsittelyt, 1 000 kpl

Opotti-chatbotin ratkaisuaaste, %

OP Ryhmän liiketoimintojen datan hyödyntämisen painopisteet vuonna 2023

Vähittäispankki	Yrityspankki	Vakuutus	
		Vahinkovakuutus	Henkivakuutus
<p>Data mahdollistaa parhaan asiakasymmärryksen, asiakaskokemuksen ja hyödyllisimmät palvelut. Sääntely ja asiakkaan suostumus ohjaavat palveluiden tarjoamista. Datalähtöinen järjestelmäkehitys varmistaa osaltaan tulevaisuuden datakyvykkyudet.</p>			
<p>Panostimme tiedonhallintaan tuottaaksemme datapohjaisia palveluita kustannustehokkaasti ja skaalautuvasti myös tulevaisuudessa.</p> <p>Yksittäiset tekoälyä hyödyntävät palvelut, kuten OP-mobiilin Talouden tasapaino, tavoittivat yli kaksi miljoonaa käyttäjää vuodessa.</p> <p>Korttimaksuissa esimerkiksi kortin turvarajan ylityessä OP-mobiilin digitaalinen assistentti auttaa asiakasta ratkaisemaan asian.</p>	<p>Kehitimme luokittelumalleilla sähköisen valuuttakaupankäynnin hinnoittelua läpinäkyvämmäksi.</p> <p>Keskityimme ennakoimaan varallisuudenhoidon asiakkaidemme tarpeita dataan pohjautuen kohdentaaksemme palveluita entistä paremmin.</p> <p>Tunnistimme liiketoimintariskejä proaktiivisesti systemaattisen tiedonhallinnan ja analytiikan avulla.</p> <p>Jatkoimme ennustavaa analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntäviä kokeiluja ja pilotteja.</p>	<p>Jatkoimme dataan ja analytiikkaan tukeutuvan ylikanavaisen asiakaskokemuksen rakentamista.</p> <p>Toimimme dataan pohjautuvaa automaatiota osaksi korvauskäsittelyä, auttaen mm. asiakkaiden asioinnin sujuvoittamisessa ja vilpillisten toimijoiden tunnistamisessa.</p> <p>Kehitimme kykyjämme tunnistaa asiakkaiden turvatarpeita ja hinnoitella tuotteitamme riskiperustaisesti täyttääksemme yksilölliset tarpeet paremmin.</p>	<p>Kehitimme tiedolla johtamista ja prosessi-tehokkuutta panostamalla pilvipohjaiseen analytiikka-alustaan ja datatuotteisiin.</p> <p>Hyödynsimme prosessiautomaatiota tehostaaksemme toimeksiantojen käsittelyä hoito- ja korvausprosesseissa mahdollistaen laadukkaan, tehokkaan ja läpinäkyvän kokonaisprosessin.</p> <p>Hyödynsimme digimyyynnissä ja markkinoinnissa dataa ja analytiikkaa vastuullisesti: asiakasymmärryksen rakentamisessa, asiakaskokemuksen ja älykkään markkinointi-automaation kehittämisen osana ja strategisessa ja taktisessa päätöksenteossa.</p>
<p>Vastuullisuusdataa (ESG) hyödynnetään kattavasti kestävien tuotteiden ja palveluiden tarjonnassa.</p>		<p>Tarkka ja laaja-alainen asiakkuuksien mittaaminen ja analysointi antaa kaikille OP:laisille mahdollisuuden huomioida asiakkaidemme tarpeet.</p>	

Kyberturvallisuus ja tietosuojan varmistaminen kaikessa toiminnassa.

Datan hyödyntämisen painopisteet

> Vähittäispankki

Vähittäispankki-liiketoiminnalla on pitkä historia datapohjaisten palveluiden hyödyntämisestä. Esimerkiksi Chatbot-palvelumme Opotti on tukenut asiakkaitamme vuodesta 2019. Vuonna 2023 Chatbot Opotti vastasi satoihin tuhansiin asiakkaiden kysymyksiin kuukaudessa. Digitaalisen assistentin käyttötapaukset ja Talouden tasapaino-palvelu ovat myös esimerkkejä asiakkaille näkyvistä palveluista.

Kuluttajien odotukset palveluillemme ovat kasvaneet vuoden aikana ja uskomme, että meneillään oleva tekoälyn hyödyntämisen uusi aalto kiristää kansainvälisten datakeskeisten toimijoiden välistä kilpailua. Vuonna 2023 panostimme merkittävästi modernin datakulttuurin luomiseen, mikä tarkoittaa esimerkiksi uudenlaisten dataroolien tunnistamista, omaksumista ja organisointia koko liiketoiminnassamme. Näin varmistamme datan laadun, ajantasaisuuden ja saatavuuden.

> Yrityspankki

Viimeisen kolmen vuoden aikana Yrityspankki-segmentissä on tehty lukuisia ennustavaa analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntäviä kokeiluja ja pilotteja. Ennakoimme

varallisuudenhoidon asiakkaidemme yksilöllisiä tarpeita datan avulla. Tilastollisia tekoälymalleja hyödyntämällä tunnistamme, mistä tarjoamistamme tuotteista ja palveluista asiakkaamme hyötyisivät eniten. Kokemukset mallista ovat olleet rohkaisevia. Korvasimme myös vuonna 2023 sähköisen valuutakaupankäynnin teknisen ratkaisun uudella tekoälypohjaisella asiakkaiden ryhmittelyn mahdollistavalla ratkaisulla.

> Vahinkovakuutus

Data on merkittävässä roolissa Pohjola Vakuutuksen uudessa arvolutauksessa: Ennakoimme ja autamme kohti turvattua tulevaisuutta.

Vuonna 2023 teimme korvauskäsittelyn automaatioon liittyviä uudistuksia. Parhaimmillaan asiakas saa automaation avulla vahinkoonsa apua sekunneissa: esimerkiksi Chatbot Viljo vastasi kuukausittain yli sataan tuhanteen vahinkoavun asiakkaiden kysymykseen. Otimme isoja edistysaskelia myös esinevahinkojen älykkään vahingonhoidon alueella, jossa entistä suurempi osuus esinevahinkojen korvaushakemuksista käsitellään automaattisesti.

Lanseerasimme syksyllä OP Yrityspankin kanssa yhteistyössä OP Sujuvat kaupat-palvelun, joka on uusi yksityishenkilöiden välisestä autokaupasta turvallisempaa ja sujuvampaa tekevä digipalvelu. Kuluttajat voivat palvelun kautta hakea OP:lta

rahoitusta, ottaa ajoneuvolle Pohjola Vakuutuksen tarjoaman vakuutuksen ja maksaa helposti, sujuvasti ja turvallisesti.

> Henkivakuutus

OP Henkivakuutus on panostanut vahvasti datakyvykkyyksiin. Vuoden 2023 aikana toteutimme uusia analytiikan käyttötapauksia muun muassa myynnin, prosessitehokkuuden sekä sisäisten kontrollien alueilla. Digimyyntissä ja markkinoinnissa hyödynnämme dataa ja analytiikkaa vastuullisesti asiakasymmärryksen rakentamisessa, asiakaskokemuksen kehittämisessä sekä päätöksenteossa.

Prosessiautomaatiota hyödyntämällä tehostamme toimeksiantojen käsittelyä hoito- ja korvausprosesseissa, mikä mahdollistaa laadukkaan, tehokkaan ja läpinäkyvän kokonaisprosessin. Erityisesti korvausprosesseissa robotiikan hyödyntäminen on mahdollistanut korkean automaatioasteen. Tietyissä asiakkaiden toimeksiantoissa on saavutettu jopa yli 90 prosentin automaatioaste.

Mobiilikanavien suosio

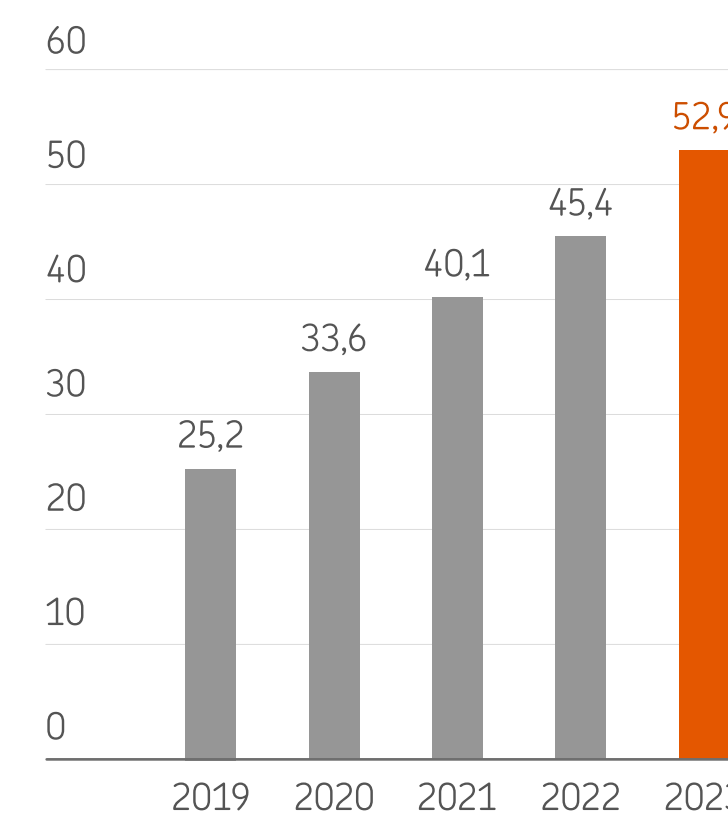
Asiointi digitaalisissa kanavissa jatkoi kasvuaan vuonna 2023. Mobiilin merkitys päivittäisasiainnoinnin kanavana vahvistui edelleen, ja keskimääräiset kuukausittaiset kirjautumiset lisääntyivät erityisesti OP-yritysmobiilissa. Strategiaansa pohjautuen OP Ryhmä kehittää

kaikki uudet palvelunsa ensisijaisesti mobiililaitteilla käytettäviksi. Tavoitteemme on erottua markkinoilla kaikissa kanavissa sujuvimman palvelun tarjoavana toimijana.

Digitaalisten palveluiden suunnitteluperiaatteissamme korostuvat asiakaslähtöisyys ja vahva tietoturvasuus. Suunnittelu-periaatteet varmistavat, että kehitämme palveluita helppokäyttöisiksi, hyödyllisiksi ja turvallisiksi. Saavutettavuus on keskeinen osa palveluidemme kehittämistä.

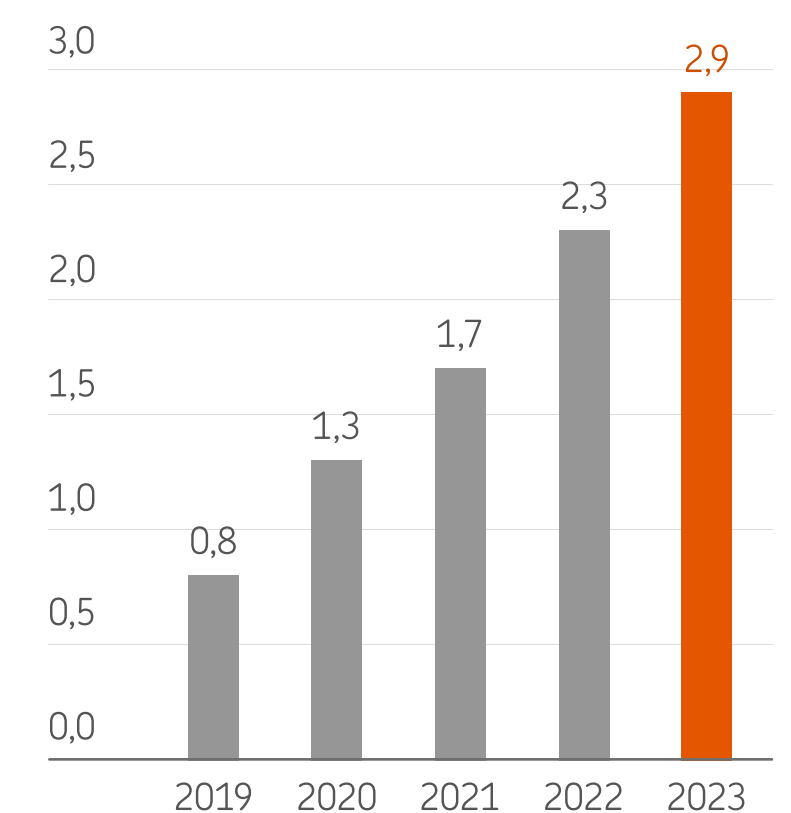
OP-mobiilin käyttö*

miljoonaa kirjautumista kuukaudessa keskimäärin

OP-yritysmobiilin käyttö

miljoonaa kirjautumista kuukaudessa keskimäärin

* OP-mobiilin palvelut yritysasiakkaille avattiin marraskuussa 2022.

Kyberturvallisuus ja tietosuoja

Kyberturvallisuusympäristössä tapahtui vuonna 2022 merkittävä muutos sen jälkeen, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Sodan seurauksena Euroopan turvallisuustilanne on muuttunut merkittävästi ja Suomessa kyberrikollisuuden uhka on ollut kohonneella tasolla. OP Ryhmä suojaa toimintaansa sekä asiakkaidensa ja muiden sidosryhmiensä tietoja ylläpitämällä vahvaa digitaalista infrastruktuuria, tietoturvaosaamista ja kybervarautumista.

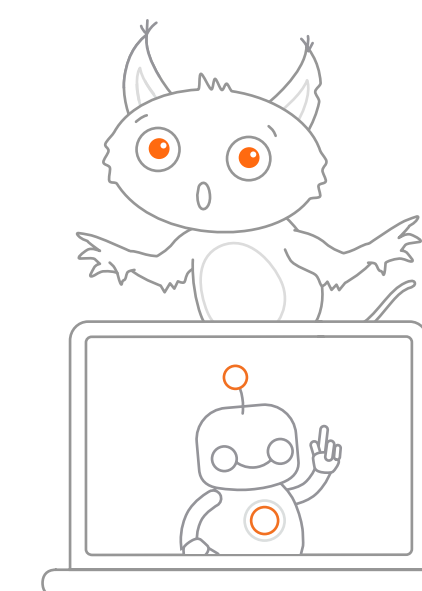
Kyberturvallisuus

Vuoden 2023 aikana yhteistyö viranomaisten kanssa sekä toimialan sisällä Suomessa että Pohjoismaissa tiivistyi merkittävästi. Tiivistetty yhteistyö osoittautui tehokkaaksi tavaksi ylläpitää koko finanssialan häiriönsietokykyä kyberhyökkäyksiä vastaan.

Olemme OP Ryhmässä kehittäneet kyberturvallisuutta pitkäjänteisesti kyberriskit sekä ulkoisen uhkakuvan jatkuvan muutoksen huomioiden. Varmistamme toimintamme tasokkuuden jatkuvalla harjoittelulla ja testaamisella. Ylläpidämme osaamistamme riittäväällä resurssoinnilla. Torjuttujen hyökkäysten ja järjestelmiin liittyvien haavoittuvuuksien

analysoinnin perusteella osaamisen, prosessien ja teknologioiden yhteinen reagointinopeus ja torjuntakyky ovat meillä hyvällä tasolla.

Vuoden aikana palvelunestohyökkäykset lisääntyivät Suomessa, ja näitä kohdistui myös OP Ryhmän palveluihin. Vaikutukset palveluidemme saatavuudelle jäivät lyhytaikaisiksi ja vähäisiksi. Kykymme suojautua ja torjua palvelunestohyökkäyksiä on erinomaisella tasolla. Palvelunestohyökkäysten lisäksi kalasteluviestit, joilla kyberrikolliset pyrkivät tekemään tietomurtoja, lisääntyivät vuoden aikana. Tiedotimme vuoden 2023 lopulla tietomurrosta, joka kohdistui työntekijämme sähköpostiin. Murron seurauksena ulkopuolinen taho sai mahdollisesti haltuunsa

OP:n kokonaisasiakasmäärään suhteutettuna pienen, rajatun asiakasjoukon henkilötietoja. Tietomurto ei ole kohdistunut OP:n varsinaisiin asiakastietojärjestelmiin tai niissä oleviin tietoihin, vaan yksittäisen työntekijän sähköpostiin. Tietomurto toteutettiin käyttämällä hyvin edistyneitä ja vaikeasti havaittavaa kaksivaiheisen tunnistautumisen ohittamista mahdollistavaa hyökkäystekniikkaa. Kyseinen tapaus on osa tietojenkalastelukampanjaa, josta Traficom alainen Kyberturvallisuuskeskus varoitti organisaatioita syksyllä 2023.

Jatkamme kyberturvallisuuden kokonaisvaltaista kehittämistä ja toimintakykyämme ylläpitoa. OP Ryhmän, finanssialan ja viranomaisten jatkuvasta varautumisesta huolimatta kyberhyökkäysten ja muiden operaatioiden riski on edelleen koholla.

> Kyberturvallisuuden hallinta ja kyberturvallisuusstrategia

Kyberturvallisuudella hallitsemme OP Ryhmään kohdistuvia tietoturvariskejä, suojaudumme sisäisiltä ja ulkoisilta kyberuhilta, havaitsemme mahdolliset tietoturva-poikkeamat ja määrittelemme, miten niihin tulisi reagoida. Kyberturvallisuuden kokonaisvaltainen hallintamme sisältää henkilöstön koulutuksen ja osaamisen ylläpidon, tietoturvallisten kehittämisen toimintatavat ja kyvykkyydet,

Lue lisää

[OP Ryhmän kyberturvallisuuden hallinnasta](#)

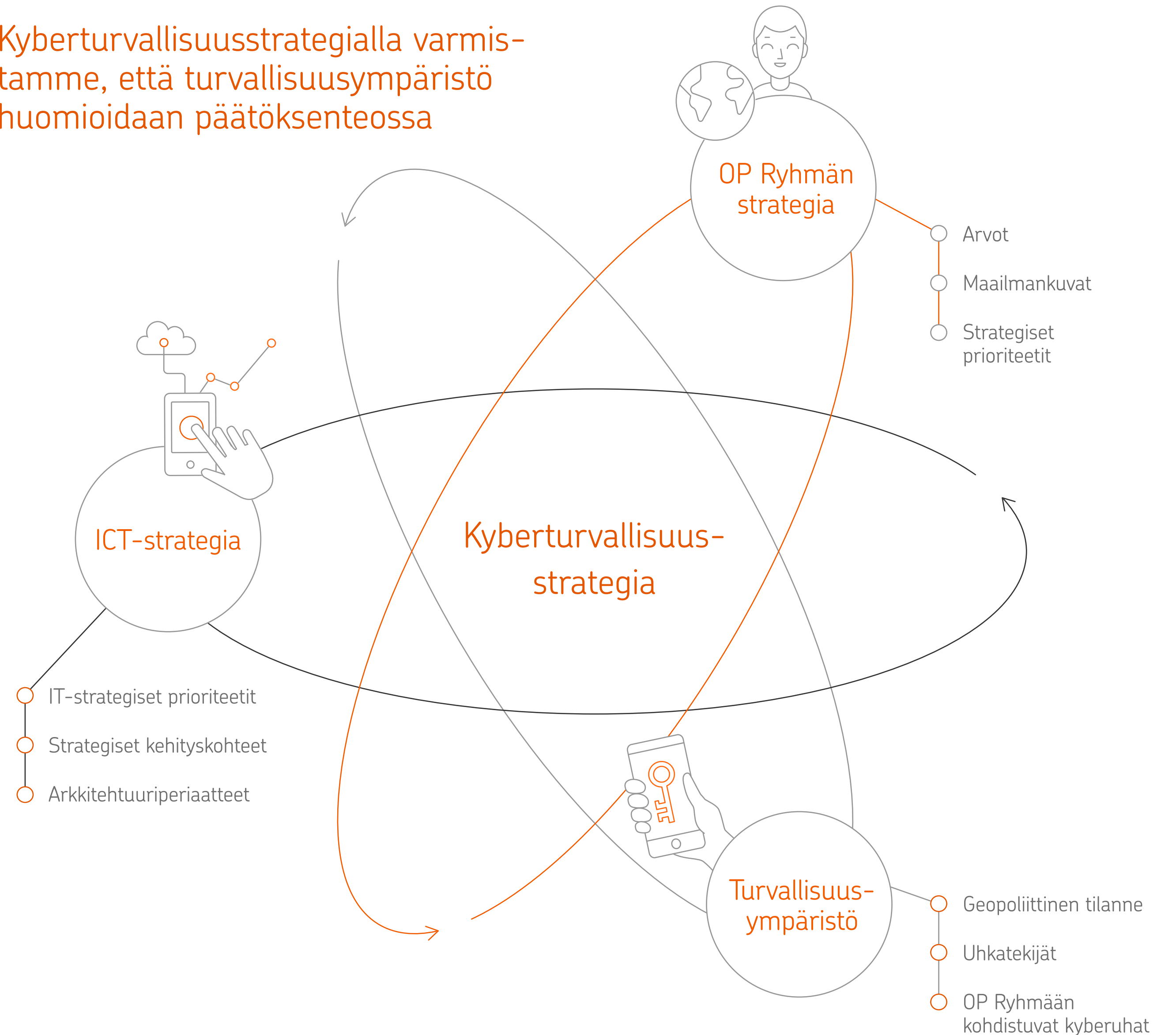
tietojärjestelmien ja tietoliikenteen kerroksittaisen suojaamisen tietoturvakyvyyksien, jatkuvuuden varmistuksen ja jatkuvan testauksen. Vuonna 2023 teimme panostuksia muun muassa uhkien tiedustelun kehittämiseen.

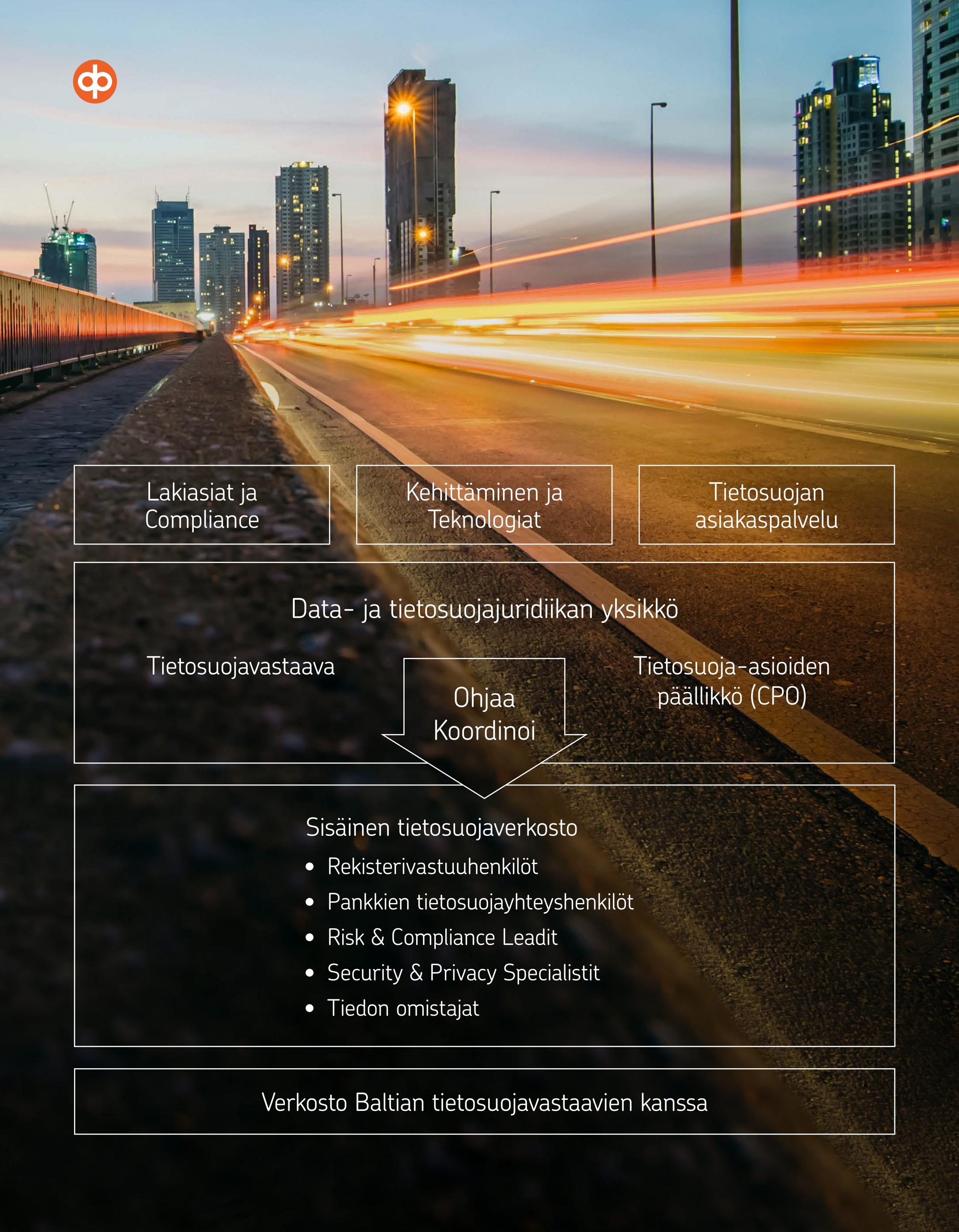
Kyberturvallisuuden hallinta vaatii jatkuvaa kehittymistä ja uudistumista, jotta pystymme huomioimaan toimintaympäristön ja uhkakuvien muutokset. Kyberturvallisuuden kehittämistyötämme ohjaa strategiakolmikko: OP Ryhmän strategia, ICT-strategia ja Kyberturvallisuusstrategia. Kyberturvallisuusstrategiamme koostuu muun muassa geopolittisesta tilanteesta, yleisistä uhkatekijöistä, kyberuhkista ja niiden tilanteesta, tietoturvariskeistä, ulkoisista vaatimuksista. Strategia sisältää erityisesti lainsäädännön ja regulaatioiden asettamat vaatimukset ja tietoturvan parhaista käytännöistä.

Tietosuoja

Vuonna 2023 työtämme tietosuojan parissa määrittä valmistautuminen odotettavissa olevaan uuteen sääntelyyn. Datan ja erityisesti henkilötietojen käsittely on ollut säänneltyä jo pitkään. Sääntely laajenee voimakkaasti lähivuosina ja esimerkiksi niin kutsuttu Big Five -sääntöpaketti on merkittävä kokonaisuus. Sääntöpakettilla tavoitellaan muun muassa entistä

Kyberturvallisuusstrategialla varmistamme, että turvallisuusympäristö huomioidaan päätöksenteossa

Lakiasiat ja Compliance

Kehittäminen ja Teknologiat

Tietosuojan asiakaspalvelu

Data- ja tietosuojajuridiikan yksikkö

Tietosuojavastaava

Ohjaa
Koordinoi

Tietosuoja-asioiden päällikkö (CPO)

Sisäinen tietosuojaverkosto

- Rekisterivastuuhenkilöt
- Pankkien tietosuojayhteyshenkilöt
- Risk & Compliance Leadit
- Security & Privacy Specialistit
- Tiedon omistajat

Verkosto Baltian tietosuojavastaavien kanssa

toimivampia datan sisämarkkinoita EU:ssa ja datan parempaa hyödyntämistä varmistaen samalla kansalaisten oikeudet. Tulevaisuudessa finanssialaa koskee myös oma data-alueen erityissääntely, esimerkiksi tietojen jakamiseen liittyen (Open Finance -sääntely). Perustimme keväällä 2023 tähän sääntelyyn erikoistuvan data- ja tietosuojajuridiikan yksikön osaksi ryhmätasoisista Lakiasiat & Compliance -toimintoa.

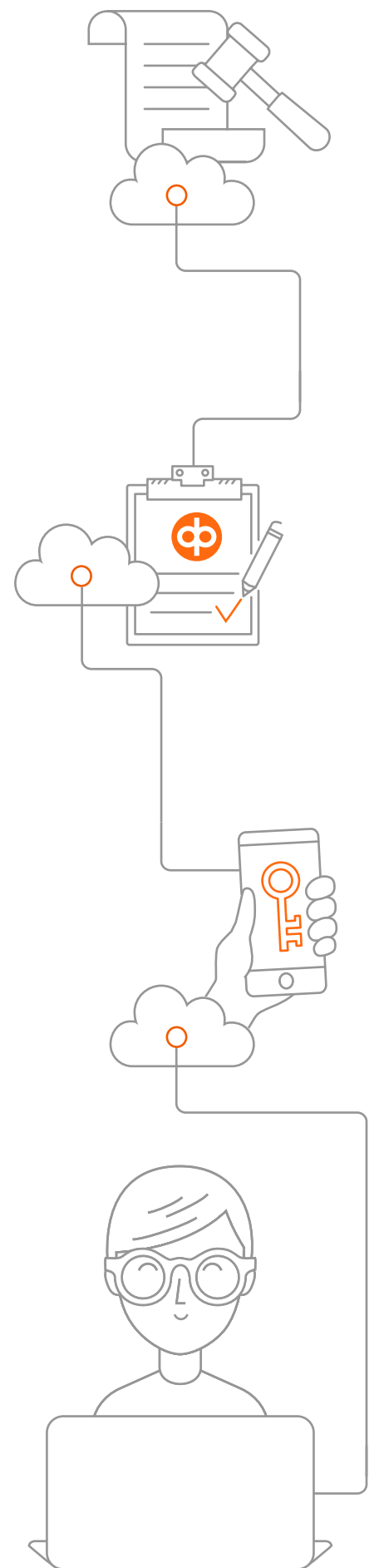
EU:n tietosuoja-asetus (GDPR) täytti viisi vuotta keväällä 2023, ja tämän myötä EU:ssa käynnistettiin myös GDPR:n toimivuutta koskeva arviointityö. Osallistuimme arviointityöhön kommentoimiseen sekä kansallisten että kansainvälisten etujärjestöjensä kautta. Tietosuoja-asetus on osoittautunut monelta osin toimivaksi, mutta myös kehittämistarpeita on havaittu. OP Ryhmän tietosuojavastaava nimitettiin vuonna 2023 Finanssialan Tietosuojatyöryhmän puheenjohtajaksi, mikä osaltaan vahvistaa rooliaamme yhteiskunnallisena vaikuttajana data-asioissa.

GDPR:ää pidetään yleisesti ottaen tulkinanvaraisena, minkä vuoksi sen soveltamiseen liittyy ajoittain oikeusepävarmuutta. Asetelma tuottaa ajoittain rekisterinpitäjäorganisaatioille tarvetta käsitellä asioita tietosuojaviranomaisen sekä mahdollisesti myös hallintotuomioistuinten kanssa sääntelyn tulkintatapojen selvittämiseksi. Suomen kansallinen tietosuojaviranomainen (eli Tietosuojavaltuutetun toimisto) oli vuoden 2023 aikana OP Ryhmään

yhteydessä kaikkiaan 17 asiassa. Tietosuoja- viranomainen antoi OP Ryhmälle henkilö- tietojen käsittelyyn liittyvää ohjausta yhden asian käsittelyn yhteydessä. OP Ryhmään ei kohdistunut hallinnollisia seuraamus- maksuja tai muita tietosuojaviranomaisen korjaavia toimenpiteitä. Vuonna 2023 OP Ryhmän yhteisö on ollut mukana yhdessä kansallisessa hallintotuomioistuinasiaassa sekä yhdessä Euroopan unionin tuomioistui- messa käsitellyssä asiassa.

> Tietosuojan toteuttaminen ja tietosuojaorganisaatio

OP Ryhmässä toteutetaan tietosuoja-ryh- mätasoisien linjausten, ohjeiden sekä vahvan sisäisen yhteistyömallin kautta. Uusi data- ja tietosuojajuridiikan yksikkö toimii liiketoimin- tojen tukena ja neuvoo niitä laaja-alaisesti. Yksikkö vastaa tietosuojalainsäädännön tulkin- nasta, laatii ohjeita sekä tekee henkilötietojen käsittelyä koskevat vaikutustenarvioinnit (Data Protection Impact Assessment, DPIA). Yksikkö ylläpitää kokonaiskuvaa OP Ryhmän henkilötietojen käsittelytoimista ja raportoi tietosuojariskeistä johtamisjärjestelmän mukaisesti yhdessä OP Ryhmän tietosuo- javastaavan kanssa. Yksikkö toimii myös tiiviissä yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa. Tällaisia sidosryhmiä ovat muun muassa OP:n kyberturvallisuus, tiedonhal- linta, liiketoimintojen tiedon omistajat

Vuonna 2023 liiketoimintasegmentit jatkoivat toimenpiteitä, jotka vahvistavat liiketoimintojen kykyä toteuttaa tietosuojavaatimuksia ja yleisesti tietosuojaan liittyvää riskienhallintaa.

ja osuuspankkien tietosuojan yhteyshenkilöt. OP Ryhmän henkilötietojen käsittelyn hallintamalli on sovitettu yhteen OP Ryhmän yleisen tiedonhallintamallin kanssa.

OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutustoiminnassa tietosuojan asiakaspalvelutehtävät on keskitetty erilliselle tietosuojan asiakaspalvelutiimille. Lisäksi kukin liiketoimintasegmentti vastaa oman toimintansa ja kehityshankkeidensa korkeasta tietosuojatasosta. Keskitetty data- ja tietosuojajuridiikan yksikkö tukee tarvittaessa liiketoimintojen tietosuojatekemistä. Vuonna 2023 liiketoimintasegmentit jatkoivat toimenpiteitä, jotka vahvistavat liiketoimintojen kykyä toteuttaa tietosuojavaatimuksia ja yleisesti tietosuojaan liittyvää riskienhallintaa. Liiketoimintasegmentit perustivat esimerkiksi uusia tietosuojan Product Owner -rooleja tietosuojaan liittyvän riskienhallinnan tehtäviin.

OP Ryhmän sisäisen valvonnan prosessit ohjaavat tietosuojan toteutumisen valvontaa. Käytännössä liiketoimintojen lisäksi tietosuoja-asioiden valvontaa tekevät myös muun muassa OP Ryhmän tietosuojavastaava, Compliance-toiminto ja Sisäinen tarkastus.

Tietosuoja on osa jokaisen OP:laisen osaamista ja arkea. Yhteinen tietosuojakulttuurimme luo vahvaa ja monikerroksista suojaa ja mahdollistaa nopean reagoinnin muutoksiin. Toteutamme ja kehitämme tietosuojaa kaikilla toiminnan tasoilla. Tietosuojaorganisaation, liiketoimintojen ja riskienhallinnan sekä valvonnan roolien välinen yhteistyö on erittäin tiivistä.

> Tietosuojaan liittyvät tilastot

OP Ryhmän muodostavat itsenäiset osuuspankit sekä niiden omistama keskusyhteisö OP Osuuskunta tytär- ja lähiyhteisöineen. Liiketoimintamme on jaettu kolmeen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Vähittäispankki, Yrityspankki ja Vakuutus. Rakenteestamme johtuen ryhmässä on satoja yhteisöjä, joista kukin toimii itsenäisenä rekisterinpitäjänä. Ylläpidämme myös satoja erillisiä henkilörekistereitä.

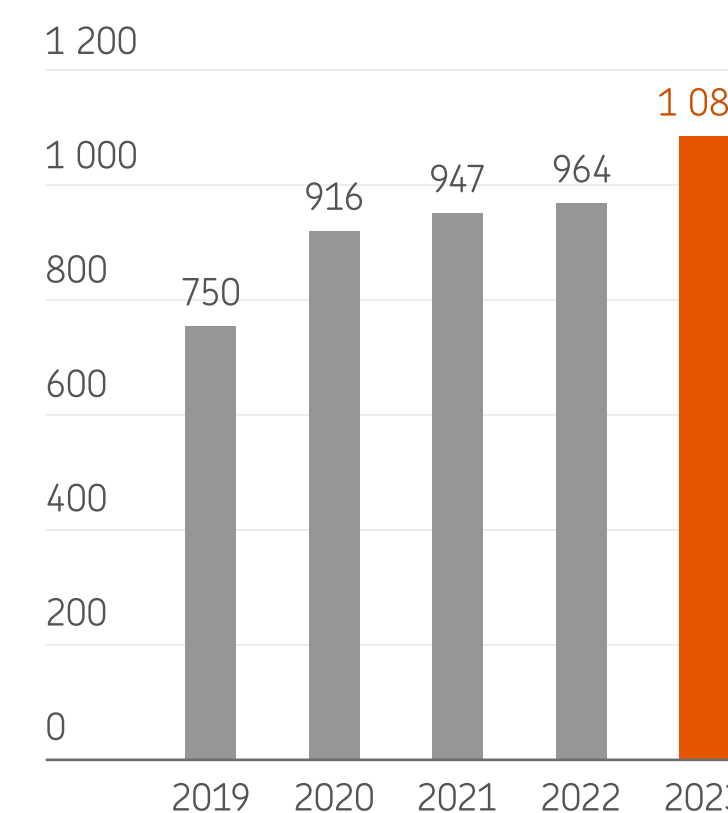
Tietosuojan asiakaspalvelutiimi vastaa rahoitus- ja vakuutustoiminnan asiakkaidemme tietosuojapyyntöjen käsittelystä. Suurin osa asiakkaiden tietosuojapyynnöistä koskee omien tietojen tarkastamista. Vuonna 2023 käsitelimme tällaisia tarkastuspyyntöjä 352 kappaletta.

Vuonna 2023 vastaanotimme 22 perusteluksi todettua asiakasvalitusta, jotka liittyivät asiakkaiden henkilötietoihin tai yksityisyydensuojaan. Kokonaismäärän laskennassa samasta tapahtumasta (esimerkiksi postitusvirhe) johtuneet asiakasvalitukset on laskettu yhdeksi valitukseksi.

Reagoimme tietosuoja-asetuksen mukaisesti henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin välittömästi. Käsittelemme jokaisen tietoturvaloukkauksen keskitetysti tietoturvaloukkausten hallintamallimme mukaisesti. Samalla arvioimme myös tarpeen ilmoittaa loukkauksesta tietosuojavaltuutetulle ja

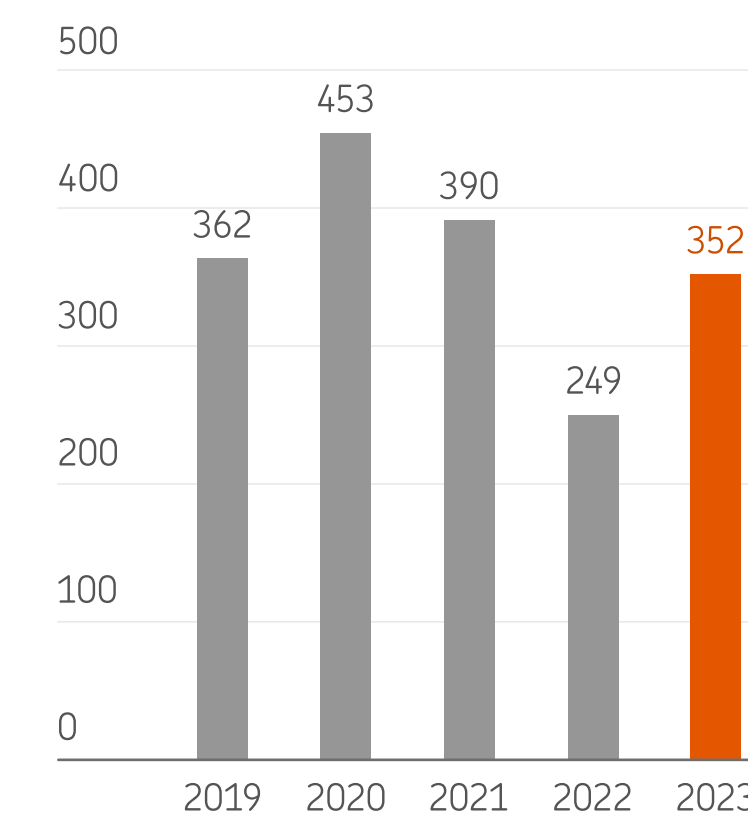
loukkauksen kohteena oleville rekisteröidyille. Vuonna 2023 havaitsimme toiminnassamme yhteensä 1 081 tapausta, jotka luokitellaan henkilötietojen tietoturvaloukkaukseksi tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Määrä sisältää myös inhimillisistä virheistä johtuneet tapaukset, joista emme arvioi aiheutuvan riskiä asiakkaillemme. Tiedotimme vuoden 2023 lopulla tietomurrosta, joka kohdistui työntekijämme sähköpostiin. Murron seurauksena ulkopuolinen taho sai mahdollisesti haltuunsa OP:n kokonaisasiakasmäärään suhteutettuna pienen, rajatun asiakasjoukon henkilötietoja. Lue lisää sivulta [46](#).

OP Ryhmän tunnistamat tietoturvaloukkaukset, kpl

Omien tietojen tarkastuspyynnöt, kpl

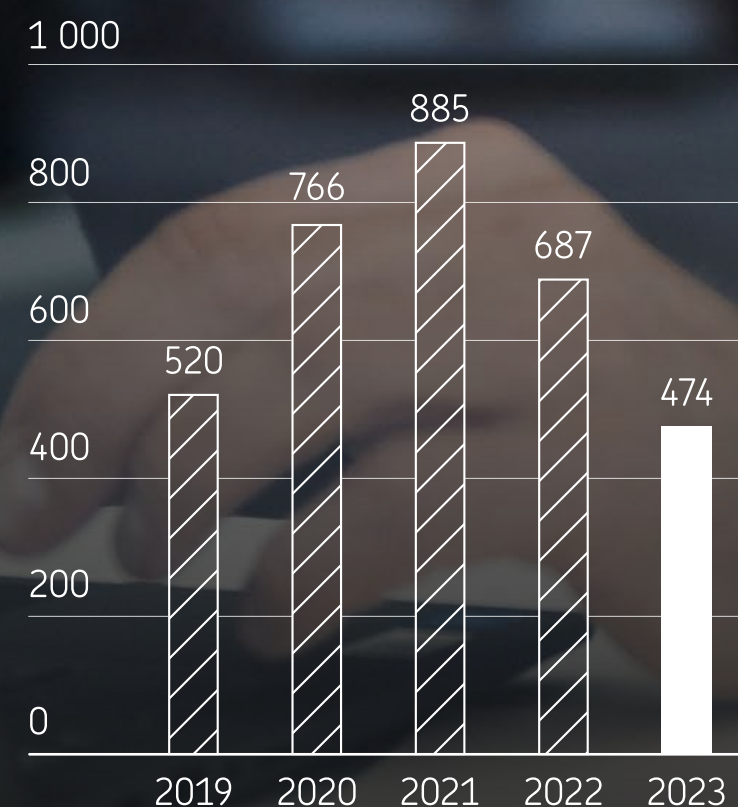
rahoitus- ja vakuutustoiminnassa

Tietotase ja tunnusluvut

Datapohjainen arvonluonti perustuu OP Ryhmän tietotaseeseen ja tasapainoiseen johtamiseen. Tietotaseessa esittelemme sisäistä ja ulkoista tietopääomaamme ja tietovarojamme eli tietopääomaa hyödyntäviä digitaalisia palveluita, tuotteita ja prosesseja.

Analyttisten tietokantojen sisältämä datamäärä, teratavua

Datan kehitys- ja jalostustehtävissä toimivat OP:n henkilöt keskusyhteisössä

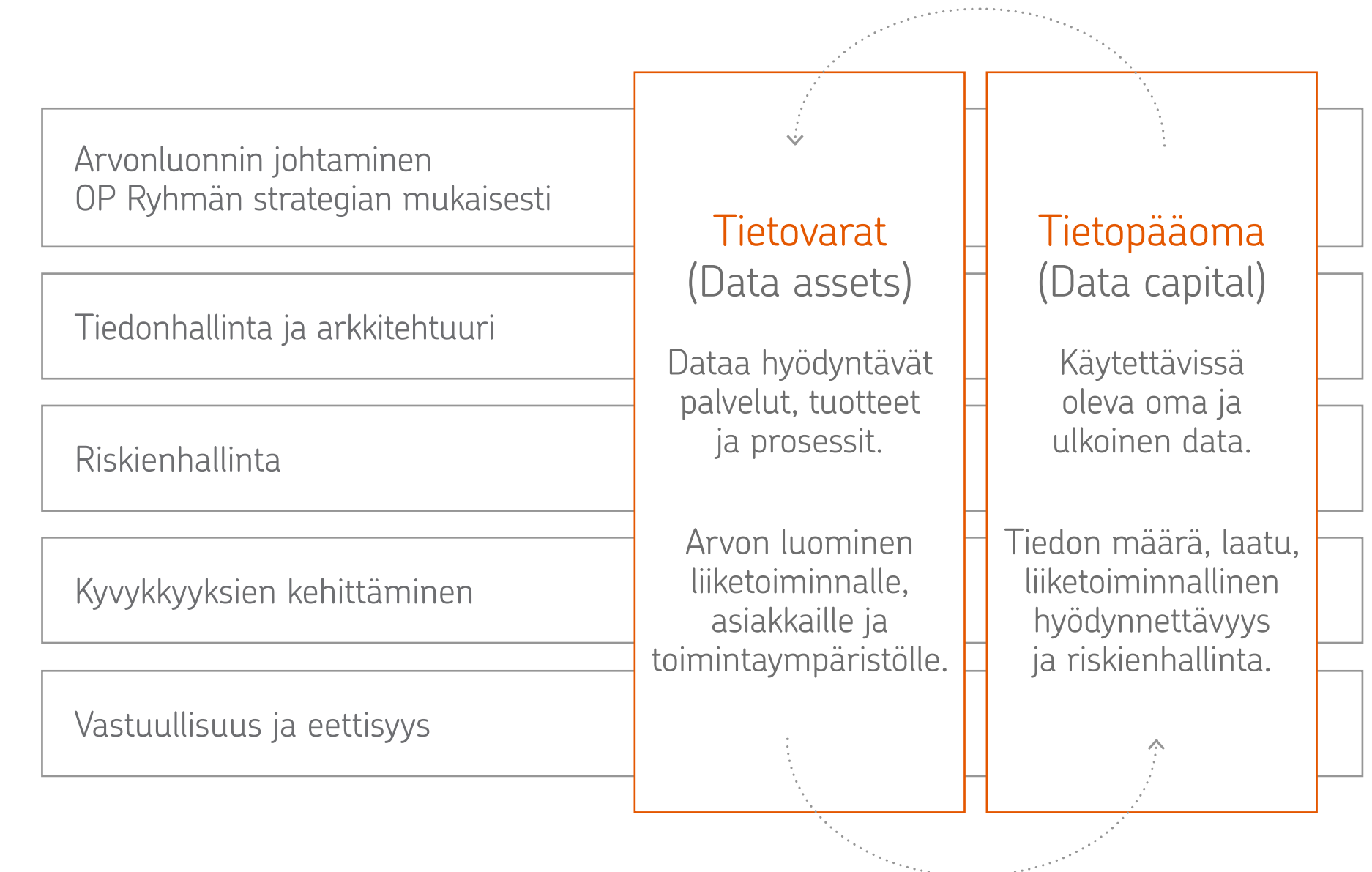
782
(629)

Tietotase

Tietotaseessa yhdistyvät tietopääomassa tapahtuva datan määrän, laadun ja elinkaaren johtaminen sekä tietovarossa tapahtuva datan arvonluonnin johtaminen OP Ryhmän palveluissa, tuotteissa ja prosesseissa. Tietotaseen tasapaino mahdollistaa kestävästi kasvavan arvonluonnin.

Tietotaseemme vahvistui vuonna 2023. Tietovarojen puolella digitaalisten palveluidemme käyttömäärät kasvoivat ja otimme käyttöön uusia dataa hyödyntäviä palveluita. Tietopääoma-alueella esimerkiksi ESG:hen liittyvä tietopääoma kasvoi voimakkaasti vuoden aikana.

Tietotase yhdistää datan ja sen hyödyntämisen

OP Ryhmän tietotase 2023

	Tietovarot Data Assets	Tietopääoma Data Capital
Määritelmä	OP Ryhmän palvelut, tuotteet ja prosessit, jotka tuotetaan tietopääomaa hyödyntämällä	OP Ryhmän käytettävissä oleva oma ja ulkoinen data
Päämäärä	Datan liiketoiminnallisen arvon ja asiakashyödyn johtaminen	Datan laadun, määrän, hyödynnettävyyden ja riskienhallinnan johtaminen
Toimintamallit	Asiakas- ja liiketoimintaprosessit	Tiedon laadun hallinta- ja korjausprosessi Tiedonhallinta
	Analyysi-, päätöksenteko- ja riskienhallintaprosessit Tietosuoja- ja tietoturvan toimintamallit	
Palvelut asiakkaille (esimerkkejä)	<p>Yleiset palvelukanavat Verkko- ja mobiilipalvelut Asiakaspalvelu ja -neuvonta</p> <p>Yritysasiakkaiden palvelut OP Yritystalous API-rajapintapalvelut Reaaliaikamaksamisen palvelut OP Monipankkipalvelu OP Lasku OP Rahoitus</p> <p>Henkilöasiakkaiden palvelut Oma profiili Talouden tasapaino -palvelu Digitaalinen asuntolainapalvelu OP Lasku OP Rahoitus OP Sijoituskumppani OP Monipankkipalvelu Mihin sijoittaa juuri nyt -palvelu Opotti-chatbot Viljo-chatbot Digitaaliset apurit Asunnon hinta-arviolaskuri</p>	<p>Oma tietopääoma Osapuolitiето Tuotetieto Sopimustieto Henkilöstötieto Organisaatitieto Sisäinen referenssidata Transaktiodata Riskienhallinnan tiedot Talouden tiedot Dokumenttiarkistot</p> <p>OP-ryhmäläisten inhimillinen pääoma</p>
Sisäiset palvelut	<p>Markkinoinnin ja myynnin palvelut 360° asiakasymmärryspalvelut Markkinainformaatiopalvelut Business Intelligence -palvelut Talouden raportointipalvelut People Analytics -palvelut</p> <p>Luottopäätöskone Tietosuoja- ja -turvapalvelut Kyberturvallisuuspalvelut Asunnon vakuusarvon määrittäminen Ruuvalli Rahanpesu- ja petosepäilyjen tunnistamispalvelut ESG-työkalu</p>	<p>Ulkoinen tietopääoma Markkinadata Toimintaympäristödata Ulkoinen referenssidata ESG-data</p>
Ekosysteemi- ja toimintaympäristöpalvelut	Yhteiskäyttöiset API-rajapintapalvelut Viranomaisten tietopalvelut ja raportointi Keskuspankkiraportointi	

Tunnusluvut

Asiakkaat (miljoonaa asiakasta)	2019	2020	2021	2022	2023
Henkilöasiakkaat	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4
Yritysiasiakkaat	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Omistaja-asiakkaat	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3

OP:n palvelukanavat	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
OP:n digitaalisten kanavien NPS	53	54	52	53	55	4 %
Verkko- ja mobiilipalvelut (miljoonaa kirjautumista kuukaudessa, keskimäärin)						
Op.fi*	8,5	5,7	4,4	6,1	5,7	-7 %
OP-mobiili, henkilöasiakkaat	25,2	33,6	40,1	45,4	50,6	11 %
OP-mobiili, yritysiasiakkaat**	-	-	-	-	2,3	-
OP-yritysmobiili	0,8	1,3	1,7	2,3	2,9	26 %
Pivo-sovelluksen käyntien määrä	4,4	3,6	3,7	3,6	3,2	-11 %
OP:n tunnus- ja digisopimukset*** (1 000 sopimusta)						
Henkilöasiakkaat	1 937	1 980	2 024	2 190	2 225	2 %
Toimipaikat						
Pankkien toimipaikat	352	342	324	297	289	-3 %
Sosiaalinen media						
Seuraajat Facebookissa (OP Ryhmä ja osuuspankit)	376 979	442 004	470 609	474 838	484 236	2 %
Seuraajat X:ssä	42 515	46 591	50 158	52 993	62 012	17 %
Seuraajat LinkedInissä	43 355	60 188	69 888	78 885	90 778	15 %
Seuraajat Instagramissa	14 953	18 211	26 100	31 544	42 676	35 %
Seuraajat Youtubessa	4 140	6 090	7 811	9 072	10 420	15 %
Seuraajat TikTokissa	-	-	-	-	10 276	-

* Luvut vuosille 2019–2022 eivät ole vertailukelpoisia mittaustavan muututtua vuonna 2022.

** OP-mobiilin palvelut yritysiasiakkaille avattiin marraskuussa 2022.

*** Tunnusluvun nimi vuoteen 2021 saakka oli verkkopalvelusopimukset.

Digitaalisten palveluiden tunnusluvut (1 000 kpl, ellei toisin mainita)	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Luottopäätöskoneen käsittelemät asuntolainahakemukset						
Automaattisesti käsitellyt hakemukset yhteensä	26	57	92	79	67	-15 %
Automaattisesti tehdyt myönteiset päätökset	9	20	34	29	27	-7 %
Pankkipalveluiden Opotti-chatbotin tunnusluvut						
Viestikohtainen ratkaisuaaste	70 %	80 %	82 %	85 %	87 %	+2 %-yks.
Täysin automatisoitujen keskusteluiden osuus	40 %	44 %	54 %	63 %	78 %	+15 %-yks.
Positiivisen palautteen antaneiden asiakkaiden osuus	67 %	72 %	67 %	73 %	82 %	+9 %-yks.
Tuotannossa olevat ulkoiset API-rajapinnat (kpl)	-	48	63	64	23	-41 kpl
Siirto-maksuun rekisteröityneet käyttäjät OP:n mobiilikanavissa	666	899	1 055	1 148	1 221	6 %
Digitaalisen assistentin käyttötapaukset (kpl)	-	-	-	-	89	-

Tietopääoma (1 000 kpl, ellei toisin mainita)	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Analyttisten tietokantojen sisältämä datamäärä, teratavua	520	766	885	687	474	-31 %
Keskitetyn lokienhallinnan keräämien lokitapahtumien määrä kuukaudessa* (miljardia kappaletta)	97	165	200	230	300	30 %
Sähköisten asiakirjojen määrä	520 000	611 000	775 000	715 000	1 229 500	72 %
Sopimusten sähköistymisaste pankkipalveluissa	-	45 %	45 %	45 %	56 %	+11 %-yks.
Oma profiili -palvelun kautta itse huolletut asiakastiedot	250	947	620	546	2 434	346 %
Tietokyykytydet ja osaaminen	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Datan kehitys- ja jalostustehtävissä toimivat OP:n henkilöt keskusyhteisössä	480	606	635	629	782	24 %
Osuus koko OP:n keskusyhteisön henkilöstömäärästä	7 %	8 %	8 %	8 %	10 %	+2 %-yks.
Osallistujia OP Software Academyn järjestämiin data- ja analytiikkakoulutuksiin**	-	430	424	410	240	-41 %
Tietosuoja ja sisäinen valvonta	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Käsitellyt asiakkaan omien tietojen tarkastuspyynnöt rahoitus- ja vakuutusaloilla	362	453	390	249	352	41 %
Evästesuostumukset op.fi ja OP-mobiili	-	1 985 435	2 255 659	2 431 963	2 535 013	4 %
Henkilötietojen käsittelyyn tai yksityisyydensuojaan liittyvät asiakasvalitukset	11	20	16	14	22	57 %
Tapaukset, jotka luokiteltu henkilötietojen tietoturvaloukkaukseksi	750	916	947	964	1 081	12 %

OP Ryhmä ei turvallisuussyistä raportoi julkisesti rahanpesu- tai petosvalvontaan liittyviä (AML / Anti-fraud) tunnuslukuja.

* Tunnusluvun laskentaperiaate muuttunut vuoden 2019 raportista.

** Luvut vuosille 2019–2022 eivät ole vertailukelpoisia laskentaperiaatteen muututtua vuonna 2023.

OP Osuuskunta
Gebhardinaukio 1
00510 Helsinki

www.op.fi